XXXV
23 AUGUST 1944
23 AUGUST 1979

Împliniri socialiste în anul jubiliar

Niciodată, în îndelungata ei existență, România nu a înfăptuit atît de mult, pe plan material și spiritual, ca în această epocă de profunde transformări socialiste. Niciodată nu au fost obținute, într-un răstimp istoric foarte scurt, atîtea realizări, nu au fost elaborate atîtea proiecte îndrăznețe.

Cîteva dintre faptele la care ne referim sînt ilustrate și de principalele evenimente ale ultimei săptămîni politice românești : **noua vizită de lucru a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în județul Constanța, ședința comună a principalelor organisme de partid și de stat — Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., Biroul Permanent al Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, Guvernul** —, la care a fost aprobat, între altele, **proiectul de Directive ale Congresului al XII-lea al P.C.R. cu privire la planul cincinal pe perioada 1981—1985 și liniile directoare ale dezvoltării economico-sociale a României pînă în 1990.**

Impresia dominantă — simplă și necăutată, fără nici un fel de transpuneri metaforice — este de muncă neîntreruptă, de eforturi și izbînzi constructive. De realizări palpabile și substanțiale noi proiecte. Un singur exemplu, din cronica atît de bogată a evenimentelor menționate : de la inaugurarea construcției la platforma petrochimică Midia-Năvodari — obiectiv important al actualului cincinal — au trecut mai puțin de trei ani. Răstimp în care toți muncitorii — constructori, montori, ingineri, tehnicieni, proiectanți — au depus eforturi impresionante pentru a învinge vitregiile unei naturi încă neîmblînzite de mîna omului. **„Mulți dintre dumneavoastră** — arăta tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, în cuvîntarea rostită la adunarea populară de la Combinatul petrochimic Midia-Năvodari — **știu bine că, înainte, pe aceste locuri nu existau decît mlaștini și apă de mare. Prin munca însuflețită a constructorilor, a celorlalți oameni ai muncii care au lucrat aici, s-au ridicat acum aceste instalații moderne care evidențiază cu putere atît forța de creație a științei, tehnicii și proiectării românești, cît și capacitatea muncitorilor și inginerilor noștri, a întregului nostru popor, care înfăptuiește neabătut Programul partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism".**

Cifrele sînt și ele edificatoare pentru amploarea, modernitatea și randamentul înalt al obiectivelor realizate în România de azi. Cînd va produce la întreaga ei capacitate, rafinăria de la Midia-Năvodari — obiectiv inaugurat cu ocazia vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu — va avea un potențial de prelucrare de 3,5 milioane tone pe an. Ea reprezintă, însă, doar unul din cele 27 obiective ale combinatului, multe dintre ele urmînd a intra în funcțiune încă în acest an. Pe ansamblu, așadar, noul combinat de pe pămîntul Dobrogei străbune este menit să devină o realizare de bază a petrochimiei românești. Dar tabloul eforturilor constructive desfășurate acum în județul tomitan nu se oprește aici. Totalul investițiilor ce revin meleagurilor dobrogene, în actualul cincinal, se ridică la 74 miliarde lei. Iar aceasta înseamnă că județul — asemenea tuturor zonelor țării — își va spori sensibil ponderea deținută în economia națională, realizînd cu mult mai multe investiții decît în ultimul sfert de veac.

Punînd în evidență toate aceste realizări, vizita de lucru a secretarului general al partidului a permis un concret și eficient dialog cu oamenii muncii, cu cadrele de conducere, de ingineri și tehnicieni. Asupra modului de realizare a obiectivelor preconizate, asupra căilor și metodelor de urmat în viitor. S-a reliefat cu putere, o dată mai mult, unitatea deplină a oamenilor muncii, a întregului nostru popor în jurul partidului, al secretarului său general, dorința lor de a depune toate eforturile — în liniște și pace — pentru ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație. În interesul general al țării, al fiecărui cetățean. **„Societatea socialistă** — sublinia tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, cu această ocazie — **se realizează cu oameni și pentru oameni — și numai în măsura în care oamenii, membrii societății participă activ, conștient la realizarea tuturor obiectivelor, ele vor fi înfăptuite în mod corespunzător. Numai astfel socialismul triumfă și își demonstrează pe deplin superioritatea asupra vechii orînduiri capitaliste !".**

Asemenea tuturor cetățenilor de pe cuprinsul patriei, oamenii muncii din județul Constanța au închinat realizările obținute celei de-a 35-a aniversări a marii sărbători de la 23 August. Gest simbolic, gest tradițional, încărcat, fără îndoială, de multiple valențe. Căci, însumînd realizări fără precedent în istoria României, acest an jubiliar ne îndeamnă să reflectăm, să medităm cu și mai multă atenție la marile împliniri care stau în puterea unui popor liber, stăpîn pe propria-i soartă, călăuzit și condus de partidul comunist. Înseamnă, în fapt, a menționa, fie și succint, marile realizări din industrie, din agricultură, din toate sferele activității economico-sociale.

Sarcini încă mai importante ne așteaptă pentru cincinalul viitor, pentru deceniul '90 și pentru perioada următoare, cuprinse sau schițate în proiectul de Directive ale celui de-al XII-lea Congres, în celelalte documente aprobate la ședința comună a forurilor supreme de partid și de stat : proiectul Programului de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic pînă în 1990 și orientările principale pînă în anul 2000 ; proiectul Programului de cercetare și dezvoltare în domeniul energiei pînă în 1990 și orientările principale pînă în anul 2000.

Analizînd aceste documente, Comitetul Politic Executiv, Biroul Permanent al Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, Guvernul au apreciat că direcțiile principale și orientările dezvoltării economico-sociale a țării sînt în conformitate cu Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, jalonînd o etapă nouă, calitativ superioară, în opera de industrializare socialistă a țării, de ridicare pe o treaptă mai înaltă a agriculturii, de dezvoltare și modernizare a forțelor de producție, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. **„Să fim conștienți** — îndemna tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, în cuvîntarea de la Midia-Năvodari — **că deceniul următor are o mare importanță pentru dezvoltarea României".** Sintetic vorbind, aceasta înseamnă că țara noastră se va apropia, pînă în anul 1990, de nivelul de dezvoltare social-economică atins de țările dezvoltate. Încă din cincinalul viitor, de altfel, România va depăși stadiul de țară în curs de dezvoltare, intrînd în rîndul țărilor cu nivel mediu de

dezvoltare. Aceasta, firește, impune noi și importante eforturi constructive, inițiativă, îndrăzneală, aplicarea cu fermitate a noului, a revoluției tehnico-științifice, realizarea unei calități superioare și îmbunătățirea eficienței în toate ramurile economiei. Și, implicit, asigurarea premiselor obiective pentru o nouă sporire a nivelului de trai al poporului — țel suprem al politicii partidului.

Rod al eforturilor creatoare desfășurate de întregul nostru popor, sub conducerea P.C.R., multiplele realizări din anii socialismului configurează, indiscutabil, o epocă distinctă în istoria României. Este epoca creației depline, a afirmării României în lume. Iată de ce, între munca pașnică a poporului nostru și modul său de conviețuire cu alte popoare există o strînsă interdependență, o unitate cu adevărat dialectică. Pentru că reprezintă însăși condiția **sine qua non** a construirii noii orînduiri în România, independența națională, suveranitatea, celelalte norme democratice de relații între popoare se află la temelia întregii politici externe românești. Lupta neabătută pentru pace, pentru destindere, pentru soluționarea politică, pașnică, a marilor probleme ale lumii actuale reprezintă un corolar al aceleiași opțiuni fundamentale. Este ceea ce reafirma, cu deosebită claritate, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, în cuvîntarea rostită la Midia-Năvodari : **„Unind cele două laturi ale politicii noastre, cea internă și cea internațională, într-un tot unitar, vom acționa neabătut pentru a asigura înfăptuirea Programului elaborat de Congresul al XI-lea de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru ridicarea patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație, conlucrînd, totodată, strîns cu alte popoare pentru o lume a colaborării, păcii și independenței".**

O expresie nemijlocită a acestei orientări statornice a României socialiste, a eforturilor pentru dezvoltarea legăturilor multilaterale cu toate țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare și nealiniate, cu toate statele lumii, sînt și cele două acțiuni ale căror rezultate au fost examinate de Comitetul Politic Executiv : participarea delegației române la lucrările ședinței jubiliare a sesiunii C.A.E.R. și dialogul româno-cipriot la nivel înalt, prilejuit de vizita de stat pe care a efectuat-o în țara noastră președintele Republicii Cipru, Spyros Kyprianou. Prin înalta valoare a principiilor afirmate cu aceste prilejuri — expresie a politicii de întărire a colaborării internaționale a României — acțiunile amintite reprezintă o parte semnificativă a dialogului internațional al țării noastre, a dorinței ei permanente de a participa la schimbul mondial de valori materiale și spirituale, spre binele propriului popor, al păcii, înțelegerii și conlucrării internaționale.

Aprobînd activitatea delegației române la recenta ședință jubiliară a sesiunii Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, Comitetul Politic Executiv a subliniat rolul sporit al C.A.E.R., în faza actuală, superioară, în care se găsește construcția noii orînduiri în țările socialiste, pentru soluționarea corespunzătoare a problemelor complexe care stau în fața acestora, pentru accelerarea egalizării nivelului de dezvoltare economică. În același spirit, Comitetul Politic Executiv a relevat necesitatea orientării tot mai ferme a activității C.A.E.R. în direcția coordonării planurilor economice, satisfacerii necesităților de materii prime, combustibil și energie ale țărilor membre, adîncirii specializării și cooperării în producție, schimbului de tehnologii avansate, moderne, intensificării cooperării științifice și tehnice în cadrul unor acorduri pe termen lung, precum și cerința perfecționării în continuare a formelor de activitate a acestei organizații, sporirii operativității și eficienței sale, adîncirii caracterului ei democratic. A fost subliniat, în context, rolul activ jucat de România în întreaga activitate a C.A.E.R., în perfecționarea continuă a funcționării organizației, pe baza principiilor egalității, suveranității naționale și liberului consimțămînt al fiecărei țări în vederea îndeplinirii în condiții tot mai bune a obiectivelor și atribuțiilor organizației, stabilite prin Statut.

Colaborării româno-cipriote — în toate domeniile — i s-au conferit, de asemenea, noi orizonturi, noi dimensiuni prin recentele convorbiri la nivel înalt de la București, în urma cărora a fost semnată Declarația solemnă comună a celor două țări. Dînd o înaltă apreciere rezultatelor rodnice ale recentului dialog, Comitetul Politic Executiv a arătat că Declarația semnată de cei doi șefi de stat reafirmă hotărîrea Republicii Socialiste România și Republicii Cipru de a acționa și conlucra tot mai strîns, atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională, în folosul ambelor țări și popoare, al cauzei apropierii, înțelegerii și păcii în Europa și în întreaga lume.

Să privim aceste noi acțiuni de politică externă ale României socialiste în contextul unui bilanț cu totul deosebit, mai ales din ultimul deceniu și jumătate, bilanț care cuprinde o dezvoltare fără precedent a relațiilor cu toate țările lumii, cucerirea unui prestigiu internațional de dimensiuni planetare. Bilanț clădit, deopotrivă, pe acțiune concretă, de zi cu zi, dar și pe norme de conduită internațională de înaltă valoare morală — la elaborarea și fundamentarea cărora președintele Nicolae Ceaușescu a adus și aduce o contribuție esențială. Creația de bunuri materiale și spirituale a poporului nostru coincide, în mod fericit, în acești ani, cu o creație autentică pe planul valorilor politice umaniste — aceste bunuri care, izvorîte din gîndirea și acțiunea unei personalități deosebite, devin bunuri ale unor întregi colectivități. Avem sentimentul că multe dintre conceptele reafirmate în recenta cuvîntare a secretarului general al partidului și în comunicatul asupra ședinței comune a forurilor supreme de partid și de stat corespund unui mod specific românesc de afirmare în lume, modului umanist în care poporul nostru înțelege progresul patriei și al întregii omeniri — prin muncă proprie și colaborare cu alte națiuni, într-un climat internațional fundamentat pe înțelegere, colaborare și pace.

Este un mod constructiv, deschis înțelegerii și conlucrării, aparținînd — la dimensiunile lui cele mai înalte — actualei epoci din istoria României. Unei Românii care crede în prezentul și viitorul ei, în construirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Iar încrederea este un atribut al creației.

LUMEA

Săptămînal de politică externă

apare în limbile română, engleză, franceză, rusă, germană, spaniolă

28 (819)

5 iulie 1979

23 AUGUST 1944 – 23 AUGUST 1979
Împliniri socialiste în anul jubiliar 1

Solidaritatea – dimensiune esențială a politicii externe românești. George Serafin 10

România – idei în acțiune. Ecuația dezarmare-dezvoltare : exigențe ale unei abordări de fond (II). Constantin Ene 18

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII
Interviuri cu : Jean François Deniau, William G. Milliken, Robert D. Ray, Richard D. Lamm, Montague Jayewickreme, Edmundo Lopez Gomez. 3–5

ARTICOLE, CORESPONDENȚE
Nouă ani de la semnarea noului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală româno-sovietic. N. Pătrașcu 6

Pregătirea cadrelor de specialiști – expresie concretă a sprijinului și solidarității României cu țările în curs de dezvoltare. Aristotel Bunescu 12

Beijing. Încheierea lucrărilor Adunării Naționale a Reprezentanților Populari. 13

Tokio. „Cei șapte" și dosarul energetic. Florea Țuiu 14

Managua. „Demisia trebuie să fie necondiționată". Anca Voican 16

Londra. Continuitate și nuanțe noi în politica externă. Stelian Țurlea 17

Roma. Consultări pentru un guvern „stabil și eficient". Marcel Negreanu 23

Beirut. Escaladări periculoase. Crăciun Ionescu 24

Paris. Climat politic tributar „orizontului '81". Eugeniu Obrea 25

Teheran. Noi decizii guvernamentale. Liana Enescu 26

Delhi. O vară agitată. L. Nichifor 27

Kurt Waldheim : „O meserie unică în lume". 32

CONTACTE, SCHIMBURI DE OPINII
Masă rotundă româno-portugheză. Ilie Șerbănescu 7

Convorbire cu prof. univ. dr. Mircea Malița. 9

REPORTAJ PE GLOB
Filipine – aprecieri ale conlucrării cu România. Virgil Tatomir 20

1 000 + 1. 28–29

PANORAMIC
Automobilul, carburanții și criza de energie. 30

SERIAL
Din istoria celui de-al treilea Reich. Enigme descifrate (II). Lev Bezimenski 34

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ. 36–38

POȘTA REDACȚIEI. 39–40

București — Paris: o colaborare fructuoasă

Jean-Francois Deniau

ministrul comerțului exterior al Franței

La București au avut loc lucrările celei de-a 10-a sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale de cooperare economică, științifică și tehnică româno-franceză. Președintele părții franceze la aceste lucrări, Jean-François Deniau, ministrul comerțului exterior al Franței, a avut amabilitatea să acorde un interviu colaboratorului nostru Andrei Magheru.

— Domnule ministru, vă aflați la încheierea vizitei pe care ați făcut-o în România. Vă rugăm să ne vorbiți despre contactele avute la București.

— Am fost primit de președintele Nicolae Ceaușescu, cu care am evocat stadiul colaborării dintre țările noastre. După cum știți, cu prilejul vizitei președintelui Franței în România, cei doi președinți au decis să relanseze cooperarea româno-franceză în toate domeniile, și, în acest context, să dezvolte schimburile comerciale. Am discutat cu președintele Nicolae

Ceaușescu stadiul în care ne aflăm în toate aceste domenii de colaborare și am făcut un tur de orizont al marilor proiecte comune pe care le avem. Domeniile mai importante sînt energia, industria automobilului și cea aeronautică. Am constatat cu plăcere că progresele sînt satisfăcătoare și că trebuie să mergem mai departe pe această cale. De asemenea, trebuie continuată cooperarea economică româno-franceză pe terțe piețe.

— Ce ne puteți spune despre lucrările celei de-a 10-a sesiuni a comisiei mixte guvernamentale de cooperare româno-franceză ?

— Bilanțul este favorabil. Schimburile comerciale dintre țările noastre se dezvoltă în mod rapid. Este necesar — așa cum au indicat-o și președinții țărilor noastre, Valéry Giscard d'Estaing și Nicolae Ceaușescu — să dezvoltăm coloana vertebrală a cooperării noastre — o serie de proiecte de mare anvergură și cu o perspectivă pe termen lung. Aceasta a constituit, în bună parte, subiectul principal al discuțiilor pe care le-am avut în cadrul comisiei mixte, precum și al convorbirilor cu o serie de miniștri români.

— Vă rugăm să ne împărtășiți cîteva impresii despre această vizită în România...

— M-a impresionat foarte mult modul în care am fost primit. Îmi oferiți acum prilejul să mulțumesc tuturor românilor pentru căldura și pentru amabilitatea cu care m-au întîmpinat. Doresc să remarc faptul că România și Franța, țări cu regimuri sociale diferite, reușesc să dezvolte atît de bine colaborarea lor. Realizăm o serie de lucruri împreună și putem discuta amical o gamă largă de probleme, ajungînd la concluzii comune în privința obiectivelor și modului în care să conlucrăm. Aceasta este, dacă vreți, impresia cea mai puternică pe care am avut-o în această ședere în România.

„Noi posibilități pentru dezvoltarea relațiilor româno-americane"

Convorbire cu membrii delegației Asociației Naționale a Guvernatorilor din S.U.A.

La invitația Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste, o delegație de guvernatori din S.U.A., condusă de William G. Milliken, **guvernator al statului Michigan și președintele Asociației Naționale a Guvernatorilor din S.U.A., a efectuat între 24 iunie și 1 iulie a.c. o vizită de prietenie în țara noastră. Delegația, din care au mai făcut parte** Robert D. Ray, **guvernatorul statului Iowa, și** Richard D. Lamm, **guvernatorul statului Colorado, a efectuat o serie de vizite în Capitală și în provincie, s-a întîlnit cu factori de conducere din ministere, organizații de masă, municipii și unități industriale. Momentul principal al vizitei l-a constituit primirea membrilor delegației de către președintele NICOLAE CEAUȘESCU, prilej cu care a fost evidențiată evoluția ascendentă și rodnică a relațiilor dintre România și S.U.A., s-a relevat faptul că un rol hotărîtor, în această privință, l-au avut contactele la cel mai înalt nivel din ultimii ani, de la București și Washington. S-a apreciat, de asemenea, că există încă largi posibilități pentru intensificarea și diversificarea relațiilor politice, economice, tehnico-științifice, culturale, ca și în alte domenii, dintre cele două țări ; au fost abordate, totodată, unele aspecte ale actualității politice internaționale.**

La sfîrșitul vizitei, membrii delegației de guvernatori americani au acordat, cu amabilitate, următorul interviu pentru cititorii revistei noastre :

— Vizita dumneavoastră a fost marcată, domnule guvernator Milliken, în primul rînd, de întîlnirea pe care delegația a avut-o cu președintele Nicolae Ceaușescu. V-am ruga, pentru început, să vă referiți la acest moment al prezenței dv. în țara noastră.

— Am avut onoarea să avem o întrevedere cu președintele României și considerăm că aceasta a fost o întîlnire foarte utilă. Am purtat discuții referitoare la o gamă largă de probleme : chestiuni privind România, Statele Unite și întreaga lume. Am discutat cu președintele Nicolae Ceaușescu, în mod deosebit, posibilitățile de extindere a căilor de comerț dintre Statele Unite și România și sîntem cu toții, cred eu, încurajați de creșterea schimburilor comerciale între țările noastre. Se apreciază că volumul acestor schimburi economice va depăși, începînd cu anul 1980, cifra de 1 miliard de dolari, anual, iar acest lucru reprezintă, așa cum știm cu toții, o creștere foarte substanțială. Am putut, de asemenea, constata că multe din problemele României sînt similare cu cele ale țării noastre. Una dintre acestea este cea a energiei, a conservării resurselor de energie. Am discutat, de altfel, cu președintele Ceaușescu despre problema energiei.

Aș spune că am făcut — și aceasta este, sînt sigur, și opinia colegilor mei — o vizită fructuoasă în România. Am fost primiți cu amabilitate și căldură pretutindeni. Călătoria noastră a fost extrem de satisfăcătoare, din toate punctele de vedere, și ne întoarcem acasă cu sentimente deosebit de calde despre țara dumneavoastră.

— Ați văzut mai multe locuri din România, zone agricole și industriale, centre urbane, capitala țării. Care sînt impresiile culese despre țara noastră în cursul vizitelor în aceste locuri ?

— Aș vrea să spun, în primul rînd, că aceasta este cea de a doua vizită pe care o fac în România. Prima oară, am vizitat țara dumneavoastră în 1971 și acum, cînd m-am reîntors, am putut să constat marile schimbări ce s-au produs. S-a construit foarte mult, iar rezultatele dezvoltării sînt vizibile peste tot ; se constată un progres evident, de proporții. Este încurajator să remarci marele progres înregistrat de țara dv. în domeniul industrial, ca de altfel și în altele,

precum construcțiile de locuințe ; în esență este vorba de îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale poporului dv.

– Cum apreciați posibilitățile de dezvoltare, pe plan general, a schimburilor dintre cele două țări ale noastre ?

– Acesta a fost un subiect pe care președintele Carter l-a discutat cu președintele Ceaușescu la întîlnirea de la Washington – anume încurajarea schimburilor bilaterale dintre cele două țări.

Dacă ar fi să mă refer, de pildă, la aspectul economic, cunoscuta societate mixtă româno-americană creată de partea română în cooperare cu firma „Control Data Corporation", din Minneapolis, specializată în echipamente pentru computere, constituie unul din succesele cooperării noastre economice. Consider că acest succes poate netezi calea pentru o extindere rapidă a cooperării dintre țările noastre, prin intermediul societăților mixte. În context, apreciez că este, în mod evident, necesar să existe o egalitate de tratament între cele două părți în privința relațiilor comerciale. Guvernul român, ca și guvernul nostru, precum și companiile din țara mea doresc să extindă volumul total al comerțului bilateral. Cred că posibilitățile de dezvoltare a schimburilor comerciale sînt, practic, nelimitate.

Trebuie să dezvoltăm, în continuare, schimburile dintre țările noastre, iar, în acest sens, să perfecționăm sistemul de informare reciprocă asupra a ceea ce ne interesează să cumpărăm de la dumneavoastră și ce anume este interesată partea română să achiziționeze din Statele Unite. Probabil că colegii mei au de spus, în acest sens, lucruri concrete.

ROBERT D. RAY, guvernatorul statului Iowa :

– Am vizitat, de exemplu, rafinăria de la Ploiești și am văzut, concret, ceea ce produceți dv. Este vorba de un produs de care avem nevoie noi, de care au nevoie majoritatea țărilor lumii : petrolul prelucrat. Această uzină utilizează tehnologie provenită din țara noastră și, de asemenea, multe instalații ale uzinei sînt de aceeași proveniență. Faptul că avem și o serie de lucruri comune nu numai că nu împiedică dezvoltarea schimburilor noastre, ci, din contră, contribuie la intensificarea și diversificarea lor.

RICHARD D. LAMM, guvernatorul statului Colorado :

– Cred că România are potențiale nelimitate în ce privește industria turismului. Dispuneți de litoralul Mării Negre și zone montane, atît de apropiate unele de altele, aveți o țară ce reunește peisaje de felul celor ale Elveției și, deopotrivă, ale Rivierei franceze în același spațiu. De asemenea, cred că alte domenii de cooperare ar fi industriile petrochimică și textilă, industria încălțămintei și a sticlăriei, domenii care pot fi socotite candidate la extinderea producției și pentru exporturi în Statele Unite.

W. G. MILLIKEN : În privința turismului sînt pe deplin de acord cu guvernatorul Lamm, în sensul că unul din marile potențiale ale României constă în dezvoltarea turismului. Frumoasa dv. țară posedă un potențial enorm pentru dezvoltarea turismului, iar acesta reprezintă un factor major pentru dezvoltarea și creșterea economică a țării dv.

ROBERT D. RAY : Asemenea colegilor mei, aș remarca diversitatea geografică a țării dv., precum și diversitatea activității dv. economice. De asemenea, am întîlnit un popor extrem de ospitalier și, la rîndul nostru, ne-am simțit bine pretutindeni.

– Introducerea clauzei națiunii celei mai favorizate în schimburile comerciale dintre România și S.U.A. a constituit un impuls pentru dezvoltarea acestor schimburi. În chip firesc, menținerea ei pe un termen lung ar asigura o stabilitate și o bază mai solidă pentru extinderea relațiilor comerciale bilaterale româno-americane...

W. G. MILLIKEN : În discuțiile pe care le-am avut aici, un subiect major a fost problema clauzei națiunii celei mai favorizate și, în cadrul ei, chestiunea reînnoirii ei anuale.

Delegația noastră a urmărit cu atenție discutarea acestei probleme și vă pot spune că ne întoarcem acasă cu o înțelegere mai bună în această chestiune.

ROBERT D. RAY : Așa cum a spus și guvernatorul Milliken, ne întoarcem acasă cu sentimente foarte prietenești și dorim să exprimăm interesul nostru personal pentru continuarea și dezvoltarea relațiilor economice dintre țările noastre.

W. G. MILLIKEN : Există dorința din partea noastră și, sînt convins, și din partea dv. de a extinde, de asemenea, schimburile culturale și de a dezvolta programele de vizite de genul celei efectuate de delegația noastră. Pot afirma, acum, categoric, că știm și înțelegem mai bine România, că ne sînt mai bine cunoscute potențialele sale. Trebuie să identificăm noi posibilități pentru dezvoltarea colaborării economice dintre țările noastre, să extindem relațiile de prietenie dintre cele două popoare.

Convorbire realizată de Radu Toma

„Ne sînt bine cunoscute valoroasele inițiative românești pe plan internațional"

Montague Jayewickreme

ministrul administrației publice din Sri Lanka

La invitația Comitetului pentru problemele consiliilor populare, recent, a făcut o vizită în țara noastră, Montague Jayewickreme, ministrul administrației publice din Republica Democratică Socialistă Sri Lanka.

Înaintea plecării spre patrie, oaspetele a răspuns invitației de a acorda un interviu colaboratorului revistei noastre, Aristotel Bunescu.

– Vă rugăm, pentru început, să ne împărtășiți cîteva dintre impresiile generate de vizita dumneavoastră în România.

– Doresc să vă spun, în primul rînd, că principalul obiectiv al misiunii mele în România a fost de a cunoaște, la fața locului, marile progrese înregistrate de țara dumneavoastră în ultimii ani, progrese despre care auzisem vorbindu-se în cercuri oficiale sau prin intermediul mijloacelor de informare. Consider că acest obiectiv al vizitei a fost atins ; în plus, am avut posibilitatea să învăț multe lucruri noi și interesante în domeniul meu de activitate, cu atît mai mult cu cît sistemul de conducere a vieții publice din România nu diferă mult de cel din țara mea. Astfel, avem în Sri Lanka consilii municipale, urbane și rurale, ai căror membri sînt aleși la fiecare cinci ani. Atît munca în comun a conducătorilor locali cu populația, cît și sistemul electiv asigură un cadru democratic de dezbatere și soluționare a treburilor obștești, antrenează masele în procesul de înaintare conștientă pe calea spre prosperitate și progres economico-social.

De asemenea, am avut bucuria în cursul acestei vizite de a cunoaște cîteva regiuni ale României, ca și unele obiective economice și social-culturale. Peste tot m-a impresionat ritmul ridicat al dezvoltării economice. De pildă, este remarcabil cît de repede se construiesc noile blocuri ce adăpostesc locuințele confortabile, moderne.

– Cum apreciați rezultatele întîlnirilor cu oficialitățile românești ?

– În scurta mea vizită în România am avut onoarea de a mă întîlni cu personalități eminente ale vieții politice și economice românești. Printre aceștia amintesc pe președintele Comitetului pentru problemele consiliilor

populare, ministrul afacerilor externe, rectorul Academiei „Ștefan Gheorghiu".

Cu ocazia acestor întrevederi, desfășurate, toate, într-o atmosferă foarte cordială, am discutat despre stadiul actual și perspectivele de dezvoltare a relațiilor bilaterale, precum și unele aspecte ale vieții internaționale.

Punctul culminant al programului misiunii mele l-a constituit, desigur, întîlnirea pe care a binevoit să mi-o acorde președintele țării dumneavoastră, Excelența Sa domnul Nicolae Ceaușescu. Sînt foarte fericit că am avut privilegiul de a discuta cu președintele României despre o largă gamă a problemelor colaborării dintre cele două țări, despre bunele perspective de dezvoltare, pe multiple planuri, a relațiilor dintre România și Sri Lanka.

– Ce ne puteți spune despre principalele preocupări din activitatea guvernului de la Colombo ?

– Direcțiile spre care își îndreaptă atenția conducerea din țara noastră sînt puse în evidență prin citarea cîtorva cifre edificatoare, de altfel, și pentru stadiul actual al dezvoltării țării mele : 98 la sută din populație este alfabetizată, iar învățămîntul este gratuit de la grădiniță pînă la nivelul universitar ; asistența medicală este, de asemenea, gratuită, căile ferate și sistemul urban de transport în comun sînt naționalizate, ca și 75 la sută din plantații.

Pe plan extern, Sri Lanka promovează o politică de nealiniere, de pace și colaborare. De altfel, cu puțin timp în urmă, capitala țării, Colombo, a găzduit reuniunea ministerială a țărilor nealiniate. Știm că România are încredere în mișcarea de nealiniere, ne sînt bine cunoscute, totodată, valoroasele inițiative pe plan internațional ale țării dumneavoastră, ca și aportul său la eforturile pentru instaurarea unei păci reale pe plan mondial.

În această ordine de idei, România și Sri Lanka se află pe poziții similare, pozițiile pe care se situează, de altfel, toate țările iubitoare de pace și prosperitate din întreaga lume.

„Avem o imagine foarte pozitivă despre România"

Edmundo Lopez Gomez

președintele Comisiei de relații externe a Senatului columbian

Ne-a vizitat țara o delegație de parlamentari din Columbia, condusă de Edmundo Lopez Gomez, președintele Comisiei de relații externe a Senatului. Cu acest prilej, oaspetele a avut amabilitatea de a ne acorda un interviu.

– Cum apreciați, domnule președinte, rolul și semnificația vizitelor la cel mai înalt nivel, precum și la nivel de membri ai guvernelor și parlamentelor țărilor noastre, în dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare dintre popoarele român și columbian ?

– Noi ne amintim cu multă plăcere vizita domnului președinte al României, Nicolae Ceaușescu, în Columbia, căci ne-a lăsat amintiri de neuitat. La rîndul lor, președinții noștri care au vizitat România, președintele Lopez Michelsen și actualul președinte al Columbiei, Julio Cesar Turbay Ayala, cînd era șeful partidului liberal, au venit cu impresii foarte plăcute din țara dv., pe care le-au făcut cunoscute. Cred că și ambasadorii noștri au adus o contribuție însemnată în acest sens. În America Latină și în mod concret în Columbia avem o imagine foarte pozitivă despre România.

Parlamentele au un rol fundamental în îndeplinirea acestor obiective. Aceste vizite ale parlamentarilor din România în Columbia, și invers, apropie tot mai mult popoarele noastre, fac posibilă înțelegerea obiectivelor urmărite de națiunile noastre, încît, cunoscîndu-se mai bine, este mult mai ușor să colaboreze în forurile internaționale. Noi am primit recent vizita unei delegații de deputați din România, condusă de vice-președintele Marii Adunări Naționale, Virgil Teodorescu, care a prezentat o expunere minunată asupra dezvoltării economice și sociale a României în prezența membrilor Comisiei de relații externe a Senatului. Vizita noastră aici nu este prima. Acum vreo doi ani, au fost aici în vizită domnul președinte al Camerei reprezentanților și alți cîțiva senatori columbieni.

– Avînd în vedere ceea ce unește popoarele noastre, animate de aceleași idealuri ale colaborării, păcii și înțelegerii dintre națiuni, v-aș ruga să vă referiți în continuare la pozițiile țărilor noastre în legătură cu problemele fundamentale ale lumii contemporane.

– Trebuie să remarc cu satisfacție că atît Columbia cît și România au puncte de vedere convergente într-o serie de chestiuni fundamentale de politică internațională. Națiunile noastre sînt iubitoare de pace. Credem că unul din flagelurile cele mai periculoase este înarmarea. Or, investițiile care se fac în acest scop pot fi folosite pentru dezvoltarea socială a popoarelor rămase în urmă. Avem, de asemenea, poziții convergente în lupta pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale. Credem că se impune o nouă ordine economică pentru ca popoarele să se poată dezvolta în spiritul justiției și al echității. Sîntem convinși de necesitatea unei cooperări pe plan internațional în foruri cum este O.N.U. pentru ca, într-adevăr, campaniile în favoarea păcii să fie susținute și apărate de popoarele lumii. Credem că O.N.U. trebuie să aibă un rol mai important decît l-a avut pînă acum. O.N.U. trebuie să ia în discuție nu numai agresiunea armată a unei țări asupra alteia, agresiunea fizică, ci și agresiunea economică. Și aceasta trebuie condamnată în aceeași măsură, trebuie să determine acțiunea Națiunilor Unite pentru a o evita și a interveni atunci cînd aceasta se produce. Consecințele unei măsuri unilaterale a unor țări industrializate dezvoltate, în sensul creșterii prețurilor unor produse fundamentale, fără participarea popoarelor cărora le lipsesc aceste produse, provoacă instabilitate în țările în curs de dezvoltare, afectează bugetul acestora pentru educație, sănătate publică și locuințe. Iată cum această hotărîre unilaterală s-a transformat într-o agresiune economică.

– Repercusiunile sînt nu numai de ordin economic, ci și politic.

– Evident. Prețurile ar trebui să fie stabilite cu participarea tuturor țărilor, chiar dacă nu sînt producătoare ale produsului respectiv.

– Împărtășiți, deci, ca și România, teza că toate problemele importante ce interesează omenirea trebuie rezolvate cu participarea tuturor popoarelor, pe baze juste și echitabile și, aceasta, în special, în forul mondial cel mai reprezentativ care este O.N.U., sau sub egida lui.

– Desigur. Consider că, așa cum la O.N.U. trebuie să vorbim despre dezarmare, tot așa trebuie să discutăm despre agresiunea economică.

– Columbia va sărbători curînd, la 20 iulie, a 169-a aniversare a cuceririi independenței. La un an de la instalarea sa, v-aș ruga să menționați principalele obiective și direcții de acțiune ale actualului guvern condus de președintele Julio Cesar Turbay Ayala, în planul politicii interne și externe.

– Noi ne-am propus niște obiective foarte concrete expuse de președintele Republicii, dr. J.C. Turbay Ayala, într-un program denumit „de integrare națională". Vrem ca țara să progreseze, să se dezvolte în mod armonios, să nu mai existe decalaje între regiuni, să nu mai existe subdezvoltare regională. Președintele a propus o politică foarte echilibrată de descentralizare a industriei, de transferare a acesteia spre ceea ce denumim orașe de mărime mijlocie, pentru a preveni astfel consecințele urbanismului dezordonat, pe care l-ar aduce emigrația necontrolată dinspre sat spre oraș. Deci, urmărim crearea unor centre industriale acolo unde nu există, în diferite regiuni ale țării. Pe plan internațional, noi sîntem în America de Sud partizanii neintervenției, ai autodeterminării popoarelor. Respectăm cu adevărat suveranitatea fiecărei țări, conducîndu-ne după teza „pluralismului ideologic", adică sîntem deschiși stabilirii de relații cu toate țările lumii, indiferent de deosebirile ideologice.

Interviu realizat de
Alin Genescu

9 ani de la semnarea noului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală româno-sovietic

Peste cîteva zile se împlinesc nouă ani de la semnarea noului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste. Acest eveniment a marcat un moment de seamă în analele relațiilor dintre cele două țări, partide și popoare, cu profunde semnificații pentru dezvoltarea raporturilor româno-sovietice, stimulate de dorința comună de a așeza conlucrarea bilaterală pe trepte tot mai înalte. Continuînd și dezvoltînd prevederile întîiului Tratat încheiat la 4 februarie 1948, noul tratat stabilește un cadru politic și juridic care favorizează evoluția rodnică a colaborării dintre România și Uniunea Sovietică.

Încheierea Tratatului din 1970 constituie expresia elocventă a unor vechi și tradiționale legături dintre cele două popoare, dintre mișcările revoluționare din cele două țări. Încă de la crearea sa, Partidul Comunist Român a militat cu consecvență pentru stabilirea unor relații de prietenie, de bună vecinătate și colaborare cu Uniunea Sovietică. Tributul de sînge, de grele jertfe pe care România și Uniunea Sovietică l-au dat în lupta pentru zdrobirea definitivă a fascismului au întărit prietenia și solidaritatea dintre cele două popoare. Eliberarea țării noastre — cu trei decenii și jumătate în urmă — de sub dominația fascistă a deschis o eră nouă în istoria României, caracterizată prin făurirea unei societăți lipsite de exploatarea omului de către om, în care întregul popor să se bucure de binefacerile civilizației materiale și spirituale. În aceste condiții, relațiile româno-sovietice au dobîndit o temelie viguroasă, consacrată prin documente politico-juridice de deosebită importanță : Tratatul din 1948 și cel din 1970, la care s-au adăugat numeroase acorduri economice, tehnico-științifice și culturale.

Perioada care a trecut de la semnarea noului Tratat a înregistrat o evoluție dinamică a relațiilor româno-sovietice, îmbogățită an de an de noi realizări și împliniri. Această evoluție ilustrează în mod sugestiv succesele obținute de cele două țări în edificarea socialismului și comunismului, în opera impetuoasă de construcție a noii orînduiri, pentru ridicarea nivelului de trai și înflorirea civilizației. Cursul mereu ascendent al relațiilor dintre cele două țări relevă cu putere însemnătatea aplicării în relațiile internaționale a noilor principii interstatale : egalitatea în drepturi, independența și suveranitatea națională, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, solidaritatea și întrajutorarea tovărășească.

Sînt numeroase mărturiile care atestă caracterul dinamic și rodnic al relațiilor româno-sovietice, relații desfășurate pe multiple planuri, în care colaborarea bilaterală își găsește semnificative ilustrări. După cum se știe, U.R.S.S. ocupă în mod statornic primul loc în comerțul exterior al țării noastre. Extinderea schimburilor economice a înregistrat, de pildă, în intervalul 1970—1977 o dublare a volumului lor, iar perspectivele în acest domeniu indică noi sporiri : creșterea nivelului livrărilor reciproce de mărfuri cu 70 la sută în actualul cincinal. Colaborarea bilaterală cunoaște noi forme superioare, un prim loc ocupîndu-l cooperarea și specializarea în producție, în domenii de însemnătate fundamentală pentru economiile celor două țări. O dimensiune caracteristică a acestei cooperări o reprezintă, în ultimii ani, realizarea în comun a unor noi capacități și obiective industriale. La sfîrșitul anului trecut, a fost inaugurat un asemenea obiectiv — nodul hidrotehnic Stînca-Costești de pe rîul Prut, simbol al raporturilor de prietenie frățească și bună vecinătate româno-sovietice. Sferele colaborării fructuoase dintre cele două țări sînt mult mai numeroase, ele incluzînd schimburi de documentații, cercetări comune și elaborări conjugate de tehnologii moderne. Totodată, lărgirea colaborării pe tărîmul artei, culturii și învățămîntului permit un amplu schimb de valori și o mai bună cunoaștere reciprocă. La aceasta își aduc contribuția vizitele de delegații din cele două țări, prilejuri de cunoaștere directă a eforturilor ambelor popoare pentru înflorirea țării lor.

În ansamblul relațiilor sale cu toate țările socialiste, preocuparea României de întărire continuă a colaborării și prieteniei cu Uniunea Sovietică este menită să contribuie la progresul fiecărei țări, la dezvoltarea economiilor lor naționale, la egalizarea nivelurilor de dezvoltare a economiilor țărilor socialiste, la sporirea prestigiului și forței socialismului în lume. În același timp, colaborarea pe plan internațional dintre România și Uniunea Sovietică este pusă în slujba luptei pentru întărirea forțelor antiimperialiste, la consolidarea cauzei generale a păcii și înțelegerii. **„Un loc important în politica noastră externă** — arăta tovarășul **Nicolae Ceaușescu — îl ocupă dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie, colaborare și solidaritate între Republica Socialistă România și Uniunea Sovietică. Am pornit și pornim în promovarea acestei politici atît de la bogatele tradiții istorice ale raporturilor de stimă și prețuire reciprocă, de prietenie și întrajutorare dintre popoarele noastre, dintre clasa muncitoare și forțele progresiste din cele două țări, dintre partidele noastre comuniste, cît și de la faptul că România și Uniunea Sovietică sînt țări socialiste vecine. Colaborarea multilaterală, relațiile de prietenie și bunăvecinătate cu Uniunea Sovietică vor constitui și în viitor o preocupare deosebită a Partidului Comunist Român, a Republicii Socialiste România".**

În cronica relațiilor româno-sovietice, momente de referință, de înaltă valoare politică le-au constituit întîlnirile și convorbirile dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Leonid Ilici Brejnev. Dialogul la cel mai înalt nivel româno-sovietic a reprezentat, de fiecare dată, un factor dinamizator, conferind — prin înțelegerile și documentele convenite în acest cadru — noi orizonturi amplificării și adîncirii relațiilor dintre România și Uniunea Sovietică. Deosebit de semnificativă, în acest sens, este „Declarația privind dezvoltarea continuă a colaborării și prieteniei frățești între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, între România și Uniunea Sovietică", semnată de către tovarășii Nicolae Ceaușescu și L. I. Brejnev la București, în 1976, document ce exprimă satisfacția părților față de extinderea relațiilor româno-sovietice pe multiple planuri, relații ce se dezvoltă pe baza Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală din 7 iulie 1970, a respectării stricte a principiilor egalității în drepturi, independenței și suveranității, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, întrajutorării tovărășești.

Împlinirea a nouă ani de la semnarea noului tratat româno-sovietic se constituie ca un prilej de reafirmare a hotărîrii de a se acționa pentru dezvoltarea pe mai departe a relațiilor de prietenie, cooperare și solidaritate între cele două țări, partide și popoare, spre binele reciproc, ele reprezentînd o contribuție de seamă la sporirea prestigiului și forței socialismului în lume.

N. Pătrașcu

Vizita în R.D.G. a ministrului de externe român

Ministrul afacerilor externe al României, Ștefan Andrei, a efectuat între 28—30 iunie o vizită oficială de prietenie în R.D. Germană, la invitația ministrului de externe al acestei țări, Oskar Fischer. În cursul vizitei, oaspetele român a fost primit de secretarul general al C.C. al P.S.U.G. președintele Consiliului de Stat al R.D.G., Erich Honecker. Din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Ștefan Andrei a transmis tovarășului Erich Honecker un cald salut și cele mai bune urări, iar poporului R.D.G., noi succese în construcția societății socialiste dezvoltate. S-a reafirmat hotărîrea comună de a acționa în continuare pentru întărirea prieteniei și solidarității dintre P.C.R. și P.S.U.G., pentru lărgirea și accelerarea dezvoltării colaborării dintre România și R.D. Germană pe multiple planuri, în spiritul hotărîrilor și înțelegerilor convenite cu prilejul întîlnirilor dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Erich Honecker, ceea ce corespunde intereselor celor două țări, cauzei generale a socialismului și păcii.

Pe agenda convorbirilor purtate de tovarășul Ștefan Andrei cu tovarășul Oskar Fischer s-au aflat examinarea dezvoltării în continuare a relațiilor bilaterale, în concordanță cu Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală din 12 mai 1972 și cu Declarația privind adîncirea prieteniei și dezvoltarea colaborării frățești între P.C.R. și P.S.U.G., între România și R.D.G., din 10 iunie 1977, precum și efectuarea unui schimb de păreri asupra unor probleme internaționale.

Noua ordine economică internațională — obiectiv major al contemporaneității

Masă rotundă româno-portugheză

Săptămîna trecută s-au desfășurat, la București, lucrările celei de-a doua runde a mesei rotunde a oamenilor de știință și militanților Partidului Socialist Portughez și ai Partidului Comunist Român, avînd ca temă : „Instaurarea unei noi ordini economice internaționale — imperativ major al păcii și cooperării internaționale". Continuînd schimbul de opinii început anul trecut la Lisabona, masa rotundă a înscris pe agenda dezbaterilor o multitudine de aspecte aferente vastei problematici a noii ordini economice internaționale, de la restructurarea relațiilor economice dintre state la dimensiunile politică, socială și culturală ale acesteia.

Alocuțiunea de deschidere a fost rostită de tovarășul Leonte Răutu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de conducere și rectorul Academiei „Ștefan Gheorghiu", care a arătat că problema abordată în cadrul mesei rotunde este una din cele mai acute și cele mai actuale ale lumii contemporane, subliniind că însuși faptul că anul viitor Organizația Națiunilor Unite va consacra acestei probleme o sesiune specială demonstrează că, în pofida unor mari deosebiri în concepția și politica diferitelor state, în lume se ancorează tot mai profund înțelegerea că lichidarea subdezvoltării și așezarea relațiilor economice pe principii de egalitate și echitate au devenit un imperativ al zilelor noastre, un factor primordial al soluționării problemelor extrem de complexe și dificile cu care se confruntă lumea contemporană. S-a relevat că poziția României socialiste în probleme de bază ale noii ordini economice și-a găsit o elocventă expresie în mesajul adresat de președintele Nicolae Ceaușescu celei de-a V-a Conferințe a Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare de la Manila, mesaj ce conține un program de măsuri cuprinzător, concret și eficient vizînd atît intensificarea eforturilor proprii ale țărilor rămase în urmă pentru dezvoltarea lor economico-socială accentuată, o intensificare a colaborării și întrajutorării între ele, cît și modalități concrete ale sprijinului ce urmează a fi acordat din partea statelor dezvoltate acestor popoare, inclusiv pe seama unor economii realizate prin reducerea cheltuielilor militare.

Urmărind o reflectare a schimbului de vederi asupra problematicii, de mare importanță, a mesei rotunde, redactorul nostru Ilie Șerbănescu consemnează, în continuare, opinii ale participanților, exprimate atît în intervențiile din cadrul dezbaterilor, cît și în convorbirile cu redactorul nostru.

„Apreciez utilitatea mesei noastre rotunde — a spus *LUIS CID*, membru al Comisiei naționale a Partidului Socialist Portughez, deputat, membru al Direcției Centrului de Studii al P.S.P. — îndeosebi pe linia posibilității oferite de a ne cunoaște mai bine opiniile în legătură cu problemele stringente ale noii ordini economice internaționale, ceea ce ne permite să identificăm punctele de convergență și, deci, zonele în care, prin eforturi comune, să întreprindem acțiuni menite să determine impulsionarea transpunerii în viață a acestui obiectiv major al zilelor noastre. Prima rundă a dezbaterii, desfășurată anul trecut la Lisabona, a evidențiat, de altfel, multiple asemenea puncte de convergență. Ne bucurăm că putem continua schimbul de vederi, aici, la București, cu reprezentanții unui partid, ai unei țări cu o contribuție apreciată pe plan internațional și al căror conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, este o personalitate bine cunoscută în lume ca un mare om politic, ca un promotor consecvent al păcii și colaborării, al noii ordini economice internaționale. Consider că partidele noastre, cele două țări pot, prin conjugarea eforturilor, împreună cu alte forțe progresiste și democratice, să contribuie la afirmarea unui curs pozitiv pe arena internațională, inclusiv la trecerea de la discuții la acțiune pe calea unei noi ordini economice mondiale".

„În perioada, deși scurtă, care a trecut de la ultima noastră întîlnire — a arătat prof. univ. dr. *IOAN TOTU*, director general al Institutului central de cercetări economice — problemele noii ordini economice internaționale au căpătat noi dimensiuni : decalajele între țări au continuat să se adîncească ; criza energetică și de materii prime s-a agravat în mod deosebit, afectînd sensibil toate țările lumii ; în comerțul internațional au apărut noi obstacole și bariere discriminatorii ; instabilitatea monetară a sporit. Pe fondul acestor evoluții se observă că a avut loc, pe de o parte, o puternică intensificare a acțiunii forțelor progresiste și revoluționare, a țărilor în curs de dezvoltare în direcția noii ordini (fapt materializat, între altele, în formularea de către țările respective a unui program mult mai clar conturat și închegat pentru realizarea acestui obiectiv), iar, pe de altă parte, o anumită înăsprire a atitudinii țărilor capitaliste dezvoltate, pe linia chiar a respingerii propunerilor de măsuri concrete în direcția noii ordini, ceea ce și explică rezultatele nesatisfăcătoare cu care s-a încheiat recenta sesiune a U.N.C.T.A.D. Partidul Comunist Român consideră că desfășurarea din ultimul timp a evenimentelor pe plan economic internațional confirmă, o dată mai mult, necesitatea și inevitabilitatea unei noi ordini economice în lume, ca alternativă rațională la actualele stări de lucruri, imperativul trecerii la acțiune. Acestor cerințe le corespund, dealtminteri, propunerile concrete ale României conținute în mesajul președintelui Nicolae Ceaușescu adresat U.N.C.T.A.D. V, întreaga activitate internațională a țării noastre îndreptată spre instaurarea noii ordini economice internaționale".

„Partidul Socialist Portughez — a relevat *LUIS MARINHO*, membru al Comisiei naționale a P.S.P. și al Direcției Centrului de studii al P.S.P. — împărtășește integral necesitatea unei noi ordini economice internaționale, iar acțiunea internațională în direcția realizării acesteia ar trebui, după părerea noastră, să se concentreze cu prioritate asupra eliminării factorilor de agravare a situației economice și politice mondiale. Astfel, în concepția noastră, o nouă ordine economică în lume presupune : decolonizarea (sub toate aspectele sale) a relațiilor internaționale ; o largă colaborare între state pe baza recunoașterii și respectării opțiunilor și modelelor specifice de dezvoltare ale fiecăreia din ele ; eliminarea schimburilor inegale. Noua ordine ar implica, deci, pentru țările occidentale industrializate, renunțarea la vechi privilegii, la structurile transnaționale, la actualele scheme și mecanisme din domeniul comerțului și tehnologiei ce le avantajează unilateral. Trebuie, însă, avut în vedere că actualele stări de lucruri generează confruntări, astfel încît noua ordine este o alternativă necesară și de interes general. Ea nu este îndreptată împotriva nimănui, însemnînd în fond asigurarea dreptului fiecărei țări la dezvoltare".

„Cred — a menționat prof. univ. dr. *MIRCEA NICOLAESCU*, de la Academia «Ștefan Gheorghiu» — că trebuie accentuat în mod deosebit asupra interesului general în instaurarea noii ordini economice internaționale, interes ce este deopotrivă economic și politic. Actualele stări de lucruri afectează, în ultimă instanță, toate statele lumii. Decalajele constituie factori de îngustare a pieței mondiale, iar consecințele din ce în ce mai grave ale manifestărilor de criză din domeniile energetic, al materiilor prime sau financiar-valutar sînt resimțite, într-o măsură sau alta, pretutindeni. În același timp, disproporțiile, discrepanțele existente astăzi creează suspiciuni, animozitate, repre-

zentînd o permanentă sursă de tensiune, de înveninare a atmosferei politice internaționale. Iată de ce noua ordine — ca modalitate eficientă de a evita confruntările și de a afirma colaborarea — este în interesul tuturor, întrucît este un instrument al dezvoltării și păcii generale". „Această subliniere — a adăugat prof. univ. dr. *CONSTANTIN MECU*, de la Academia «Ștefan Gheorghiu» — este cu atît mai necesară cu cît înțelegerea largă a interesului tuturor țărilor în edificarea unei noi ordini economice internaționale ar fi de natură să deblocheze imobilismul existent actualmente în ce privește trecerea de la discuții la măsuri practice, astfel încît, în ciuda rezultatelor nesatisfăcătoare ale U.N.C.T.A.D. V, cel de-al treilea deceniu al dezvoltării, ce va fi lansat de sesiunea specială din 1980 a Adunării Generale a O.N.U., să debuteze sub auspiciile acțiunii concrete. După părerea mea, actualul blocaj, datorat țărilor capitaliste dezvoltate și justificat de acestea prin propriile dificultăți economice, trebuie privit ca o problemă preocupantă. Fără a o dramatiza — deoarece blocajul poate fi avut în vedere ca o «dificultate de etapă» în îndelungatul și complexul proces de instaurare a noii ordini — trebuie, însă, să i se acorde toată atenția. Posibilitatea centrală de înlăturare rezidă, în principal, în unitatea și solidaritatea țărilor în curs de dezvoltare. Dar este necesar a fi utilizate toate canalele și pistele de influențare, un rol primordial revenind în acest sens forțelor progresiste și democratice — de la partide la masele populare — din înseși țările occidentale industrializate, care sînt chemate să acționeze spre a determina atitudini constructive din partea factorilor de decizie din țările respective".

„Împărtășesc această opinie — a menționat *JOAQUIM MESTRE*, membru al Comisiei naționale a P.S.P. și al Direcției Centrului de studii al P.S.P., administrator al Băncii Naționale a Portugaliei — cu atît mai mult cu cît apreciez că nu cauze legate de conjunctura economică defavorabilă explică poziția actuală a țărilor occidentale industrializate, ci aș spune mai degrabă că țările respective doar folosesc această conjunctură pentru a-și motiva respingerea unora din principalele revendicări ale țărilor în curs de dezvoltare. Esențial pentru trecerea efectivă pe calea noii ordini economice internaționale este, însă, potrivit părerii mele, de a se identifica noi formule de cooperare, care să prezinte avantaje pentru toate părțile. Susțin ideea de a da un conținut cît mai concret programelor vizînd instaurarea noii ordini pe baza unor măsuri practice, realiste, în etape, în funcție de punctele de acord depistate".

„Înțeleg caracterul procesual, desigur determinat obiectiv, al noii ordini — a relevat prof. univ. dr. *MIRCEA BULGARU* de la Academia de Studii Economice — în strînsă legătură cu caracterul radical, de asemenea obiectiv, al schimbării pe care aceasta trebuie s-o reprezinte în raport cu vechea ordine economică internațională. Obiectivul noii ordini îl constituie, în esență, o restructurare globală, care vizează repartizarea și folosirea resurselor economice (umane, materiale și financiare) pe glob, pentru a se răspunde intereselor de dezvoltare ale tuturor statelor. Ca atare, este vorba de o nouă diviziune internațională a muncii, de o redistribuire echitabilă a producției, de o echilibrare relativă a nivelurilor productivității muncii. Instrumentele pe care le constituie comerțul, tehnologia, relațiile financiar-valutare trebuie puse să «lucreze» în slujba atingerii acestui obiectiv, în conexiune directă, bineînțeles, cu eforturile proprii ale fiecărui popor, ce au rolul determinant, hotărîtor. Nu întîmplător lichidarea subdezvoltării, a decalajelor — pe baza eforturilor proprii și a unei colaborări internaționale, așezată pe echitate și sprijin multilateral în favoarea țărilor în curs de dezvoltare — reprezintă, în concepția românească, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, filonul central al noii ordini economice internaționale".

- **Necesitatea „unei restructurări globale"**
- **„Exigența unor noi formule de cooperare care să prezinte avantaje pentru toate țările"**
- **„Noua ordine — calea viabilă de soluționare a problemei energetice"**
- **„Reducerea înarmărilor și dezarmarea — cerință vitală"**

„Se poate spune — a subliniat tovarășul *LUIS CID* — că noua ordine este calea de soluționare viabilă a problemei globale a resurselor, îndeosebi a celor de materii prime și energie. Neregenerabilitatea acestora impune exploatarea și utilizarea lor rațională, în timp ce răspîndirea lor în mod natural neuniformă pe glob presupune, prin sine, largi schimburi internaționale. O cooperare globală se impune din ambele puncte de vedere. Relațiile dintre state au, deci, o importanță fundamentală atît pentru păstrarea unui raport favorabil între necesități și disponibilități, la nivel mondial, cît și pentru a se asigura, pe baza resurselor puse în valoare, progresul tuturor țărilor".

„Cele arătate în privința resurselor — a relevat prof. univ. dr. *CONSTANTIN MOISUC*, de la Academia «Ștefan Gheorghiu» — mă îndeamnă să reamintesc două cifre : jumătate din fondurile de peste 400 miliarde dolari anual alocate în prezent înarmărilor constituie cheltuieli în sfera resurselor ; mai mult de 40 la sută din sumele destinate cercetărilor științifice vizează domeniul militar. Imensa irosire a resurselor materiale și umane în cursa înarmărilor se evidențiază de la sine ; ca și conexiunea firească dezarmare-dezvoltare. Problema centrală este de a face „operabil" mecanismul acestei conexiuni. Țin să subliniez, în acest sens, că o modalitate concretă propune programul românesc, prin inițiativa de a se constitui un fond de dezvoltare, alimentat în parte din economiile realizate pe baza reducerii cheltuielilor militare cu 10—15 la sută".

„Aceste două probleme — a menționat tovarășul *JOAQUIM MESTRE* — dau expresie unor preocupări ce au confruntat dintotdeauna omenirea : relațiile politice și dezvoltarea economică. Pe cele două planuri s-a ajuns astăzi în lume la o situație limită. Spirala înarmărilor continuă, în ciuda faptului că arsenalele militare actuale sînt suficiente pentru a distruge umanitatea, iar măsurile negociate de dezarmare au un caracter eventual bilateral și în nici un caz nu global, vizînd, de altfel, nu reducerea armamentelor, ci doar limitarea escaladei înarmărilor nucleare. Aceasta în timp ce discrepanțele și dezechilibrele economice se adîncesc. Transferul de resurse dinspre cheltuielile militare spre dezvoltare economică apare logic, necesar, rațional. Preocuparea pentru asigurarea securității este firească, dar echilibrul trebuie urmărit nu la nivelul unor cote mereu mai ridicate (prin sporirea înarmărilor), ci la nivelul unor cote mai coborîte (prin reducerea înarmărilor), astfel încît să se facă loc transferului menționat de resurse. Pozițiile partidelor noastre în această privință sînt similare".

La încheierea mesei rotunde ne-am adresat membrilor delegației Partidului Socialist Portughez cu rugămintea de a face cîteva considerații asupra schimbului de vederi și problematicii abordate.

„Delegația noastră apreciază dezbaterile prilejuite de această masă rotundă ca fiind de un interes și de o importanță deosebite. În primul rînd, deoarece ea a dovedit că este posibilă o bună colaborare între forțe politice reprezentative din două țări cu sisteme sociale diferite și aflate în zone geostrategice diferite, punînd, de altfel, în evidență o multitudine de puncte de vedere apropiate și abordări similare în beneficiul ambelor noastre popoare. Pentru poporul portughez, care timp de 50 de ani a trăit sub dictatură fascistă, izolat de participarea la colaborarea cu alte națiuni, de realitatea istorică și de progres social — care reprezintă cuceriri ale revoluției românești — orice eforturi de apropiere de alte popoare, eforturi pe care le depun ambele noastre partide, constituie o concretizare efectivă a năzuințelor sale de înțelegere și solidaritate internațională. În al doilea rînd, masa noastră rotundă a avut o deosebită însemnătate pentru că s-a putut constata o largă zonă de coincidență în ce privește abordarea problematicii noii ordini economice internaționale, obiectiv pentru realizarea căruia luptă cu energie Partidul Comunist Român, secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu — fapt reflectat în întreaga politică externă a României — cît și Partidul Socialist Portughez și secretarul său general, tovarășul Mario Soares. S-au putut observa convergențe de apreciere în caracterizarea crizei ordinii internaționale, a impasului actual în angajarea de măsuri efective pe calea lichidării subdezvoltării, ca și în ce privește problema de majoră importanță a dezarmării, a legării acesteia de noua ordine economică internațională. S-au evidențiat multiple abordări similare asupra conținutului restructurării relațiilor economice internaționale și instrumentelor prin care se desfășoară acestea : schimburile comerciale, transferurile de tehnologie, moneda și creditul. Subliniem în mod deosebit aprecierea comună că, indiferent de sistemele politico-sociale, de apartenența țărilor la diferite grupări economice și militare, esențial este ca fiecărui popor să-i fie asigurat dreptul la existență liberă și dezvoltare de sine stătătoare.

N-am putea să nu menționăm și faptul că participarea noastră la masa rotundă de la București ne-a oferit posibilitatea de a lua un contact direct cu realitățile românești, cu eforturile de dezvoltare economico-socială ale poporului dv., sub conducerea partidului comunist, a tovarășului Nicolae Ceaușescu".

Procesul învățării și dimensiunea umană a dezvoltării

Convorbire cu prof. univ. dr. Mircea Maliță

— Ați participat, de curînd, la Salzburg, în Austria, la o reuniune internațională, organizată de Clubul de la Roma, care a dezbătut probleme legate de dimensiunea umană a dezvoltării și în cadrul căreia a fost prezentat și analizat un nou Raport către acest Club, ce abordează procesul „învățării". Vă numărați printre autorii acestui raport. V-am ruga să ne vorbiți despre problemele pe care le tratează, despre modul în care s-a născut ideea abordării lor, despre elaborarea în sine a raportului.

— Sub egida Clubului de la Roma, au apărut, în acest deceniu, mai multe studii, sub forma unor rapoarte către Club, periodicitatea fiind cam din doi în doi ani. Primul raport — „Limitele creșterii", prezentat în 1972, — a fost poate cel mai faimos, dar și cel mai controversat. Au urmat, în 1974, raportul „Omenirea la răspîntie", elaborat de profesorii Mesarovič și Pestel, iar în 1976 raportul „Restructurarea ordinii internaționale", întocmit de un grup internațional de experți, sub coordonarea economistului olandez Jan Tinbergen, laureat al Premiului Nobel. Cu prilejul prezentării ultimului dintre rapoartele menționate, în cadrul reuniunii internaționale desfășurate la Alger, s-a născut și ideea elaborării raportului ce a fost „lansat" acum la Salzburg. Ideea a pornit de la faptul că ansamblul rapoartelor deja întocmite sub egida Clubului de la Roma și care, fără îndoială, au suplimentat reflecția asupra problemelor vitale ce confruntă omenirea contemporană — probleme care s-au aflat și se află, dealtminteri, și în dezbaterea O.N.U., în cadrul unui șir de conferințe mondiale — se ocupaseră, cu predilecție, de factorii tehnici, economici și politici ; dar, nu se poate avea un tablou real și cuprinzător asupra dezvoltării omenirii, dacă nu este avut în vedere, în mod nemijlocit, și factorul uman — omul însuși.

Acest factor poate fi introdus în „ecuația dezvoltării" în mai multe feluri : fie sub forma „necesităților vitale" (așa cum a făcut raportul în problemele dezvoltării, întocmit de un grup de specialiști latino-americani), fie sub forma „obiectivelor" (așa cum a făcut raportul „Obiectivele umanității", elaborat, sub egida Clubului de la Roma, de către americanul E. Laszlo), fie sub forma capacității omului de a învăța. Această din urmă modalitate, pe care am propus-o, a fost și cea reținută, luîndu-se în considerare, printre altele, caracterul universal și practic nelimitat al capacității umane de învățare, faptul că ea se află în centrul preocupărilor și activității sociale, ceea ce îi conferă, de asemenea, dimensiunea unui factor de încredere și de speranță, ea putînd deveni, astfel, un punct de referință în problematica promovării dezvoltării.

S-a apreciat, totodată, că, dacă știința nu a deslușit pînă astăzi, în mod integral, mecanismele procesului de învățare, aceasta nu trebuie să descurajeze, ci, dimpotrivă, să îndemne la includerea factorului respectiv în „ecuația dezvoltării" pe plan mondial, faptul fiind de natură să stimuleze cercetarea științifică în multiplele domenii care se ocupă, într-un fel sau altul, de acest aspect — de la antropologie la inteligența artificială.

În vederea elaborării raportului s-a constituit o echipă formată din cercetători interesați în acest subiect : dr. James Botkin, de la Universitatea Cambridge, Massachusetts, specialist în problemele organizării și conducerii economice și sociale, dr. Mahdi Elmandjra, profesor la Universitatea din Rabat, fost rector al acestei universități și fost director general adjunct al U.N.E.S.C.O., precum și subsemnatul. Pe linia propriilor obiective, Clubul de la Roma — pe care l-aș compara cu un studio de filmare, ce nu trebuie să fie confundat cu filmele însele — nu a influențat asupra opiniilor autorilor raportului, dîndu-ne deplină libertate de mișcare și răspundere. În schimb, cu capacitatea sa excepțională de organizare, Clubul de la Roma a inițiat mai multe dezbateri, însuflețite de președintele Clubului, dr. Aurelio Peccei, care s-au desfășurat la București, Viena, Madrid, Paris, Fez, dezbateri în care au fost antrenați savanți de cea mai mare reputație internațională.

Rezultatele cercetărilor s-au concretizat în elaborarea, pe de o parte, a unui imens material științific, întocmit de cele trei echipe care au lucrat concomitent la București, Cambridge și Rabat, aprofundînd multilateral subiectul abordat, iar, pe de altă parte, a raportului comun propriu-zis, care este un studiu de aproximativ 150 pagini, redactat spre a avea audiență la cele mai largi pături de cititori și care va apărea, în toamna acestui an, simultan în 10 limbi. De asemenea, se poate arăta că s-au pus bazele unei reviste științifice care să abordeze problemele procesului învățării și care este menită să ofere o tribună pentru consemnarea rezultatelor cercetărilor științifice interdisciplinare din diferite țări asupra aspectelor respective.

— V-am ruga să vă referiți mai în detaliu la conținutul propriu-zis al raportului.

— Se pornește de la premisa că nu numai indivizii, ci și societățile învață. Se consideră, de asemenea, că procesul de învățare este de două tipuri : unul de menținere, care este de tipul rezolvării de probleme curente, conform unor reguli stabilite ; altul de tip inovativ, axat pe inventarea problemelor însele. Primul tip de învățare poate fi automatizat și chiar predat ca sarcină mașinilor de calcul ; al doilea tip de învățare este specific omului și se bazează pe înțelegere sau pe acordarea unui sens. Dacă, în procesul de învățare de tipul menținere, se uită că situațiile se schimbă cu viteza din timpul nostru, se produce șocul, care este și el un fel de învățare, din păcate foarte practicat — spun din păcate, întrucît implică anumite „costuri" și traume. Toate cele arătate nu constituie un simplu exercițiu intelectual, ci sînt menite să identifice mai bine obstacolele care există în lume în calea învățării inovative, obstacole ce apar ca atare sau prin consecințele lor : de exemplu, risipa, irelevanța, uzul forței, structurile învechite etc. În context, în cadrul raportului se deplînge imensa irosire de resurse pe care o reprezintă absurda cursă a înarmărilor — una din cele mai importante bariere existente pe plan internațional în calea procesului de învățare al omenirii.

Atenția raportului este îndreptată îndeosebi spre aplicații practice în vederea înarmării omului cu cele mai bune instrumente de soluționare a problemelor vitale ce confruntă lumea contemporană. Pentru că, într-adevăr, cîștigăm o perspectivă nouă dacă privim dezvoltarea ca un proces de învățare, precum și dacă avem în vedere învățarea în aprecierea și rezolvarea celorlalte probleme presante ale omenirii : hrana, energia, resursele, populația, instaurarea unui climat de pace, găsirea de soluții prin negocieri și tratative etc.

— Cum a fost primit raportul la reuniunea de la Salzburg și cum a fost apreciată contribuția românească.

— Raportul s-a bucurat de o bună primire. Analiza a prilejuit dezbateri interesante, desfășurate, de altfel, prin ospitalitatea austriacă, într-un cadru de veche tradiție umanistă, cu participarea a numeroase personalități. Președintele austriac însuși, dr. Rudolph Kirchschlaeger, a deschis reuniunea și a asistat la dezbateri, practic, pe întreg parcursul acestora. De asemenea, membri ai guvernului austriac, precum și ai celor spaniol și venezuelan și-au expus punctele de vedere. Aprecieri au venit, totodată, din partea a numeroși din cei peste 150 de participanți, din 43 de țări, printre care personalități de renume, ca fiziologul spaniol José Delgado, profesorul polonez Suchodolski, profesorul maghiar Szalai, profesorul român Mihnea Gheorghiu, dr. Romesh Thapar (India), Hughes de Juvenel (Franța), profesorul egiptean Kasas etc. În mesajul său adresat participanților, Kurt Waldheim, secretarul general al O.N.U., iar, în cuvîntul său de închidere, dr. Mayor Zaragosa, directorul general adjunct al U.N.E.S.C.O., au subliniat interesul organismelor internaționale din sistemul O.N.U., pentru dezvoltarea în continuare și fructificarea inițiativelor propuse prin raportul cu privire la procesul de învățare.

Constituie, în context, o mare satisfacție de a putea vedea că diferitele ramuri ale cercetării românești, începînd cu psihologia și terminînd cu modelele matematice, se află prezente în rîndul cercetărilor internaționale cu contribuții valoroase. Dar mai mult decît atît : participarea românească la elaborarea raportului amintit evidențiază caracterul deschis spre cooperare al științei noastre, străbătut de un puternic suflu umanist, ce este imprimat de concepția și gîndirea președintelui Nicolae Ceaușescu, a cărui contribuție directă la formula unei educații de tip nou, bazată pe triunghiul „învățămînt-cercetare-producție", este larg cunoscută și apreciată. Faptul că țara noastră pornește de la realitatea unei lumi cu experiențe multiple și căi de dezvoltare proprii pentru fiecare popor, o face deschisă la o largă colaborare internațională, pe baza respectului reciproc și a urmăririi unor obiective comune ale întregii omeniri, care, la ora aceasta, trebuie să stea în centrul preocupărilor — obiective cum sînt asigurarea păcii, rezolvarea problemelor ce afectează toate popoarele, edificarea unei lumi bazate pe echitate.

Ilie Șerbănescu

XXXV
23 AUGUST 1944
23 AUGUST 1979

ROMÂNIA
şi marile cauze ale omenirii

SOLIDARITATEA — dimensiune esenţială a politicii externe româneşti

În desfăşurarea ei largă, cuprinzînd toate ariile posibile ale raporturilor ce se desfăşoară astăzi între ţări şi popoare, politica externă a României socialiste a ridicat — în plan principial şi practic — solidaritatea internaţională la rang de imperativ al existenţei contemporane.

Găsindu-şi rădăcinile în însăşi substanţa socialistă a orînduirii noastre, solidaritatea internaţională este o exigenţă a marilor transformări revoluţionare, a înnoirilor pe care le cunoaşte lumea în zilele noastre, a modificărilor profunde intervenite în raportul de forţe pe plan mondial. Orice analiză lucidă a evoluţiei internaţionale — şi partidul nostru a făcut dovada acestei lucidităţi în toate principalele sale documente — duce, în mod logic, la concluzia că promovarea ideilor socialismului şi a obiectivelor sale de pace şi cooperare internaţională reclamă un nou concept, o nouă viziune asupra modului în care trebuie înţeleasă, pentru a deveni cu adevărat eficientă, solidaritatea forţelor progresiste ale societăţii umane contemporane. Deoarece lumea de azi e fundamental deosebită de cea existentă în primele treipatru decenii ale secolului nostru, pentru a nu mai vorbi de timpuri şi mai îndepărtate, deoarece amploarea, locul şi capacitatea de acţiune ale forţelor înaintate, de pretutindeni, îndeamnă la o solidaritate de tip nou atît în formă, cît şi în conţinut.

Între cine poate fi şi trebuie realizată această solidaritate, care sînt lianţii ei durabili, ce obiective pledează pentru unitatea de luptă şi acţiune, pentru solidaritatea internaţională în vremurile noastre ?

În Programul adoptat de Congresul al XI-lea al P.C.R., în cuvîntările tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi în alte importante documente de partid şi de stat, toate aceste probleme îşi găsesc o riguroasă analiză ştiinţifică.

Una din marile schimbări revoluţionare ale epocii noastre este creşterea tot mai puternică a rolului maselor populare, al popoarelor în determinarea cursului evoluţiei societăţii umane. Devine tot mai evident că popoarele reprezintă factorul decisiv în schimbările politice mondiale, ele dispunînd de forţa necesară pentru a impune o politică nouă, democratică, pentru a asigura pacea omenirii. Conştiinţa nouă pe care o demonstrează masele largi populare se exprimă în tot mai clara lor înţelegere a faptului că de ele depind lichidarea stărilor de lucruri anacronice, transformarea înnoitoare a societăţii, instaurarea unor relaţii de bună înţelegere, încredere şi colaborare internaţională, de natură să asigure fiecărei naţiuni posibilitatea să se dezvolte liber, corespunzător voinţei şi năzuinţelor sale.

Încrederea neţărmurită în forţa popoarelor este afirmată cu hotărîre de Partidul Comunist Român, de conducerea de partid şi de stat, ea fiind permanent exprimată nu numai în documentele interne, ci şi în documentele bilaterale pe linie de stat sau de partid, semnate cu ocazia unor vizite sau întîlniri la nivel înalt. Reafirmată de tovarăşul Nicolae Ceauşescu pe pămînturile Europei sau Africii, Americii sau Asiei, această clară şi categorică poziţie a fost întîmpinată şi întîmpină, pretutindeni, adeziunea entuziastă a opiniei publice. Solidaritatea popoarelor lumii, unitatea lor în lupta pentru propăşire paşnică, pentru rezolvarea problemelor ce împiedică accesul lor spre noi trepte de civilizaţie materială şi spirituală se constituie ca o condiţie a progresului în pace al lumii contemporane, ca un factor hotărîtor în edificarea unei ordini politice şi economice noi, ca o premisă fundamentală a înzestrării climatului politic internaţional cu o nouă moralitate.

În cadrul amplului proces social care este creşterea rolului popoarelor, partidele comuniste şi muncitoreşti se afirmă tot mai puternic ca promotoare ale intereselor vitale ale maselor populare. În acelaşi timp, a crescut considerabil rolul partidelor comuniste în viaţa internaţională, solidaritatea lor cu lupta pentru progres şi pace în lume. Conferinţa partidelor comuniste din Europa, ţinută acum trei ani la Berlin, s-a impus atenţiei opinei publice ca o manifestare importantă care a afirmat cu putere principiile de bază ale relaţiilor de solidaritate dintre partide — egalitatea, respectul independenţei şi neamestecului în treburile altor partide, dreptul fiecărui partid de a-şi elabora linia politică în concordanţă cu realităţile din ţara respectivă. Este un adevăr elocvent, demonstrat de evoluţiile din ultimii ani, că numai în măsura în care partidele comuniste, forţele revoluţionare, pornesc în activitatea lor de la realităţile concrete, sociale, istorice, naţionale din fiecare ţară, ele pot juca un rol important în viaţa politică, pot desfăşura cu succes lupta pentru transformări revoluţionare, pentru o politică externă de pace şi colaborare.

Schimbările sociale şi naţionale cu caracter revoluţionar petrecute în lume au generat, în mod firesc, idei şi teze noi, aprecieri şi concluzii diferite cu privire la evoluţia contemporană. Dar, după cum deseori a subliniat partidul nostru, diversitatea tacticilor şi strategiilor politice adoptate de fiecare partid nu trebuie să ducă la contrapunerea unor partide altora, la negarea unor căi şi experienţe. Nici unui partid nu i se pot impune căi de urmat, după cum nici un partid nu poate pretinde a impune altora calea sa proprie. A înţelege adevărul profund al acestor lucruri înseamnă a înţelege spiritul nou, cu adevărat revoluţionar, creator, al relaţiilor de stimă şi respect reciproc pe care trebuie să se întemeieze solidaritatea dintre forţele revoluţionare cele mai înaintate ale societăţii, unitatea de tip nou din mişcarea comunistă şi muncitorească. Firește, vorbind de rolul partidelor comuniste, nu putem face abstracţie de rolul pe care îl au alte forţe progresiste, interesate în soluţionarea, pe o cale democratică, în folosul maselor largi, a problemelor complicate din societatea capitalistă, a crizei economice, cu multiplele ei implicaţii, forţe interesate, totodată, într-o desfăşurare pozitivă, paşnică, a raporturilor internaţionale. Identitatea de scopuri între toate aceste forţe — comuniste, socialiste, social-democrate, alte organizaţii şi partide, inclusiv religioase — a atras în mod firesc tendinţa de întărire a colaborării dintre ele, deschizînd astfel perspective mai largi obiectivelor de transformare înnoitoare a societăţii.

Promotor consecvent al unităţii şi solidarităţii din mişcarea comunistă şi muncitorească, Partidul Comunist Român este permanent preocupat de extinderea relaţiilor şi colaborării cu toate partidele comuniste şi muncitoreşti, de întărirea unităţii, colaborării dintre acestea. Această poziţie îşi are obîrşia în voinţa sa de a acţiona ca un detaşament activ în lupta pentru socialism, pentru democraţie, pentru libertatea popoarelor, pentru progresul tuturor popoarelor lumii, în înţelegerea dialectică a schimbărilor produse în societatea de azi, în convingerea că marile obiective ale lumii contemporane nu pot fi atinse decît prin eforturile unite ale tuturor forţelor democratice. Fidel acestei orientări, contactele la nivel înalt între conducerea partidului nostru şi con-

ducerile altor partide, schimbul reciproc de vizite, întîlnirile şi dialogul cu alte partide comuniste şi muncitoreşti, cu alte partide şi organizaţii progresiste, democratice au cunoscut, în special de la Congresul IX încoace, o intensificare continuă. Reamintim, în context, că preşedintele ţării noastre, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a avut întotdeauna, în cadrul vizitelor de stat efectuate în alte ţări, inclusiv capitaliste dezvoltate, întîlniri şi schimburi de opinii cu reprezentanţii conducerilor partidelor comuniste, socialiste, sau ai altor partide democratice, dialogul principial fiind, în concepţia partidului nostru, nu numai un factor de apropiere şi mai bună înţelegere a poziţiilor reciproce, ci şi o expresie concretă, un mod de manifestare a spiritului de solidaritate internaţională.

În lumea contemporană, ţările socialiste reprezintă factorul determinant al modificării raportului de forţe pe plan mondial în favoarea colaborării şi păcii. Aceasta — prin exemplul pe care-l oferă anvergura progreselor obţinute în dezvoltarea materială a societăţii pe care o construiesc, prin înflorirea spiritualităţii popoarelor respective, prin moralitatea înaltă ce caracterizează noile relaţii sociale ; şi, în egală măsură, prin noile principii pe care le promovează în viaţa internaţională, prin angajarea lor fermă în direcţia reglementării, în beneficiul tuturor popoarelor lumii, a marilor probleme ce confruntă umanitatea. De aici, importanţa crescîndă pe care o au unitatea şi solidaritatea dintre ţările socialiste, exemplul pe care îl aşteaptă popoarele întregii lumi în ceea ce priveşte calitatea relaţiilor existente între ele.

Toate ţările socialiste, cît şi partidele revoluţionare şi progresiste îşi desfăşoară activitatea în condiţii diferite. Deci, solidaritatea şi unitatea trebuie să se bazeze pe respectul dreptului fiecărui partid şi al fiecărei ţări de a-şi elabora, în mod independent, linia sa politică generală. Aceasta nu slăbeşte unitatea şi solidaritatea; dimpotrivă, este o condiţie a întăririi solidarităţii, aşa cum solidaritatea ajută şi este o condiţie pentru activitatea independentă a fiecărei ţări şi a fiecărui partid.

Întărirea şi dezvoltarea raporturilor cu toate ţările socialiste se află pe locul central al activităţii internaţionale a României, a partidului ei conducător. Întîlnirile tovarăşului Nicolae Ceauşescu cu conducătorii partidelor de guvernămînt din ţările socialiste, intrate de mult în practică curentă, schimbul de opinii şi contactele la alte niveluri, intensificarea legăturilor economice şi în toate celelalte domenii de activitate, colaborarea în cadrul unor organizaţii şi organisme intersocialiste sau internaţionale — toate acestea şi multe altele mărturisesc însemnătatea pe care ţara noastră o acordă colaborării cu ţările socialiste. Partidul nostru consideră, ca o înaltă îndatorire, de a face totul pentru a-şi aduce contribuţia la refacerea şi întărirea unităţii ţărilor socialiste, văzînd în aceasta un factor primordial pentru creşterea forţei şi influenţei socialismului în lume, pentru sporirea rolului ţărilor socialiste în accelerarea schimbărilor înnoitoare în viaţa internaţională. Divergenţele existente, problemele apărute, oricît de complicate ar fi, pot şi trebuie să fie soluţionate în spirit tovărăşesc, prin consultări şi tratative, pe baza respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, întrajutorării şi solidarităţii internaţionale. În concepţia partidului nostru, relaţiile dintre ţările socialiste trebuie să demonstreze faptul că socialismul este capabil să asigure rezolvarea principială, justă şi echitabilă a oricăror probleme litigioase, în consens cu interesele popoarelor.

Tocmai ţinînd seama de ponderea uriaşă ce revine ţărilor socialiste în determinarea unui curs într-adevăr nou în viaţa internaţională, de forţa de atracţie excepţională pe care o exercită asupra altor popoare ale lumii, de identificarea, de către aceste popoare, a ideii socialismului cu realităţile existente în şi între statele în care a învins revoluţia socialistă, unitatea şi solidaritatea dintre aceste ţări dobîndeşte o însemnătate şi semnificaţie istorice.

De asemenea, evoluţia internaţională este marcată tot mai puternic, an de an, de ţările care şi-au dobîndit independenţa în perioada care a trecut de la încheierea celui de-al doilea război mondial, de ţările în curs de dezvoltare, de statele nealiniate. De o mare diversitate, sub raportul orînduirii sociale, al nivelului economic, al mărimii şi potenţialului, aceste state se întîlnesc pe platforma comună a luptei împotriva politicii imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, pentru făurirea unei noi ordini economice şi politice internaţionale. De aici, şi conştiinţa mereu mai puternic manifestată a propriei lor solidarităţi şi unităţi în vederea atingerii acestor mari obiective comune. Cursul dezvoltării sociale contemporane, schimbările şi înnoirile revoluţionare care se produc în lume pun puternic în relief faptul că întărirea prieteniei, colaborării şi solidarităţii cu aceste state, sprijinirea activă a luptei lor pentru consolidarea independenţei naţionale, politice şi economice, pentru progres social, reprezintă o îndatorire internaţionalistă de maximă importanţă.

Pentru România, extinderea şi adîncirea relaţiilor pe planuri multiple cu aceste state reprezintă o orientare programatică, ţara noastră înscriind această colaborare în contextul mai larg al dezvoltării independente a fiecărui popor, cît şi al luptei comune împotriva politicii imperialiste şi colonialiste, pentru o nouă ordine economică şi politică internaţională. Vizitele întreprinse de preşedintele ţării, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, în Asia, America Latină şi Africa, vizitele făcute în ţara noastră de o serie de şefi de stat sau de guvern din aceste continente au pus un fundament trainic legăturilor bilaterale ale României cu statele respective, au deschis noi orizonturi dezvoltării lor ulterioare. Solidaritatea cu aceste ţări şi popoare se exprimă în acordurile încheiate, în spiritul deplinei egalităţi şi avantajului reciproc, acorduri de o însemnătate deosebită pentru progresul economico-social al ţărilor respective ; în acest sens, se remarcă asistenţa acordată de ţara noastră pentru construirea unor mari obiective economico-industriale, în sprijinirea formării de cadre şi în numeroase alte modalităţi. Solidaritatea se exprimă, în acelaşi timp, în conlucrarea pe scena internaţională, în cadrul unor mari organizaţii sau conferinţe internaţionale, România acţionînd, cot la cot, cu alte state în vederea determinării unor raporturi noi, echitabile, în planul conlucrării economice pe plan mondial, susţinînd iniţiativele lor îndreptate spre adoptarea de măsuri de natură să le consolideze independenţa economică, să le faciliteze valorificarea propriilor resurse în interes naţional şi accesul la cuceririle ştiinţei şi tehnicii noi. Solidaritatea se exprimă în poziţia fermă a ţării noastre împotriva practicilor imperialiste şi neocolonialiste, a discriminării rasiale, apartheidului, în sprijinul moral şi material acordat naţiunilor aflate încă sub opresiune colonialistă. Mişcările de eliberare naţională s-au bucurat întotdeauna de înţelegere şi sprijin total din partea ţării noastre, după cum şi astăzi ne afirmăm întreaga solidaritate cu popoarele oprimate din Zimbabwe, Africa de Sud şi Namibia.

Dreptul sacru al popoarelor la independenţă este o exigenţă istorică. Lumea păcii şi progresului spre a cărei edificare tind toate naţiunile nu poate fi decît o lume a unor state libere şi independente, suverane şi egale în drepturi. Iar între independenţa naţională şi solidaritate există o strînsă legătură. Pentru că numai dacă eşti liber poţi să colaborezi şi să fii solidar cu altul.

A vorbi astăzi despre internaţionalism şi a nu extinde aria de acoperire a acestei noţiuni şi asupra ţărilor în curs de dezvoltare înseamnă a fi tributar unei concepţii învechite valabile poate cu un secol în urmă. Acelaşi lucru se poate spune, în general, atunci cînd, prin conceptul de solidaritate internaţională nu se au în vedere toate forţele care acţionează astăzi în favoarea edificării unei lumi noi, a libertăţii şi echităţii, a egalităţii şi respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, a colaborării reciproc avantajoase, a participării tuturora, cu drepturi depline, în spirit democratic, la reglementarea marilor probleme ce confruntă umanitatea. Firește, vorbim din punctul de vedere al socialismului, al convingerii noastre că el este viitorul omenirii. Dar, în contextul marii complexităţi a evoluţiei mondiale, în lumina marilor obiective de pace, destindere şi securitate, de progres material şi spiritual pe care le împărtăşesc toate popoarele lumii, în virtutea condiţiilor de linişte şi conlucrare pe care le reclamă desfăşurarea cu succes a însăşi construcţiei socialiste din ţările în care s-a instaurat ferm noua orînduire, solidaritatea tuturor forţelor înaintate ale contemporaneităţii este un imperativ în toată accepţiunea şi greutatea cuvîntului.

Cu prilejul vizitei sale în Africa, în luna mai, tovarăşul Nicolae Ceauşescu spunea că apelul istoric lansat cu aproape un secol şi jumătate în urmă de Marx şi Engels — „Proletari din toate ţările, uniţi-vă !“ — trebuie completat cu chemările : **„Popoare din ţările socialiste, uniţi-vă în lupta pentru victoria socialismului şi comunismului, pentru afirmarea plenară a principiilor socialismului şi creşterea prestigiului său în lume ! Popoare asuprite şi forţe progresiste de pretutindeni, uniţi-vă în lupta pentru lichidarea imperialismului şi colonialismului, pentru libertate naţională şi progres social, pentru dezvoltarea liberă şi independentă a fiecărei naţiuni ! Muncitori, ţărani, intelectuali, femei, tineri, oameni progresişti, democraţi, uniţi-vă pentru a realiza progresul social, pentru o viaţă mai bună şi mai dreaptă ! Ţări socialiste, popoare din întreaga lume, acţionaţi în cea mai strînsă unitate pentru destindere, colaborare şi pacea mondială !“.**

Este apelul solidarităţii internaţionale din zilele noastre, adresat forţelor care, prin lupta lor unită, pot determina ireversibilitatea cursului spre o lume mai dreaptă şi mai bună

George Serafin

Pregătirea cadrelor de specialiști — expresie concretă a solidarității României cu țările în curs de dezvoltare

Una dintre formele importante de concretizare a politicii externe românești de consolidare și diversificare a relațiilor cu celelalte state — și în primul rînd cu țările în curs de dezvoltare — o reprezintă modalitățile de cooperare în domeniul învățămîntului. Larga ospitalitate acordată de țara noastră tinerilor dornici de instruire este o expresie concretă a spiritului de solidaritate a României cu țările în curs de dezvoltare, un sprijin concret acordat acestora în eforturile pe care le fac pentru grăbirea progresului lor economic și social.

După cum sublinia președintele Nicolae Ceaușescu, promovarea cooperării economice, a asistenței tehnice și a pregătirii de specialiști constituie o formă directă și importantă de contribuție a României la ajutorarea țărilor în curs de dezvoltare. Este o datorie politică și morală — aprecia secretarul general al partidului — pe care o avem, în calitate de comuniști, de stat socialist, de a ne aduce această contribuție. Prin lărgirea continuă a cooperării, se creează un larg sistem de întrajutorare reciproc avantajoasă între țările noastre, care constituie expresia solidarității în lupta comună pentru dezvoltarea economico-socială independentă a fiecărui popor, pentru promovarea unei politici noi în lume, de egalitate și respect între națiuni, de deplină echitate, pentru abolirea vechii politici imperialiste de dominație și asuprire.

În prezent, beneficiază de perfecționările sistemului românesc de învățămînt peste 15 000 de străini — studenți, bursieri, elevi, doctoranzi, participanți la cursuri post-universitare.

Cel mai important capitol al pregătirii de cadre este consacrat țărilor în curs de dezvoltare. Astfel, în afara instituțiilor de stat, sînt găzduiți anual de Academia „Ștefan Gheorghiu" peste 500 de cursanți din mai mult de 70 de state ce urmează programe speciale politico-sociale, de management, ziaristică, sau care sînt destinate membrilor organizațiilor sindicale și de tineret.

Începînd cu anul 1974, România a instituționalizat, totodată, Bursa „Nicolae Bălcescu" atribuită, sub egida UNESCO, tinerilor care doresc să se perfecționeze în domenii în care școala românească s-a impus pe plan internațional : petrochimie, matematică, construcții civile și industriale, arhitectură.

În procesul pregătirii cadrelor, un loc distinct îl ocupă colaborarea României cu instituții și programe ale Organizației Națiunilor Unite.

Specialiști din țările în curs de dezvoltare în timpul pregătirii la Centrul demografic O.N.U. — România din București

În urmă cu șapte ani a fost înființat, de exemplu, Centrul comun ONUDI-România care pregătește, de asemenea, cadre din țările în curs de dezvoltare pentru domeniile industriilor chimice, materialelor de construcții și farmaceutice. Pînă în prezent au urmat aici diferite forme de învățămînt numeroși specialiști din 44 de țări ale lumii.

Pe această linie, se înscrie și organizarea, în august 1974, la București a Centrului Demografic O.N.U. — România (CEDOR), unde au fost inițiate cursuri și seminarii de specializare urmate de 235 de cadre din 30 de țări în curs de dezvoltare. Recent, aici a luat sfîrșit al patrulea an academic post-universitar intitulat semnificativ „Populația și dezvoltarea social-economică".

La terminarea acestui curs, am rugat pe cîțiva dintre cei care au beneficiat de acest stagiu de pregătire să ne împărtășească cîteva impresii generale în legătură cu atmosfera și nivelul științific al studiilor efectuate la CEDOR.

„Forme eficace de ajutor concret"

HYFF BACKA – Congo

Astăzi a luat sfîrșit la Centrul demografic O.N.U. — România un curs deosebit de interesant, dedicat analizării interdisciplinare a complexei problematici a populației și dezvoltării social-economice. Mai ales pentru specialiștii din țările africane, zone unde în prezent își fac simțită prezența efectele unei demografii galopante, acest stadiu de pregătire are o deosebită însemnătate. În momentul cînd ne vom întoarce la locurile noastre de muncă, sînt sigur că vom putea aplica, cu succes, unul dintre modelele de dezvoltare pe care le-am studiat la CEDOR.

Deși Centrul demografic O.N.U. — România își desfășoară de numai cinci ani rodnica sa activitate de pregătire a cadrelor din țările în curs de dezvoltare, acum, la sfîrșitul acestui stagiu academic, vă pot declara că sîntem, cu toții, pe deplin satisfăcuți, atît de atmosfera propice pentru studiul temeinic, dar mai ales de competența și înaltul nivel științific de care au dat dovadă profesorii noștri.

Pregătirea specialiștilor din alte țări, aici, în România, reprezintă una din numeroasele forme eficace de manifestare a politicii externe românești, pentru întărirea relațiilor de prietenie, pentru sprijinirea concretă a eforturilor ce se fac în țările în curs de dezvoltare pentru realizarea unei economii puternice, baza unei independențe reale.

În ceea ce privește relațiile dintre țările noastre, consider că România a făcut pentru Congo extrem de mult. Și acest lucru nu este valabil numai pentru Congo. Este suficient, cred, să amintesc în această ordine de idei, sprijinul multilateral acordat de România, în spiritul internaționalismului, tuturor țărilor oprimate de colonialism. Aceasta explică, cred, faptul că popoarele africane se simt atît de apropiate de țara dv.

„Un exemplu de urmat"

FELICIEN ACCROMBESSY – Benin

Doresc să vă declar, în primul rînd, că sînt deosebit de satisfăcut de caracterul informativ și formativ al acestui an academic, de condițiile excelente oferite de CEDOR pentru o valoroasă pregătire în domeniul atît de actual al demografiei. Ca sociolog și statistician, am avut prilejul în România să-mi completez în mod fericit procesul de perfecționare profesională. După studii la Universitatea Națională din Benin și după un curs postuniversitar urmat la un centru asemănător cu CEDOR-ul, la Yaoundé, în Camerun, acest an academic de la București a fost deosebit de fructuos și abia aștept, odată întors în patrie, să aplic în practică bogatele cunoștințe dobîndite în România.

Am fost deosebit de impresionat de nivelul foarte ridicat al dezvoltării social-economice, al învățămîntului superior românesc. Programele românești de pregătire a cadrelor din alte țări constituie, prin modul lor de organizare, prin competența profesorilor, prin întreaga atmosferă de lucru un exemplu de urmat.

„Ambianța și nivelul studiilor sînt excelente"

VALENCE MANGA – Senegal

În procesul de dezvoltare a țărilor lumii a treia, problemele demografice au fost pînă în prezent neglijate. În acest context, largile posibilități pe care ni

le-a acordat Centrul demografic O.N.U. — România au venit să umple un mare gol. La București, ambianța și nivelul studiilor sînt excelente. România constituie pentru țările în curs de dezvoltare o experiență socialistă deosebit de interesantă. Pregătirea foarte rodnică ce se încheie astăzi ne va fi cu siguranță de mare ajutor în activitatea pe care o vom desfășura, de acum înainte, fiecare în țara sa.

Consider că între România și Senegal țări care se află în relații foarte bune trebuie să se intensifice legăturile la toate nivelurile. Consider că legăturile din domeniile culturii, ale învățămîntului sînt cele mai eficace pentru o bună cunoaștere reciprocă. În această ordine de idei, apreciem inițiativele țării dumneavoastră, CEDOR fiind un bun exemplu pentru evidențierea acestei politici de apropiere continuă între state în spiritul înțelegerii și al păcii pe pămînt.

„O pregătire cu o aleasă ținută științifică"

GABRIEL BUSOKOZA — Burundi

Am încheiat astăzi un stagiu de pregătire de nouă luni ce a fost apreciat unanim ca deosebit de fructuos. Marele interes pe care l-au manifestat cursanții acestui an academic a fost răsplătit din plin de studii și cercetări, practice și teoretice, cu o aleasă ținută științifică.

Din punctul de vedere al unui urbanist și sociolog venit tocmai din Burundi, CEDOR-ul a oferit un bun prilej de perfecționare multilaterală. Roadele nu vor întîrzia să se arate cînd ne vom întoarce, fiecare, în țara sa.

În cadrul bunelor relații existente între România și Burundi, în prezent, în țara dumneavoastră se pregătesc peste 200 de studenți burundezi și sperăm ca, în curînd, să sosească și alții, fie pentru o bună instruire de nivel universitar, fie pentru specializare. Acest sprijin acordat de România în formarea cadrelor noastre completează buna cooperare existentă între cele două țări în sectoarele industriei, agriculturii și transporturilor. Această colaborare va cunoaște o nouă etapă de dezvoltare în urma înțelegerilor convenite cu prilejul vizitei efectuate de către președintele României socialiste, Excelența Sa Nicolae Ceaușescu, în Burundi. De asemenea, schimbul regulat de delegații la toate nivelurile asigură permanența dezvoltării procesului nostru de cunoaștere.

„Plec cu amintiri deosebite"

TAGHI TAHERI — Iran

În abordarea competentă a problemelor populației și dezvoltării social-economice, o cooperare la nivel internațional este absolut necesară. România a oferit, în acest sens, un cadru exemplar pentru un fructuos schimb de idei și experiență în domeniul demografiei.

Pregătirea cadrelor din străinătate este încredințată de România prin trimiterea de experți peste granițe, pentru a împărtăși, la fața locului, din bogata lor experiență. Specialiștii români care se află în Iran desfășoară acolo o fructuoasă activitate, bucurîndu-se de foarte bune aprecieri.

Sînt încîntat că am cunoscut, la el acasă, un popor recunoscut prin hărnicia și dîrzenia sa. Părăsesc țara dumneavoastră cu multe lucruri bine asimilate în pregătirea mea profesională, cu amintiri deosebite despre o țară renumită în lume pentru frumusețea peisajului și înalta moralitate a poporului său, prin realismul și vigoarea politicii promovate pe plan internațional.

Aristotel Bunescu

BEIJING

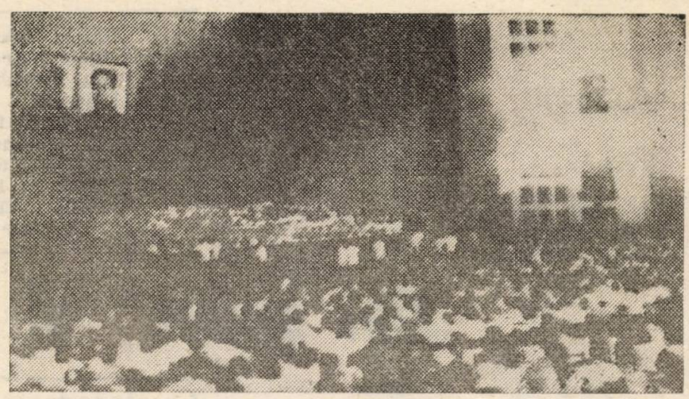

Încheierea lucrărilor Adunării Naționale a Reprezentanților Populari

În capitala Republicii Populare Chineze au luat sfîrșit lucrările sesiunii a II-a a celei de-a V-a legislaturi a Adunării Naționale a Reprezentanților Populari. După cum relatează agenția China Nouă, în cadrul ședinței plenare de duminică, Adunarea a ales pe Peng Zhen, Xiao Jingguang, Zhu Yunshan și Shi Liang ca noi vicepreședinți ai Comitetului Permanent al A.N.R.P. Totodată, Adunarea a aprobat propunerea premierului Consiliului de Stat, Hua Guofeng, privind numirea lui Chen Yun, Bo Yibo și Yao Yilin în funcția de vicepremieri ai Consiliului de Stat și numirea lui Fang Yi ca președinte al Academiei de științe a Chinei. Comitetul Permanent al A.N.R.P. — continuă agenția citată — a aprobat, în cursul aceleiași ședințe, crearea Comisiei economice și financiare, subordonată Consiliului de Stat al R.P. Chineze ; președinte al comisiei a fost numit vicepremierul Chen Yun.

Cea de-a doua sesiune a celei de-a V-a legislaturi a Adunării Naționale a Reprezentanților Populari a R.P. Chineze, după ce a examinat moțiunea privind amendamentele la unele prevederi ale Constituției R.P. Chineze, prezentate Comitetului Permanent al celei de-a V-a legislaturi a A.N.R.P., a aprobat înființarea de comitete permanente ale Adunărilor populare locale, începînd de la nivel de județ în sus, transformarea comitetelor revoluționare locale în organe ale puterii populare locale, alegerea direct de către alegători a deputaților în Adunările populare ale județelor și schimbarea raporturilor dintre procuraturile populare la nivel superior și inferior din raporturi de supraveghere în raporturi de conducere.

În cuvîntul de încheiere a actualei sesiuni a A.N.R.P., Ye Jianying, președintele Comitetului Permanent al Adunării, a chemat la o amplă mișcare națională pentru sporirea producției și realizarea de economii în întîmpinarea celei de-a 30-a aniversări a Chinei socialiste. El a relevat că „reajustarea, restructurarea, consolidarea și îmbunătățirea economiei naționale, într-un răstimp de trei ani, cu începere din 1979, este o politică pozitivă, ce corespunde condițiilor din China", și „înfăptuirea ei hotărîtă și efectivă va asigura dezvoltarea accelerată și susținută a economiei noastre naționale". Ye Jianying a subliniat, de asemenea, că această sesiune a obținut importante rezultate în ceea ce privește întărirea democrației socialiste și a sistemului juridic socialist. În afară de Codul penal, Codul de procedură penală și alte cinci legi importante pe care le-a adoptat, Comitetul Permanent al A.N.R.P. va urgenta elaborarea Codului civil, a Codului de procedură civilă, a legii căsătoriei, a legii privind planificarea familiei, ca și a celor referitoare la întreprinderi, muncă, contracte, energie și ocrotirea mediului ambiant.

„Dacă majoritatea cadrelor noastre de conducere — a declarat Ye Jianying — sînt bune sau aproape bune, nu este mai puțin adevărat că există și cîteva care, vehiculînd legile sau instituțiile statului sau profitînd de unele imperfecțiuni ale sistemului nostru juridic, au abuzat de împuternicirile cu care le-a învestit poporul, urmărind avantaje personale. Partidul și guvernul trebuie să adopte măsuri energice și eficiente pentru a îndrepta practici dăunătoare, cum sînt birocratismul, urmărirea de privilegii, «aranjamentele de culise» și suprimarea drepturilor democratice. Cei care au săvîrșit abateri serioase și au adus prejudicii grave statului și poporului trebuie să suporte măsuri disciplinare sau chiar să fie pedepsiți potrivit legii. De asemenea, nu vom tolera tendințele de anarhism sau fracționism, care duc la slăbirea ordinii publice și a ordinii la locul de muncă sau chiar la haos".

O altă reuniune de interes național s-a încheiat, în aceste zile, la Beijing. Este vorba de cea de-a doua sesiune a celui de-al V-lea Comitet Național al Consiliului Consultativ Politic Popular, ale cărui lucrări s-au desfășurat în Marea Sală a Poporului. A fost adoptată o rezoluție care aprobă raportul privind activitatea Comitetului Național Permanent al C.C.P.P., prezentat de vicepreședintele Xu Deheng, și a fost exprimată satisfacția față de activitatea desfășurată de Comitetul Permanent de la prima sesiune a celui de-al V-lea Comitet Național al C.C.P.P., care a avut loc în martie 1978. La ședință a fost, de asemenea, aprobat raportul privind examinarea moțiunilor prezentate de Comitetul pentru moțiuni al celei de-a doua sesiuni a celui de-al V-lea Comitet Național al C.C.P.P.

O rezoluție politică adoptată la sesiune definește sarcina C.C.P.P. în noua perioadă istorică marcată de cele patru modernizări și anume : unirea tuturor forțelor posibile, apărarea și dezvoltarea stabilității și unității politice, afirmarea plenară a democrației socialiste, întărirea sistemului juridic socialist, consolidarea dictaturii proletariatului și mobilizarea eforturilor în vederea transformării Chinei într-o țară socialistă modernă și puternică.

I. O.

TOKIO

Orașul Tokio a fost, în săptămîna trecută, martor al preocupărilor celor șapte principale state industrializate occidentale — S.U.A., R.F.G., Franța, Marea Britanie, Japonia, Canada și Italia —, ai căror reprezentanți s-au întîlnit la cel mai înalt nivel pentru a căuta căile și mijloacele unei noi strategii comune cu ajutorul căreia să poată face față dificultăților economice, în primul rînd crizei de energie. Această reuniune, supranumită în presă „Tokyo summit", s-a desfășurat în cel mai tensionat climat economic mondial consemnat de la prima reuniune de acest fel (ținută în 1975, la Rambouillet, în Franța), climat ce trebuie pus în legătură cu întîlnirea țărilor OPEC, de la Geneva, care și-a prelungit lucrările, hotărînd, cu o zi înainte de închiderea dezbaterii din Tokio, majorarea prețului petrolului.

„Cei șapte" și dosarul energetic

Corespondență de la Florea Țuiu

Faptul că statele capitaliste cele mai dezvoltate — care dispun de un potențial economic puternic și care consumă peste 70 la sută din producția mondială de petrol — au decis să abordeze, într-o manieră categorică, dosarul energetic, relevă acuitatea problemei, agravarea situației din domeniul resurselor energetice. Esența preocupărilor „celor șapte", a conținutului dezbaterilor din capitala niponă s-a exprimat în declarația adoptată : **„Sarcinile cele mai urgente sînt reducerea consumului de petrol și accelerarea valorificării altor surse de energie".** Restrîngerea consumului de petrol reprezintă comandamentul prioritar chiar și pentru state cu o economie dezvoltată, state din categoria celor bogate, obligate să constate că risipa nu mai poate continua, că trebuie stopat consumul irațional.

La Tokio, cea mai mare parte a timpului a fost consacrată elaborării unei „strategii comune" în problema energiei, considerată a se afla în centrul tuturor problemelor economice și de care depinde practic soluționarea sau nesoluționarea tuturor celorlalte probleme-puncte înscrise pe ordinea de zi : situația economică generală (inflația, ritmurile de dezvoltare economică, șomajul), schimburile comerciale, situația monetară internațională și relațiile dintre țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare.

Hotărîrea țărilor OPEC de a majora prețurile a determinat liderii țărilor industrializate să se decidă în ultimul moment și să dea publicității „declarația de la Tokio" în opt puncte, în care se exprimă hotărîrea acestor state industrializate de a lansa „o nouă strategie comună" bazată pe cotele individuale specifice de import, reducerea consumului de energie și măsuri în vederea folosirii intensive a altor surse de energie. Aproape două treimi din textul declarației se ocupă de energie și, după cum scrie ziarul „The Daily Yomiuri", liderii întruniți la Tokio au cerut de mai multe ori experților lor să rescrie acea parte a declarației privind reducerea importurilor de petrol, spre a estompa, astfel, conflictele serioase de interese în această problemă. Pînă la urmă s-a ajuns la un compromis pentru a face față dificultăților create de intensificarea inflației și creșterea prețului petrolului. „Am căzut de acord — se arăta în declarație — asupra unei strategii comune pentru a ataca aceste probleme".

Deci, se poate lesne constata că opțiunea esențială a statelor dezvoltate privește **economisirea energiei.** În condițiile actuale, această economisire este vitală pentru toate statele, indiferent de gradul lor de dezvoltare, inclusiv pentru țările din categoria celor bogate. Criza energetică reprezintă o realitate cu care umanitatea este confruntată și care trebuie luată în considerare la dimensiunea ei exactă. Prima și cea mai eficientă modalitate de a înfrunta această criză o reprezintă economisirea resurselor. Ceea ce s-a subliniat la Tokio.

Pentru prima oară în istoria de cinci ani a acestor reuniuni la nivel înalt ale principalelor șapte state industrializate occidentale, aici, la Tokio, s-a ajuns, de asemenea, la acordul de a se realiza o sincronizare pe termen relativ lung în privința importurilor de petrol. Potrivit declarației, cele două grupuri de țări, S.U.A., Japonia și Canada, pe de o parte, și R.F.G., Franța Marea Britanie și Italia, pe de altă parte, au acceptat să ia măsuri concrete privind energia atît pentru perioada imediat următoare, cît și pentru o perioadă mai îndelungată. Astfel, țările C.E.E. au hotărît să-și restrîngă importurile anuale de petrol în intervalul 1980—1985 la un nivel nu mai mare decît cel din 1978. La rîndul lor, S.U.A., Japonia și Canada își vor ajusta importurile la nivelul la care s-au angajat în cadrul A.I.E. pentru anul 1979, nivel pe care-l vor menține și în 1980.

Pe termen lung, Canada va reduce consumul ei anual de petrol, pînă în 1985, cu 1 la sută, diminuînd corespunzător importul. Japonia își va stabili sarcina de a nu depăși în 1985 un consum mai mare de 6,3—6,9 milioane barili de petrol pe zi și promite că va revizui periodic aceste limite, cu dorința de a reduce importurile de petrol prin economisirea energiei, folosirea ei rațională și exploatarea mai intensă a altor surse de energie. S.U.A. își propun pentru anul 1985 ca importurile lor de petrol să nu depășească nivelul lui 1977 sau nivelul ce va fi realizat în acest an, adică 8,5 milioane barili pe zi.

Utilizarea de noi surse de energie reclamă punerea la punct a unor tehnologii noi, care sînt practic cheia crizei de energie. În acest scop, la Tokio s-a stabilit să se treacă la utilizarea unor mari resurse financiare guvernamentale și particulare și să se creeze un organism — așa cum menționează declarația — sub forma unui grup internațional pentru noile tehnologii energetice, legat de OECD, Agenția internațională pentru energie și de alte organizații internaționale, grup care va urmări acțiunile întreprinse sau preconizate de fiecare stat și va promova colaborarea internațională, inclusiv în ce privește finanțarea proiectelor stabilite.

Măsurile hotărîte privesc punerea sub control a pieței petrolului prin înființarea unui registru al tranzacțiilor internaționale de țiței, paralel cu cererea adresată companiilor petroliere și țărilor exportatoare de petrol de a-și modera tranzacțiile ad-hoc de pe piață. Se urmărește, astfel, înlăturarea speculei alarmante de pe „piețele libere" gen Rotterdam. În încercarea de a risipi suspiciunile, „cei șapte" au promis că nu vor cumpăra petrol pentru a

O P E C : Noi majorări de prețuri la petrol

Vedere generală a ședinței inaugurale a conferinței miniștrilor petrolului din țările membre ale OPEC

Țările membre ale OPEC au hotărît, în cadrul reuniunii misteriale de săptămîna trecută, o nouă și importantă majorare a prețului petrolului pe care îl exportă. În principiu, prețul de livrare al barilului (circa 0,6 tone) de țiței a fost fixat, pentru perioada 1 iulie — 31 decembrie 1979, la 18 dolari. În principiu, pentru că reuniunea a autorizat țările membre să introducă, dacă situația pieței o va cere, o suprataxă de 2 dolari pe baril, pe lîngă primele de calitate ce se adaugă în mod normal. Astfel că, în fapt, prețul petrolului pe piața „oficială" (a tranzacțiilor contractate în prealabil) se va apropia de plafonul de 23,50 dolari pe care țările OPEC l-au stabilit ca limită maximă ce nu ar putea fi depășită la livrare în perioada menționată. Prețul fixat de țările respective are o influență hotărîtoare asupra prețurilor internaționale ale petrolului, avînd în vedere că în proporție de peste 5/6 exporturile mondiale sînt constituite din livrări ale țărilor OPEC. Iar nivelurile de prețuri preconizate reprezintă practic aproape o dublare a celor existente spre finele anului trecut.

Economisirea petrolului — pentru realizarea căreia, de altfel, țările OPEC fac apel la principalele state consumatoare și importatoare — a încetat, în actualele condiții, să mai fie doar o opțiune necesară pe o perioadă mai îndelungată, ci un imperativ de maximă urgență, numai în acest mod putîndu-se, de fapt, depăși pe termen lung constrîngerile energetice și opri pe termen scurt escalada prețurilor (prin echilibrarea cererii și ofertei).

I. Ș.

„Cei șapte" după încheierea lucrărilor reuniunii

constitui stocuri guvernamentale și că se vor consulta pentru a lua o hotărîre comună atunci cînd vor fi presați de prețul petrolului sau de alte măsuri venind din partea țărilor exportatoare de țiței.

O atenție deosebită a acordat „Tokyo summit" măsurilor concrete privind trecerea mai hotărîtă la utilizarea altor surse de energie. „Cei șapte" s-au angajat să majoreze cu cît se poate de mult producția și consumul de cărbune, cu grija să nu polueze mediul înconjurător. Ei au consemnat în declarație faptul că fără lărgirea capacităților de producere a energiei folosind sursa nucleară, va fi foarte greu de menținut, în deceniile următoare, un ritm de dezvoltare economică susținut și o rată mai mare de folosire a forței de muncă.

Reuniunea s-a pronunțat pentru păstrarea și întărirea GATT ca instrument al unui comerț internațional deschis și a criticat aspru hotărîrea OPEC de a majora prețul petrolului. Decizia luată de țările OPEC de a urca din nou prețul petrolului — de la 14,5 dolari pe baril (preț stabilit la 27 martie), la 20 dolari și chiar 23,50 dolari, începînd de la 1 iulie — a fost condamnată de către reuniunea de la Tokio, avertizîndu-se că **„creșterile nejustificate ale prețului petrolului vor avea serioase consecințe economice și sociale"**. S-a estimat că noua escaladă a prețurilor petroliere va intensifica inflația, reducînd ritmurile de creștere economică, crescînd șomajul și majorînd deficitele balanțelor de plăți externe, atît ale țărilor dezvoltate, cît mai ales ale țărilor în curs de dezvoltare neproducătoare de petrol.

Președintele Jimmy Carter avertiza că scumpirea petrolului va antrena, probabil, o recesiune economică în S.U.A., determinînd pierderea a 800 000 locuri de muncă pînă la sfîrșitul anului viitor și un nou spor al inflației (cu 2—2,5 la sută). La Bonn se crede că „factura petrolieră" se va mări cu încă 15 miliarde mărci, anual. La Paris, noile creșteri ale prețului petrolului au fost calificate drept „abuzive". Se remarcă, în același timp, că efectele negative vizează nu numai pe marii consumatori de petrol, ci mai ales țările în curs de dezvoltare neproducătoare de petrol. Dificultățile acestora riscă să se amplifice, creînd situații extrem de grele, anulînd proiecte de dezvoltare, adîncind gravele dezechilibre ale prezentului.

Reuniunea s-a ocupat de relațiile dintre țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare, recunoscînd, așa cum precizează declarația, că „relațiile constructive dintre Nord și Sud sînt esențiale pentru o economie mondială sănătoasă". S-a subliniat, între altele, „necesitatea fluxului de resurse financiare către țările în curs de dezvoltare, a resurselor particulare și publice bilaterale și multilaterale". S-a pus, în context, un accent mai mare pe **cooperarea cu țările în curs de dezvoltare** în ce privește eliminarea foametei și subnutriției.

A 5-a reuniune la nivel înalt a statelor industrializate occidentale a vrut să demonstreze, cum scrie „The Japan Times", „voința «celor șapte» de a încerca, prin măsurile convenite, să prevină o mai mare deteriorare a situației energiei pînă în 1980". Motiv pentru care reuniunea de la Tokio rămîne drept „reuniunea energetică" ale cărei probleme vor continua să fie urmărite și dezbătute pînă la viitoarea întîlnire ce a fost convocată pentru anul viitor în Italia.

În cercurile ziaristice de aici, din capitala niponă, se subliniază faptul că problemele energetice au o dimensiune globală care implică un consens și o acțiune la scară mondială capabile să favorizeze economisirea energiei, găsirea unor noi resurse, stabilirea unor echilibre juste între consumul diferitelor țări, ca și între consumatori și producători. În esență, este necesară o nouă ordine internațională și în acest domeniu vital pentru economia modernă.

Evident, măsurile adoptate la Tokio reflectă intenția statelor industrializate ale Occidentului de a acționa concertat pentru a atenua efectele crizei energetice, ceea ce ar putea influența pozitiv ansamblul economiei mondiale. Mai mult ca oricînd este necesar, însă, să se concentreze eforturile generale în direcția promovării unei largi cooperări economice, fără restricții și discriminări artificiale, a căutării unor soluții reale problemelor energetice cu **participarea tuturor statelor lumii**, deoarece toate statele sînt vital interesate în soluționarea dosarului energetic.

PIAȚA COMUNĂ

„Semestrul irlandez"

De la Paris președinția Pieței comune a trecut la Dublin. La fiecare șase luni, fotoliul prezidențial al Consiliului ministerial al C.E.E. își schimbă titularul. O jumătate de an înseamnă, desigur, puțin pentru destinul comunitar. Totuși, periodic, începutul de semestru și sfîrșitul său consemnează proiecte și bilanțuri evaluări și pronosticuri. „Semestrul francez" s-a încheiat pe fundalul reuniunii de la Tokio, sub un cer pe care s-au adunat destui nori. Optimismul nu mai este la modă: scumpirea petrolului agravează o criză incurabilă, anulează speranțele de a menține sub control inflația, elimină orice șansă de a realiza programele de creștere economică. Dar în contextul acestei evoluții complicate, cei nouă din Piața comună găsesc o singură consolare — aceea de a fi izbutit o relativă armonizare a pozițiilor, la Strasbourg, în materie energetică, ceea ce le-a îngăduit, la Tokio, să se prezinte pe o platformă comună. Parisul trece la activul său acest fapt. Ca și acela că în cele șase luni prezidate de Franța a început să funcționeze Sistemul monetar vest-european. Un început dificil, zbuciumat, dar mecanismul monetar este operativ, chiar dacă „accidente" de parcurs se mai produc (Bonnului i se impută că s-a preocupat mai mult de vigoarea mărcii sale decît de existența S.M.E.). Ar mai fi de adăugat că în „semestrul francez" s-au desfășurat primele alegeri directe pentru parlamentul vest-european, s-au finalizat negocierile privind aderarea Greciei la C.E.E. și s-a avansat în direcția reînnoirii convenției de la Lome (cu grupul celor 57 state din Africa, Bazinul Caraibilor și Pacific).

Parisul are motive să se declare mulțumit de semestrul „său". Dublinul privește, în schimb, cu firească temere viitorul. Ce va rezerva Pieței comune a doua jumătate a anului? Criza energetică inspiră îngrijorare, iar „cei nouă" n-au motive de liniște. Dublinul a preluat frînele C.E.E. într-un moment de criză — cea mai acută de după 1973. Situația pentru irlandezi este cu atît mai neplăcută cu cît „factura petrolieră" a țării este impovărătoare: 75—80 la sută din consum este importat. Prospecțiunile off-shore n-au dat rezultatele sperate. Economia irlandeză riscă, de altfel, să-și piardă suflul. Inflația pe 1979 va atinge cel puțin 11,5 la sută. Proiectele ambițioase de creștere vor trebui reevaluate.

Cele șase luni care urmează sînt complicate nu numai din cauza energiei. „Semestrul irlandez" va coincide cu începutul activității noului parlament vest-european. Ce se va întîmpla în hemiciclul de la Strasbourg? Problema atribuțiilor Adunării C.E.E. preocupă pe irlandezi. Un conflict între o Adunare grăbită să-și amplifice prerogativele și Consiliul ministerial nu poate fi o ipoteză ireală. Dublinul speră să nu fie pus într-o situație dificilă. În plus, în aceste șase luni demarează tratativele cu Spania, dornică să intre în C.E.E. Apoi, ar mai fi „renegocierea britanică" — Londra consideră că are a contribuție exagerată la bugetul comunitar și cere reducerea ei. Conservatorii, ca și laburiștii insistă asupra acestei revendicări (după calculele efectuate la Londra — și contestate la Bruxelles — contribuția Marii Britanii reprezintă în acest an 17,5 la sută din cheltuielile comunitare, iar în anul viitor va atinge 20 la sută). La Strasbourg, Margaret Thatcher a obținut asigurarea partenerilor din C.E.E. de a studia cererea britanică. Probabil că reuniunea la nivel înalt de la Dublin din 29—30 noiembrie va prilejui relansarea revendicării londoneze. Ceea ce promite o dispută destul de aspră...

„Semestrul irlandez" a adus în fruntea Consiliului ministerial al C.E.E. o țară intrată în Piața comună cu al doilea eșalon (împreună cu Marea Britanie și Danemarca), o țară insulară cu multe probleme specifice derivate dintr-o economie preponderent agricolă și ale cărei legături cu continentul rămîn insuficient de solide. Preluînd ștafeta președinției, Dublinul investighează un viitor incert...

E. O.

MANAGUA

„Demisia trebuie să fie necondiționată“

Ofensiva sandinistă s-a concentrat, în ultimul timp, asupra regiunilor din interiorul țării

Un regim care nu mai are, practic, nici o rațiune de a fi — contestat pe plan intern și din ce în ce mai izolat în afara granițelor țării— se cramponează, în continuare, de putere. Generalul Somoza a anunțat întîi că nu va demisiona, apoi că o va face, dar în anumite condiții. Numărătoarea inversă a început, însă, de mult. Mai lipsește destul de puțin ca ea să ajungă la capăt.

Știrile se dovedesc în ultimul timp contradictorii. Citînd surse bine informate din Managua, „New York Times“ anunța, zilele trecute, că președintele Somoza ar fi comunicat Statelor Unite că este gata să demisioneze, cu cîteva condiții. Dictatorul nicaraguan ar fi indicat ambasadorului american la Managua, Lawrence Pezzullo, că demisia sa va fi prezentată dacă Garda Națională și Partidul liberal, în prezent la putere, vor avea un rol de jucat într-un eventual guvern provizoriu. Ceea ce reprezintă cereri inacceptabile pentru opoziție, care le-a respins deja atunci cînd, în timpul unor negocieri cu guvernul, au fost prezentate pentru prima dată într-o formă oarecum asemănătoare.

Menționam că știrile sînt contradictorii, întrucît s-a anunțat, de asemenea, că în ciuda presiunilor interne și externe, generalul Somoza a comunicat și că refuză să părăsească puterea, cu orice risc ar surveni din această opoziție. Statele Unite i-au propus desemnarea, de către el însuși, a unui succesor constituțional și un plan de transfer al puterii. Noul ambasador american numit săptămîna trecută avea ca misiune tocmai obținerea acordului lui Somoza de a demisiona și instalarea unui guvern provizoriu. Formula americană de tranziție către un guvern democratic mai cuprindea : formarea, de către succesorul lui Somoza, a unui Consiliu de Stat, alcătuit din personalități nicaraguane fără legătură cu regimul actual, Consiliu ce urma să determine încetarea focului, și formarea unui guvern provizoriu din care să facă parte toate curentele politice. Se pare că această formulă americană a fost elaborată în strînsă consultare cu cele cinci țări andine, autoare ale rezoluției O.S.A. care cerea plecarea lui Somoza, ca și cu Argentina și Brazilia. Tendința era de a asigura predominanța, în noul guvern, a elementelor moderate, micșorînd astfel ponderea celor radicale și de stînga.

De altfel, o altă misiune a noului ambasador american la Managua a fost aceea de a lua contact cu opoziția. După reuniunea O.S.A. de la Washington (21—23 iunie) dedicată special situației din Nicaragua, S.U.A. s-au decis să abordeze un nou interlocutor, și anume pe reprezentanții guvernului nicaraguan în exil. Aceste raporturi semioficiale s-au desfășurat prin intermediul subsecretarului pentru afaceri interamericane, Viron Vaky, și a lui Miguel Escoto, ambasador itinerant al „guvernului de reconstrucție națională“. Washingtonul nu a recunoscut oficial acest guvern, pe care, dat fiind cei cinci membri ai săi, nu îl consideră încă reprezentativ pentru ansamblul curentelor politice din Nicaragua. Totuși, a stabilit contacte cu acest guvern. Ultime știri anunțau, de asemenea, că S.U.A. i-au comunicat generalului Somoza că plecarea sa va trebui să fie necondiționată.

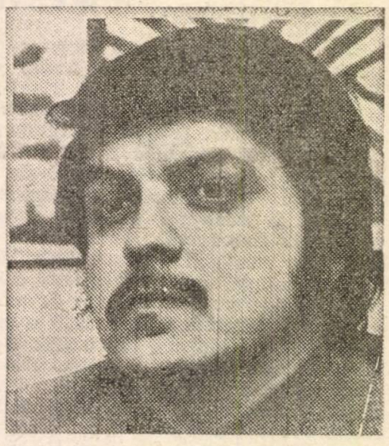

Sergio Ramirez, unul din cei cinci membri ai guvernului provizoriu, numit din partea Frontului sandinist de eliberare națională

Se știe, pe de altă parte, că pentru 28 iunie fusese programată ședința Congresului nicaraguan menită să găsească o ieșire constituțională crizei. Dar retragerea conservatorilor (în opoziție) a făcut să eșueze ședința de deschidere. Aceștia au cerut ca singurul punct pe ordinea de zi să fie succesiunea președintelui Somoza, în timp ce liberalii, majoritari, prevedeau doar o discuție bugetară și elaborarea unui document deplîngînd oficial pierderile în vieți omenești, din cauza luptelor din ultimul timp. La 30 iunie, o nouă tentativă a eșuat : parlamentul din nou nu s-a reunit, pentru a putea crea impresia că regimul controlează situația. Membrii care au reușit să se strîngă au fost insuficienți pentru a adopta hotărîri. Nu s-au prezentat nici măcar toți liberalii, care, în formație completă, ar fi asigurat majoritatea.

Ceea ce caracterizează, deci, ultima săptămînă este accentuarea presiunilor interne și externe împotriva președintelui Somoza, care se vede din ce în ce mai izolat. Este vorba în primul rînd de opoziția conservatorilor, care au părăsit sala de ședințe a Congresului în urma schimbării de către liberali a ordinii de zi. „Președintele este singurul obstacol în calea păcii și a încetării focului. I-am cerut încă de acum un an să plece. Deci singurul lucru pe care dorim să-l discutăm este plecarea lui. Nu știm cine îl va înlocui, dar noi dorim să discutăm cu toate grupurile, inclusiv cu sandiniștii. De altfel, am stat de vorbă cu ei pînă la începerea insurecției“, a declarat purtătorul de cuvînt al conservatorilor.

Pînă acum, șapte țări latino-americane (Mexic, Costa Rica, Panama, Grenada, Ecuador, Brazilia și Peru) au rupt relațiile lor diplomatice cu Nicaragua, iar altele se pregătesc s-o facă. Panama, Grenada și Cuba au recunoscut, pe de altă parte, guvernul de reconstrucție națională, constituit la 18 iunie în Costa Rica și stabilit ulterior în Panama. Țările Grupului Andin (Peru, Ecuador, Bolivia, Venezuela, Columbia) au recunoscut dreptul la lupta armată a insurgenților sandiniști. Numai Nicaragua însăși și Paraguay au votat împotriva rezoluției O.S.A. cerînd demisia președintelui Somoza. Chile, Guatemala, Honduras, Salvador și Uruguay s-au abținut. Statele Unite exercită, de asemenea, numeroase presiuni, cerînd președintelui Somoza să se retragă. De altfel, S.U.A. au suspendat mai demult ajutorul economic și militar acordat statului nicaraguan. La 23 iunie, și-au retras, de asemenea, și sprijinul moral, votînd, împreună cu alte 16 state, la reuniunea O.S.A., rezoluția cerînd instalarea unui guvern democratic, în care este exclusă orice reprezentare somozistă. În schimbul plecării președintelui Somoza, Washingtonul s-a arătat dispus să ofere țării un ajutor de reconstrucție, „un fel de plan Marshall“, cum se exprima un demnitar nicaraguan.

Pe fundalul tuturor acestor activități politice, fronturile militare au fost relativ mai calme în ultimele zile. La Managua, sandiniștii s-au retras din cartierele de est, concentrîndu-se asupra orașelor și regiunilor aflate sub controlul lor și sperînd să reia, în viitor, o contraofensivă și mai puternică înspre capitală. Evenimentele presează, își urmează cursul. Înfruntarea dintre dictatură și forțele de opoziție continuă, slăbind puterea regimului Somoza și mărind audiența cererilor privind necesitatea abdicării vechiului regim și instalarea în Nicaragua a unui guvern democratic.

Anca Voican

Lordul Carrington și sir Ian Gilmour sosind la Downing street 10. „Există o continuitate a politicii externe britanice"

LONDRA

Continuitate și nuanțe noi în politica externă

Marea Britanie, afirma Margaret Thatcher imediat după alegerile din 3 mai, va trebui să joace rolul unei „punți" între Europa occidentală și restul lumii. La două luni după preluarea puterii, intervențiile din Camera Comunelor și Camera Lorzilor, declarațiile, conferințele de presă, acțiunile politice concrete permit alcătuirea unui tablou al direcțiilor principale de politică externă ale guvernului conservator.

Într-o mare măsură calendarul politic a fost favorabil desprinderii acestor tendințe de politică externă. Unele întrevederi erau programate de mai mult timp și conservatorii nu le-au amînat. La cîteva zile după instalarea noului guvern britanic, cancelarul vest-german vizita Londra. Ministrul de externe, lordul Carrington, își întîlnea cei opt colegi din Piața comună, mai întîi în Franța, la Cahors, apoi la Bruxelles. La Londra, lordul Carrington a avut mai multe convorbiri cu secretarul de stat american Cyrus Vance. Premierul britanic Margaret Thatcher vizitează Franța. Președinți, primminiștri sau miniștri de externe din alte zone ale lumii (Orientul Mijlociu, Asia, Africa) au avut, tot în aceste săptămîni, întrevederi cu noile oficialități britanice, la Londra. Au urmat reuniunile la nivel înalt a „celor 9" și a „celor 7", aceasta din urmă, precedată de o escală la Moscova și urmată de o călătorie a premierului la Canberra. Se anunță de pe acum alte întruniri importante.

Toate acestea sugerează că n-a existat nici un hiatus, noul guvern conservator preluînd toate dosarele de politică externă, chiar în perioada în care, de regulă, guvernelor li se acordă o „lună de miere" după instalare. „Există o continuitate a politicii externe britanice, declara lordul Carrington, pe care o cred a fi importantă. Desigur, există probleme asupra cărora pozițiile partidelor diferă, dar cel mai adesea este vorba fie de o diferență de accent, fie de o continuare a lucrurilor de dinainte"... „La drept vorbind, interesele britanice sînt aceleași, indiferent de partidul care deține puterea. Un guvern poate avea mai mult sau mai puțin succes în conceperea și executarea unor politici particulare ; problemele de sincronizare și stil nu trebuie ignorate. Dar o largă continuitate care se remarcă de la un guvern la altul e un fapt liniștitor pentru prietenii și aliații noștri și o sursă de stabilitate".

În trei direcții, elementele de continuitate sînt cele mai limpezi. Marea Britanie și-a reafirmat apartenența la comunitatea economică vest-europeană și voința de a participa activ în acest organism ; a reafirmat relațiile pe care le întreține cu Statele Unite și că apartenența la Alianța nord-atlantică ar constitui „piatra fundamentală" a securității sale. Dar mai există și alte elemente de continuitate, pe care sir Ian Gilmour (politician care se va ocupa, în cadrul Foreign Office-ului, în special de problemele europene) le numea „mai difuze, dar de o egală importanță". Este vorba, în primul rînd, de raporturile cu țările Commonwealth-ului, pe care conservatorii vor să le întărească și revigoreze, profitînd și de apropiata întîlnire la nivel înalt a organizației, de la Lusaka. În al doilea rînd, Marea Britanie intenționează să-și aducă întreaga contribuție la lucrările Organizației Națiunilor Unite, în ciuda faptului că, în anumite probleme, zone, evenimente, rolul deținut de Organizație nu a fost cel pe măsura responsabilităților ei. În al treilea rînd, recunoscînd importanța interdependenței economice internaționale, noul guvern conservator înțelege necesitatea consultării în forumuri internaționale, a cooperării pentru a se ajunge la soluții acceptabile pentru toți, dar nu are intenția de a limita această interdependență la țările dezvoltate, ci este de părere că există „un interes mutual în crearea unor legături mai strînse între țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare, prin dialogul Nord-Sud".

O continuitate în politica externă britanică se poate remarca și în alte probleme concrete privind situația din unele regiuni ale globului. Dar, într-un număr din aceste probleme și chiar în principalele direcții de politică externă, nuanțele noi nu lipsesc.

Cea mai importantă dintre aceste nuanțe noi, fiind, de fapt, chiar o modificare de concepție, o constituie politica de apărare. Guvernul conservator este de părere că apărarea britanică ar fi atins în ultimii ani un nivel „periculos de scăzut" și este hotărît să modifice această situație nu numai prin sporirea fondurilor destinate apărării, dar și prin întărirea contribuției britanice la N.A.T.O., după cum preciza lordul Carrington în Camera Lorzilor. Această optică diferă substanțial de a precedentului guvern care considera că este mult mai util locuitorilor Marii Britanii — și destinderii în general — ca sumele destinate înarmărilor să nu sporească mereu în dauna programelor sociale.

Cu toate acestea, guvernul conservator nu renunță la a-și aduce o contribuție la promovarea destinderii, pentru a se ajunge la „o lume eliberată de amenințarea catastrofei" (lordul Carrington). În acest sens, cabinetul britanic a salutat încheierea acordului S.A.L.T. II, a anunțat că acordă o importanță deosebită prevenirii proliferării armelor nucleare și că va participa „în mod constructiv" la negocierile pentru interzicerea experiențelor nucleare, precum și la cele privind reducerea forțelor armate în Europa. „Nu există țară, preciza ministrul de externe, al cărei popor să nu profite din relaxarea tensiunii militare și politice".

În ce privește politica față de Europa occidentală se anunță o „atitudine constructivă" și o „marcată diferență de accent" față de laburiști, întrucît această direcție constituie „prioritatea cea mai mare" (lordul Carrington). Conservatorii vor reexamina posibilitatea aderării la sistemul monetar vest-european ; vor fi repuse în discuție dosarele energiei și ale poluării. Dar, dacă se remarcă o poziție de plecare mai puțin reticentă, care să evite „criticile", există totuși o continuare în unele direcții esențiale, care privesc apărarea intereselor britanice. Conserva-

Adaptarea învățămîntului la cerințele dezvoltării generale a Republicii Seychelles constituie o preocupare majoră a tînărului stat insular, situat în Oceanul Indian, în estul Africii, care a sărbătorit, la 29 iunie a.c., împlinirea a trei ani de la proclamarea independenței naționale. Se apreciază că formarea cadrelor calificate este o necesitate stringentă pentru înfăptuirea proiectelor economico-sociale lansate în acești ani, care au drept obiective majore dezvoltarea agriculturii, valorificarea tot mai intensă a resurselor naturale ale arhipelagului, crearea unei industrii autohtone, îmbunătățirea și modernizarea comunicațiilor, propășirea generală a țării care să asigure ridicarea nivelului de trai al populației.

orii sînt de părere că politica agricolă comunitară dovedește „o serioasă slăbiciune" și sînt necesare reforme. Înțelegînd obiecțiile partenerilor, conservatorii nu sînt de părere că trebuie să abandoneze interesele britanice în problemele pescuitului și transferului de resurse. De asemenea, conservatorii au aceeași poziție ca a precedentului guvern în ceea ce privește contribuția la bugetul comunitar. Oricum ar fi calculată această contribuție, declara lordul Carrington, ea rămîne „disproporționată", deoarece Marea Britanie deține partea cea mai mare din buget, în timp ce la venitul pe locuitor și produsul național brut ocupă locul al șaptelea. „Sîntem hotărîți să protejăm interesele Marii Britanii — afirma sir Ian Gilmour. Comunitatea economică vest-europeană trebuie să continue să se dezvolte în pas cu interesele membrilor ei".

Modificări mai substanțiale par să se întrevadă în politica britanică față de Africa australă. Conservatorii continuă să sprijine propunerile privind soluționarea problemei Namibiei, sub auspiciile Națiunilor Unite. În cazul în care se obține un succes, conservatorii ar putea ridica sancțiunile economice aplicate Africii de Sud, deși — sublinia sir Ian Gilmour — „deplîngem politica de apartheid" promovată de R.S.A. În ce privește Rhodesia, conservatorii anunțaseră încă înaintea alegerilor din 3 mai o modificare a politicii, întrucît „o nouă situație solicită o nouă abordare". Guvernul britanic este de părere că planul anglo-american este „depășit de evenimente", dar, în fața unor reacții total dezaprobatoare din partea membrilor Commonwealth-ului, a decis să acționeze cu precauție. A fost trimis un oficial la Salisbury pentru a alcătui un nou raport ; situația a fost discutată cu Statele Unite ; vor avea loc consultări cu partenerii din Commonwealth, la Lusaka. Este foarte posibil ca, după acea reuniune și, mai ales dacă cele „șase principii de bază" privind independența sînt îndeplinite — potrivit opiniilor guvernului — Londra să recunoască „noul guvern" din Rhodesia. Pentru moment sînt încă premature supozițiile. S-ar putea, mai cu seamă, ca reacția negativă a țărilor africane față de un asemenea act să amîne decizia.

În ce privește Orientul Mijlociu, fiind de părere că „tensiunile din această zonă rămîn o amenințare pentru pace", guvernul conservator se pronunță pentru o soluționare acceptată de toate părțile. Conservatorii au salutat tratatul de pace dintre Egipt și Israel, dar sînt de părere că acesta constituie doar o treaptă spre rezolvarea conflictului a cărui „cea mai importantă chestiune" este soluționarea problemei palestiniene. Noul guvern britanic și-a exprimat, de asemenea, „ferma opoziție" față de politica israeliană de implantări de așezări în teritoriile ocupate, care constituie „un adevărat obstacol major în construirea încrederii în zonă".

Guvernul britanic „se va strădui să îmbunătățească relațiile cu Uniunea Sovietică" și, de asemenea, „să îmbunătățească relațiile cu R. P. Chineză". În acest sens, a fost anunțată, pentru luna octombrie, o vizită la Londra a premierului Hua Guofeng.

Noul cabinet britanic dorește, totodată, să-și întărească raporturile cu țările Extremului Orient, în primul rînd cu Japonia, dar și cu țările membre ale ASEAN, ca o cale de „îmbunătățire a relațiilor dintre țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare".

După primele două luni de guvernare, intențiile conservatorilor constau în ceea ce sir Ian Gilmour numea „readucerea Marii Britanii pe un loc respectat și mai plin de influență în lume". Printr-o politică externă caracterizată de continuitate, dar și suficiente nuanțe noi.

Stelian Țurlea

XXXV

23 AUGUST 1944
23 AUGUST 1979

ROMÂNIA — idei în acțiune

(II)

Ecuația DEZARMARE — DEZVOLTARE: exigențe ale unei abordări de fond

Constantin Ene

După cum se arăta în Hotărîrea C.C. al P.C.R. din 9 mai 1978, privind poziția României în problemele dezarmării și, în primul rînd, ale dezarmării nucleare, „marile probleme ale păcii și progresului își vor putea găsi o soluționare justă prin participarea activă la viața internațională a tuturor statelor — mari, mijlocii sau mici, a țărilor avansate economic sau în curs de dezvoltare, a țărilor nealiniate — în spirit de colaborare, stimă și respect reciproc".

Din UNCTAD V, țările în curs de dezvoltare au ieșit cu conștiința întărită că **unitatea** și **cooperarea** dintre ele constituie forța cea mai puternică de care pot dispune pentru a determina schimbările structurale pe care le cere noua ordine economică internațională. Aceste schimbări nu suferă întîrziere. „Săracii și împovărații — arăta președintele Ferdinand Marcos, deschizînd conferința — nu pot să mai aștepte ; numai cei bogați și puternici își pot permite aceasta".

Bugetul militar mondial — imens izvor de resurse care pot fi redate dezvoltării

O temă care a revenit frecvent pe parcursul dezbaterilor a fost aceea că transformările structurale nu se pot efectua fără un transfer masiv de resurse. Cr, **în abordările de pînă acum, un izvor de resurse a rămas încă neatins — bugetul militar mondial.** Această situație obiectivă va conduce, în mod necesar, țările în curs de dezvoltare să se afirme tot mai mult și pe planul dezarmării, să acționeze pentru formularea unei strategii internaționale în domeniul dezarmării-dezvoltării. În acest sens, ele vor trebui să vadă în dezarmare o componentă esențială a efortului global pentru dezvoltare, să urmărească scoaterea problemelor dezarmării de sub imperiul „culturii nucleare", în care dezarmarea vizează mai ales echilibrul forței de distrugere dintre marile puteri, asigurarea forței de prevenire, neproliferarea armei nucleare sau acorduri periferice care nu afectează în mod determinant cursa înarmărilor. În loc să răspundă doar la o agendă de negocieri scrisă, în principal, de marile puteri, țările în curs de dezvoltare, țările nealiniate vor trebui să ia, ele însele, inițiativa atît în ce privește oprirea cursei înarmărilor, cît și în determinarea eliberării resurselor pe care aceasta le înghite și utilizarea lor în scopuri constructive. Pentru că, fără regîndirea fundamentală a relației dintre înarmare și structura puterii internaționale, perspectivele noii ordini economice internaționale sînt periclitate. Căci înarmarea servește, în esență, ca sprijin al vechii ordini.

Materialele și statisticile publicate de O.N.U. și de diverse instituții și organizații internaționale dau o imagine asupra resurselor uriașe, materiale, financiare, umane, științifice, absorbite în prezent de sectorul militar, și a avantajelor deosebite pe care le-ar aduce transferarea lor în domeniul dezvoltării. Un progres substanțial în sfera dezarmării ar constitui un punct de cotitură decisiv în ce privește dezvoltarea, i-ar deschide noi zone de acțiune și perspective.

De la înarmare la dezvoltare — o reconversiune necesară și posibilă

Fără îndoială însă, că o politică internațională în domeniul dezarmării-dezvoltării nu s-ar putea limita numai la această relație — a folosirii resurselor e-

Pentru înlăturarea consecințelor tragice ale foametei și subnutriției, F.A.O. estimează la 8 miliarde dolari necesarul anual al asistenței financiare externe pentru sprijinirea extinderii producției agricole în țările slab dezvoltate. Este echivalentul cheltuielilor militare mondiale pe numai 7 zile

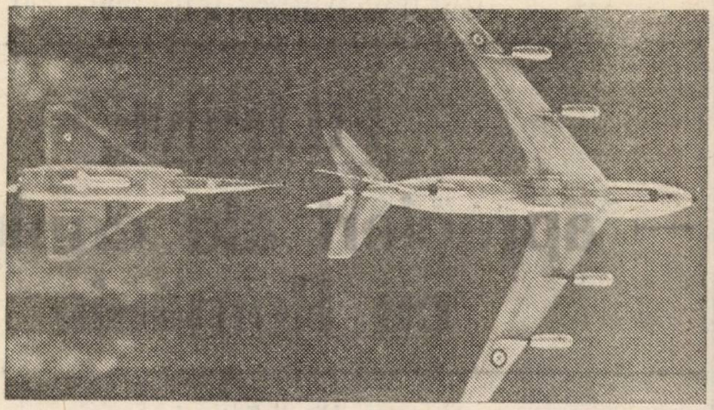

Pentru achiziționarea din exterior a unui avion de luptă, o țară în curs de dezvoltare, în funcție de materiile prime pe care le posedă, trebuie să exporte circa 800 000 barili de petrol, sau 20 000 tone de cauciuc natural, sau peste 2 000 tone de cacao

berate de pe urma dezarmării. Ea ar trebui să prevadă toate componentele necesare unei acțiuni internaționale de o asemenea anvergură, care să facă din politica dezarmării-dezvoltării un instrument central de acțiune în aceste două domenii majore ale vieții internaționale. Chiar și în acest stadiu de conturare conceptuală a unei asemenea politici, s-ar putea schița cîteva elemente specifice care pun în evidență **valențele ei noi pentru impulsionarea progresului economic și social, în special al țărilor în curs de dezvoltare, în raport cu abordările tradiționale în materie de dezvoltare, care lasă lumea armelor neatinsă.**

Întîi, este vorba de **caracteristicile proprii tehnologiei și mecanismelor militare.** Ele (a) utilizează un foarte mare procent din cadrele științifice cele mai calificate de care dispune în prezent omenirea (400 000 de oameni de știință, reprezentînd 25 la sută din total), (b) dispun de un sector de cercetare (R and D) în domeniile cele mai specializate ale științei și tehnicii, (c) posedă un mecanism organizatoric adaptat în special pentru realizarea unor proiecte mari, care îl face deosebit de apt pentru atacarea unor obiective de dezvoltare economică de anvergură (s-a realizat pe bază de comenzi guvernamentale masive și nu după sistemul clasic comercial), (d) vizează cu precădere obiectivele finale, strategice și se angajează cu hotărîre la înfăptuirea lor.

În al doilea rînd, **posibilitatea reconversiunii directe a unora dintre programele și tehnologiile militare în proiectele de dezvoltare economică pune în evidență avantajul de timp, esențial pentru o lume în care fiecare zi pierdută acționează în defavoarea țărilor în curs de dezvoltare.** Literatura de specialitate menționează în acest sens, cu titlu de exemplu, posibilitatea inițierii unor programe ample, de dezvoltare a energiei atomice pentru electricitate, prin reorientarea materialelor fisionabile eliberate din circuitul militar, precum și a unor surse de energie neconvențională ; programe de control asupra climei, prevenirea secetei și anticiparea calamităților naturale, prin folosirea tehnicilor militare de influențare a mediului ; în domeniul sănătății, cum sînt combaterea cancerului, eliminarea unor boli tropicale și endemice, producția de masă a unor substanțe nutritive, bazate pe chimia celulei și pe posibilitățile oferite de microscopul electronic, actualmente utilizate larg în sectorul militar în contextul dezvoltării armei biologice, a armei chimice, a armei genetice etc. ; de exploatare submarină și oceanică ; de explorare a spațiului cosmic în scopuri civile ș.a.

La fel, gradul de supraspecializare la care au ajuns cercetările, mijloacele de calcul și tehnica în domeniul militar pot oferi instrumentele necesare pentru un atac tehnologic decisiv asupra subdezvoltării. Se pot avea în vedere, printre altele, punerea la punct a unor mașini de învățare și a unor echipamente de comunicare; producția de masă a unor componente simplificate și standardizate pentru case, clădiri, pentru fabrici, școli, spitale; producerea unor echipamente de bază pentru agricultură și industrie ș.a.

În sfîrșit, **reorientarea resurselor este mult simplificată de faptul că depozitarul patrimoniului militar sînt guvernele.** „În economia de piață — arăta profesorul Emile Benoit, consultant la Agenția S.U.A. pentru controlul armamentelor și dezarmare — există un al doilea mecanism pentru redirecționarea resurselor, care joacă un rol esențial în actuala economie capitalistă : este bugetul guvernamental care dă posibilitatea guvernelor să reorienteze resursele de la un obiectiv spre altul, sau de la un grup de cetățeni spre altul, sau, prin reduceri nete în achiziții guvernamentale, să elibereze resurse" (Emile Benoit, „Alternatives to defence production", Greenwood Press Publishers, Westport Connecticut, 1978, pag. 203).

Astfel stînd lucrurile, nu vedem de ce nu ar fi posibil, de exemplu, ca, atunci cînd se negociază încheierea unui acord într-un domeniu concret de dezarmare, care presupune scoaterea din funcțiune a unor arme, interzicerea producției sau sistarea amplasării lor în anumite medii, acordul respectiv să conțină și prevederi referitoare la reducerea cheltuielilor militare, ca urmare a măsurilor convenite, precum și la modul de utilizare a resurselor astfel eliberate. De asemenea, s-ar putea concepe ca materialele supuse distrugerii, pe baza unor astfel de acorduri, să fie luate în evidență pentru utilizarea lor în scopuri pașnice, pentru nevoi de dezvoltare (cazul convenției privind interzicerea producției de arme biologice și distrugerea stocurilor unor asemenea arme, cel al viitoarelor convenții în domeniul armelor chimice, armelor radiologice etc.). În afara avantajelor practice evidente, o asemenea abordare ar constitui, pe planul dezarmării, măsuri convingătoare de creștere a încrederii, de natură să faciliteze procesul în continuare. Fără asemenea prevederi, spirala cursei înarmărilor se va accelera continuu, o sumă economisită într-un domeniu fiind utilizată pentru dezvoltarea armamentului în alte domenii.

■

Sînt, toate acestea, cîteva gînduri cu privire la abordarea relației existente între dezarmare și dezvoltare, domeniu în care România, prin președintele ei, și-a afirmat, încă o dată, concepțiile novatoare. Conjunctura internațională, evoluțiile din ultimul timp vin să confirme ponderea majoră pe care o ocupă problemele dezarmării și dezvoltării în preocupările comunității internaționale. De soluționarea lor depinde înfăptuirea năzuințelor nobile ale popoarelor de pace și securitate, propășire economică și socială, viață liberă și independentă. Necesitatea imperioasă a unei acțiuni hotărîte pe acest plan reclamă folosirea mai eficientă a tuturor pîrghiilor și resurselor de care dispune cooperarea între state, pentru depășirea impasului și creșterea randamentului activităților internaționale. În acest proces, studierea și aprofundarea relației dezarmare-dezvoltare și folosirea activă a valențelor ei pot oferi noi mijloace de acțiune.

REPORTAJ PE GLOB

FILIPINE
— aprecieri ale conlucrării cu România

Virgil Tatomir

Cînd te stăpînește emoția apropiatei întîlniri cu o țară necunoscută, minutele se scurg după alte frecvențe de timp, dilatîndu-se parcă în spațiul fierbinte și umed al verii subecuatoriale.

Capitala filipineză își primește oaspeții cu cele mai alese însemne ale unei tradiții neclintite de veacuri : coliere de sampaguita (un fel de iasomie locală) și salutul „Mabuhai" care în limba națională pilipino înseamnă „Bine ați venit". Este mai mult decît o urare protocolară, este expresia mîinii calde întinse spre a lega și dura prietenii trainice. În această semnificație, urarea te însoțește pretutindeni în Filipine.

Cînd am ajuns la Manila, orașul era plin de inscripții de bun-venit. Ele figurau pe fațadele edificiilor publice, în magazine, parcuri, fiind încă o expresie a ospitalității cu care și-a găzduit oaspeții capitala filipineză — devenită, pentru o lună, un centru internațional de dezbateri între state : căci, în luna mai, Manila a fost sediul celei de-a V-a sesiuni UNCTAD.

A fost un nou prilej de exprimare a vocației arhipelagului filipinez de largă deschidere spre lume, vocație care s-a impus cu precădere în ultimii ani, în contextul inițiativelor conducerii țării, ale președintelui Ferdinand Marcos de extindere a relațiilor de colaborare cu toate statele, indiferent de sistemul lor politico-economic și social. Pe o asemenea poziție constructivă s-au regăsit alături, în aprecierea multor aspecte ale vieții internaționale, ca și în acțiunile în cadrul unor organisme internaționale, România și Filipine.

Vechiul Maynilad (pe care spaniolii l-au simplificat în denumirea „Manila"), așezat după meandrele fluviului Pasig, pe țărmul unui mare golf natural, reprezintă acum, prin cei 7,5 milioane de locuitori ai săi, chintesența, oglinda vieții și obiceiurilor mai multor populații ce sălășluiesc pe circa 7 000 de insule. Marea diversitate a expresiei are ca numitor comun, deopotrivă, ascensiunea spre modern și cultul pentru valorile tradiționale, perene. Nu este suficient, dar este reprezentativ în acest sens să vizitezi „Nayong Filipino", un muzeu al satului în care se păstrează cu sfințenie mostrele tuturor valorilor etnografice, arheologice și sociale ale țării, ori Quezon Citty cu ale sale instituții guvernamentale și științifice, cu universitatea sa în stil avangardist, dar impregnat de elemente locale ; Tondo și Binondo, cartiere suprapopulate și încărcate de un farmec oriental al străzilor, caselor și piețelor, în care toată lumea vinde ceva, ori Makati și Urdaneta, zone ale excesului de beton armat.

În pofida faptului că dominația spaniolă a durat în arhipelag cu aproape un secol mai mult decît în „Lumea nouă", Filipinele nu s-au transformat într-o națiune neo-latină, iar mai tîrziu, în veacul nostru, au dat probe admirabile de rezistență în fața încercărilor de îngenunchere din partea altor puteri colonialiste. Urmărirea trecerii arhipelagului prin istorie dezvăluie o trăsătură fundamentală a filipinezilor : dorința lor ca, rămînind ei înșiși, să fie prezenți cu contribuții originale la schimburile de valori mondiale, să participe, cu drepturi egale, la viața internațională.

Este foarte dificilă vizitarea capitalei filipineze. Aceasta și pentru că, de fapt, Manila nu este un simplu oraș, ci un conglomerat, format din patru orașe — Manila, Quezon, Passay, Caloocan — și încă 13 municipalități. Din fiecare se trece însă pe nesimțite în celălalt și toate au fost incluse în 1975, din punct de vedere administrativ, în ceea ce se numește Metro-Manila Integrată. Privită de pe terasa unui mare hotel aflat pe țărm, capitala se pierde în orizont, se contopește cu el. Jos, maiestuosul bulevard Roxas, străjuit de palmieri, șerpuiește de-a lungul golfului, unind însemne ale trecutului cu cele ale prezentului, dar mai ales două mari porți de intrare în Manila și în țară : aeroportul internațional și portul. Parcul Luneta, Intramuros și Fortul Santiago sînt părți ale orașului pe care gazdele insistă să le vizitezi pentru frumusețea lor, pentru monumentele conținute, dar, mai ales, pentru înțelegerea evoluției istorice.

În parcul Luneta se află monumentul celui mai mare și mai venerat fiu al poporului filipinez : Jose Rizal — savant, scriitor, patriot. Martir al luptelor pentru independența de la sfîrșitul secolului trecut (a fost executat chiar în acest loc, monumentul fiind ridicat mai tîrziu prin subscripție publică), Jose Rizal a pre-

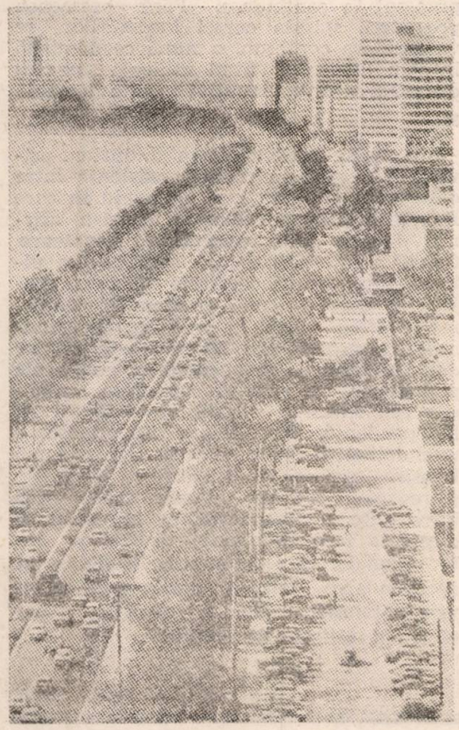

Manila. Un referendum organizat în februarie 1975 a autorizat sistematizarea marii arii a capitalei filipineze. Potrivit unui proiect cuprinzînd patru orașe și 13 municipalități, în spațiul care a primit denumirea Metro-Manila urmează să-și ducă existența 7,5 milioane de filipinezi →

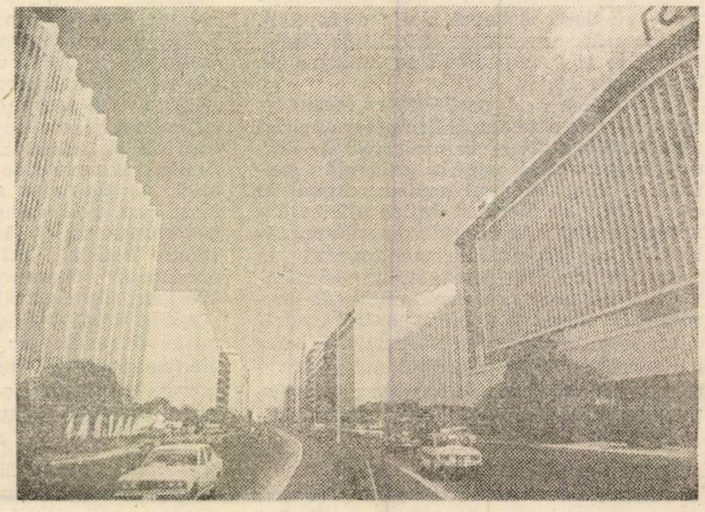

Cheiurile Manilei — o placă turnantă a comerțului maritim ← din regiune

Ne-au declarat:

Fred Elizalde

membru al Adunării Naționale Interimare, președintele Camerei de Comerț și Industrie, președintele Asociației de prietenie Filipine—România

„Asociația noastră a fost fondată în 1975, în timpul vizitei memorabile a președintelui Nicolae Ceaușescu în Filipine. Asociația are ca președinte de onoare pe prima doamnă, Imelda Romualdez Marcos.

Vizita președintelui Nicolae Ceaușescu a fost un eveniment memorabil. În timpul ei, președinții Nicolae Ceaușescu și Ferdinand Marcos au realizat înțelegeri foarte importante privind extinderea cooperării reciproc-avantajoase în domeniile economic, comercial, cultural și științific. Pentru noi, aceasta înseamnă foarte mult, deoarece știm că în România știința și tehnica se află la un nivel avansat, iar Filipinele, ca țară în curs de dezvoltare, beneficiază foarte mult în urma acordurilor realizate în aceste domenii. S-au făcut pași importanți pe calea cunoașterii celor două culturi ale noastre și s-au înregistrat, de asemenea, progrese în cadrul colaborării pe plan politico-diplomatic. Țin să remarc, de asemenea, faptul că

România și Filipinele au puncte de vedere asemănătoare asupra principalelor evenimente internaționale, în special în domeniul problematicii țărilor în curs de dezvoltare.

Ca rezultat al documentelor semnate în timpul vizitei președintelui Nicolae Ceaușescu în Filipine, s-a înregistrat o creștere substanțială a schimburilor comerciale între țările noastre. De pildă, chiar în anul următor, în 1976, volumul acestora s-a ridicat, valoric, la 20 milioane dolari.

Recent, am primit vizita unei delegații române conduse de viceprim-ministrul guvernului român, ministrul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, Cornel Burtică. Sîntem convinși că, în continuare, comerțul cu România va cunoaște o nouă dezvoltare avantajoasă pentru ambele părți. Așteptîndu-ne, deci, la o creștere a schimburilor comerciale și avînd în vedere că economia este fundamentul pe care se ridică suprastructura, apreciem că se vor intensifica și legăturile culturale. Dorim să participăm la cît mai multe manifestări culturale ale poporului dumneavoastră, să cunoaștem numeroasele mărturii ale bogatei și străvechii culturi românești.

Aș dori, și pe această cale, să exprim întreaga mea gratitudine guvernului român, care a susținut nu numai activitatea noastră, dar care a acordat întregul său sprijin aspirațiilor țărilor în curs de dezvoltare din «Grupul celor 77»".

Rene Garcia

director comercial al firmei REM Equipment, Inc.

„Compania REM este distribuitorul exclusiv al tractoarelor «Universal» în Filipine.

Aș dori să vă informez că, în scurta perioadă de cînd le vindem pe piața noastră, ele au pătruns din insula Luzon (principala insulă a arhipelagului, pe care e situată și capitala — n. red.) pînă în punctul cel mai sudic al arhipelagului.

Mergînd pe loturile agricole, am discutat cu fermierii, cu intermediarii, pe scurt, cu toți factorii implicați în comerțul cu tractoare. Pretutindeni, beneficiarii sînt foarte satisfăcuți de performanțele tractoarelor ce poartă marca românească U.T.B. Modelele românești, în special cele din clasa «U-650», corespund necesităților fermierilor noștri, fiind foarte potrivite atît pentru munca cîmpului, cît și pentru transport.

Este foarte util compresorul de aer pe care nu-l găsim la nici un alt tractor. «Universal-650» este singura marcă aflată în Filipine care mai oferă, pe lîngă această componentă tehnică, și alte accesorii unice folositoare, cum sînt radiatorul cu bazin de răcire, filtrul dublu de motorină, sistemul de direcție standard și contragreutățile. Avînd asemenea calități, apreciem că există posibilitatea ca tractoarele românești să devină produsul nr. 1 pe piața mașinilor agricole din Filipine. Sînt convins că așa se va întîmpla, fapt ce va aduce avantaje atît firmei REM, cît și constructorilor de la U.T.B.".

Nicanor Jimenez

director general al Căilor Ferate Naționale Filipineze

„După cum știți, guvernele român și filipinez au inclus schimburile în domeniul transporturilor feroviare în primul acord comercial încheiat între cele două țări. Pe baza acestui document, țara dumneavoastră ne furnizează vagoane și material rulant.

Aș dori să transmit constructorilor din România că, potrivit mărturiilor pasagerilor care au călătorit cu vagoanele construite în țara dumneavoastră, comportamentul și confortul lor sînt excelente.

Am primit din partea călătorilor numeroase aprecieri favorabile. De asemenea, personalul nostru tehnic consideră că produsele românești prezintă un standard dintre cele mai ridicate".

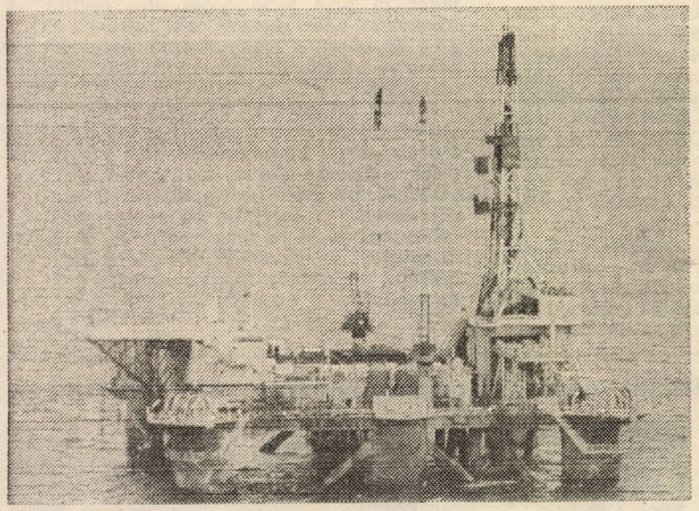

Valorificarea deplină a resurselor naturale ale țării — un obiectiv esențial al „Programului noii societăți" ce se construiește în Filipine

gătit drumul – alături de alți revoluționari – spre independența patriei sale, proclamată la 12 iunie 1898, Filipinele devenind prima republică din Asia. Ilustru cărturar, el a deschis, în același timp, noi orientări culturii naționale. Ca un impresionant memento, de-o parte și de alta a monumentului se află încrustate pe două plăci de marmură, în limbile pilipino și spaniolă, versurile poemului „Mi ultimo adios", un nepieritor imn închinat patriei. A fost scris în noaptea dinaintea execuției, în celula din Fortul Santiago, o veche cetate ce a păzit Manila vreme de secole de incursiunile piratерești. Alături – Intramuros (Walled City), adică „Orașul dintre ziduri", cu aerul său auster, medieval, ridicat de spanioli în 1585, după cucerirea țării, în 1571, de Miguel Lopez de Legaspis. Pînă la al doilea război mondial, el a durat aproape intact, încărcat de valori artistice. Invazia japoneză din timpul războiului l-a distrus, însă, în cea mai mare parte, numeroși pereți dezolanți mărginind, azi, străduțele cu nume spaniole. Au mai rămas în picioare puține clădiri, cîteva biserici și Universitatea Santo Tomas, cea mai veche din țară.

Unul din cartierele reprezentative pentru influențele occidentale în viața orașului este Makati – zonă a marii finanțe. Pe bulevardul Ayala, băncile se înșiruie una după alta, întocmai ca palmierii de pe bulevardul Roxas, din cealaltă parte a orașului. Alături de alte cartiere moderne, Makati se extinde mai ales pe verticală. În planul de administrare a Metro-Manilei Integrate sînt incluse proiecte și acțiuni ambițioase care să conducă la detașarea totală de acele „fețe obosite" ale orașului de altădată.

Acest plan urmărește să găsească răspunsuri cît mai eficiente la întrebări în legătură cu asigurarea consumului de apă în toată aria metropolitană, creșterea potențialului de energie electrică, îmbunătățirea aprovizionării cu alimente, extinderea construcțiilor de locuințe, dezvoltarea industriei confecțiilor, îmbunătățirea sistemului de ocrotire a sănătății, modernizarea circulației, promovarea culturii și a sporturilor, conservarea mediului înconjurător, dezvoltarea transporturilor și păstrarea ordinii publice. Toate aceste măsuri converg, în ultimă instanță – ni s-a spus – spre împlinirea dorinței de a face din Manila un oraș cît mai prosper, mai ordonat, pe scara expansiunii sale. Este o operă integrată organic, la nivel național, în „Programul noii societăți" elaborat sub conducerea președintelui Ferdinand Marcos. Promovarea unei industrii proprii, puternice și independente, care să valorifice imensul potențial material și uman al țării, dezvoltarea agriculturii și modernizarea infrastructurii în toate insulele, mari și mici – sînt doar cîteva din obiectivele programului, expuse amplu în planul pe 5 ani (1978–1982). Președintele Ferdinand Marcos a numit acest program „un război total împotriva subdezvoltării". Filipinezii îl execută prin eforturi proprii – prin creșterea investițiilor de stat și particulare naționale – precum și pe baza colaborării cu alte state.

Am întîlnit, în Filipine, mărturii grăitoare despre cooperarea tot mai largă și mai rodnică, statornicită între România și arhipelagul filipinez: la 400 km nord de Manila, în provincia Isabela, de pildă, o sondă românească străpunge roca dură a miilor de metri adîncime, aducîndu-și contribuția la efortul național privind intensificarea explorării și exploatării resurselor de petrol.

Instalația „F-200", aparținînd companiei de stat P.N.O.C., se comportă bine și, după cum ne-a declarat E. Encarnocion, dispecer tehnic, și W. Sugianto, inginer de foraj, concepția sa este foarte reușită. Ei au apreciat în mod deosebit turla sondei, pentru că este reglabilă, pompele de noroi și sapele de foraj, ale căror calități se ridică la cel mai înalt nivel de competitivitate pe plan mondial.

Am mai întîlnit, în această țară, vagoane și tractoare fabricate în România, precum și alte produse de care gazdele sînt încîntate. Vorbindu-ne despre bunele rezultate ale raporturilor de cooperare româno-filipineze, ele le-au caracterizat drept un excelent exemplu de relații reciproc avantajoase între două state în curs de dezvoltare și au apreciat că rezultatele de pînă acum creează premise pentru extinderea prieteniei și colaborării dintre cele două țări și popoare. Declarațiile unor personalități ale vieții economice și comerciale din Filipine, pe care le publicăm alăturat, reflectă semnificativ aprecierea deosebită de care se bucură conlucrarea cu România.

S. U. A.

„Spiritul explorării"

La Cercul Polar, aleutini și eschimoși se mai folosesc încă de săniile trase de câini, dar au deprins utilizarea calculatorului și privesc aproape ca pe o construcție dintotdeauna șarpele argintat al pipe-line-ului de peste 1200 km care traversează Alaska, purtînd spre sud petrolul ținuturilor înghețate. În Hawaii nu răsună numai sunetele languroase de havaiană, într-un peisaj fierbinte deasupra căruia plutesc nori de vulcan, ci se experimentează și centrale care să utilizeze energia termică a valurilor. Megalopolisurile și orașele în lanț ale coastei răsăritene, cu aglomerația lor, cu taxele ridicate, cu șomajul înalt, insuficiente locuințe și intensă poluare, cunosc recent exodul populației spre sud și spre zonele rurale, dar continuă să rămînă așezări ultrapopulate. Plantații parfumate de portocali în Florida, păduri de sonde și instalații pentru lansarea navelor cosmice în Texas, șiruri kilometrice de automobiliști la stațiile de benzină californiene, undeva în Arizona un muzeu al deșertului, la New York un proiect straniu de construire a unui „ou" din oțel, de peste o sută de metri înălțime, care, spun unii, ar putea deveni simbol al orașului, așa cum e turnul Eiffel la Paris. Tot acest mozaic, incomplet desigur, aparține imaginii de astăzi a Statelor Unite, în al treilea an al celui de-al treilea secol al existenței sale independente.

Dar din această imagine nu trebuie să lipsească și nu poate lipsi un fenomen și mai nou, al regîndirii valorilor trecute și al regîndirii viitorului. Bombardați cu nostalgie, retorică și tot felul de mitologii despre trecut, afirma recent Alvin Toffler, americanii încep să-și construiască „un nou vis", în sensul unei modificate concepții despre viață, în care individualismul să se împletească mai mult cu contribuția socială. Viitorul, chiar și cel imediat, trebuie să răspundă altfel

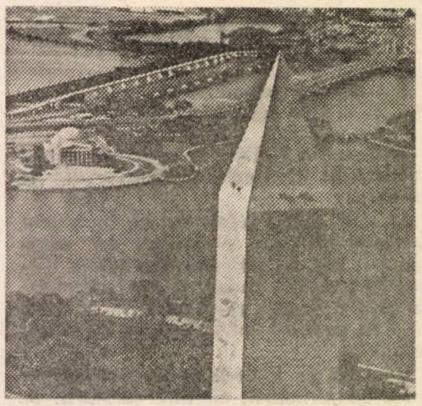

Washington, capitala Statelor Unite, situată pe Potomac. În prim plan, o parte din monumentul închinat lui George Washington ; în planul secund, Memorialul Thomas Jefferson

problemelor economice și de dezvoltare, dosarului energetic, sistemului social.

Istoricul Daniel J. Boorstin era de părere că întreaga evoluție a societății americane ar fi caracterizată de ideea explorării. Descoperitorul încheie o cercetare, e doar un „găsitor" scria el ; exploratorul începe o cercetare, e un căutător. Primul veac al existenței Statelor Unite era caracterizat de lupta pentru independență și viață într-un teritoriu încă necunoscut în întregul său. Acum o sută de ani, o nouă revoluție industrială, generată de electricitate și țiței, anunța bulversări în viața orașelor, transformări ale obiceiurilor și mentalităților. Primii ani ai celui de-al treilea secol indică alte căutări, într-un climat care, caracterizat, cum afirma președintele Carter, de „un nou spirit", sau de „un nou fundament", sugerează că Statele Unite își pun, poate mai mult decît oricînd, problema vieții generațiilor viitoare. Scoateți individul din sînul propriei lui civilizații — scria A. Toffler — și aruncați-l brusc într-un mediu profund diferit și veți avea imaginea „șocului viitorului". S-ar putea însă ca cea mai importantă caracteristică a americanului de astăzi să fie tocmai acceptarea acestui șoc al viitorului — tradus cu deosebire în problemele energiei — și scăderea atașamentului față de locul de viețuire. Exploratorii se explorează și pe ei înșiși.

Căutări, în primul rînd, în domeniul energiei, pentru că S.U.A. au înțeles că actualul lor consum enorm nu va putea continua în acest ritm, dacă noi resurse nu sînt descoperite, dacă nu se pune un preț mai mare pe energia geotermică, solară, eoliană, nucleară. Problemele energiei sînt legate indirect de starea orașelor, de poluare, de sistemul serviciilor sociale — toate domenii în care actuala Administrație încearcă să acționeze mai ferm. Probleme legate, bineînțeles, și de starea economiei.

După o perioadă de stagnare, urmată de un start relativ, există temeri suficient de pronunțate în legătură cu perspectivele economiei, asupra căreia apasă din plin deficitul datorat importurilor masive de energie, dar în care și procentul inflației are o tendință de creștere, iar norii recesiunii par foarte aproape. Opiniile optimiștilor și pesimiștilor diferă radical, dezbaterile sînt aprinse. „Economiștii, acești generali ai războiului nostru împotriva inflației — declara senatorul Lloyd Bentsen, președintele Comitetului economic al Congresului — duc o luptă greșită. Ne spun mereu și mereu că singura vindecare a inflației este recesiunea. Nu sînt de acord. Costul vieții nu poate fi coborît prin lungirea șirurilor de șomeri, ci prin producerea mai multor bunuri și unor servicii mai ieftine". O altă luptă și o altă căutare prin urmare — a sporirii productivității și a eficienței.

4 iulie al acestui an, ziua independenței, și al treilea an al celui de-al treilea secol de existență par să fie pentru Statele Unite, mai mult decît altădată, un prilej de meditație. O meditație care a acceptat nu numai șocul viitorului, ci și analiza profundă a viitorului și a scenariilor de dezvoltare. Spiritul explorării rămîne un dar fundamental.

S. Ț.

BURUNDI — priorități ale dezvoltării

Republica Burundi — țară situată în Africa ecuatorială, avînd o populație de 3 760 000 locuitori și o suprafață de 27 834 kmp — a sărbătorit la 1 iulie împlinirea a 17 ani de la proclamarea independenței, eveniment hotărîtor în istoria țării. Anii independenței au fost marcați de eforturi susținute în vederea lichidării cît mai rapide a consecințelor dominației coloniale și pentru angajarea țării pe făgașul dezvoltării economico-sociale. Transpunerea în practică a proiectelor „Ngozi" și „Imbo" a avut drept rezultate creșterea și îmbunătățirea calitativă a recoltei de cafea, și, respectiv, diversificarea culturilor agricole, în primul rînd extinderea plantațiilor de orez.

Descoperirea unor apreciabile resurse minerale, îndeosebi nichel, a creat posibilitatea dezvoltării unei industrii naționale care să valorifice aceste zăcăminte. Pe lîngă unitățile de prelucrare a produselor agricole, în ultimii ani au intrat în funcțiune noi obiective economice în domeniile industriei extractive, materialelor de construcții și în alte sectoare. O atenție specială se acordă valorificării resurselor hidroenergetice și a zăcămintelor de petrol depistate în valea rîului Ruzizi.

Animată de sentimente de prietenie și solidaritate cu tinerele state ale Africii, România urmărește cu simpatie realizările obținute de poporul Republicii Burundi pe calea dezvoltării independente, a edificării unei vieți libere și prospere, relațiile de colaborare româno-burundeze, întemeiate pe respectul reciproc, cunoscînd o amplificare continuă.

Mărturii elocvente ale colaborării româno-burundeze le constituie rezultatele fructuoase obținute în desfășurarea programului de activitate al societății mixte „Somiburom" în domeniul minier și industrial și societății „Agriburom" în domeniul agricol, efectuarea lucrărilor de amenajare a zonei agricole de la Nyanza-Lac, care se execută sub îndrumarea specialiștilor români și burundezi și cu utilaje adecvate furnizate de România.

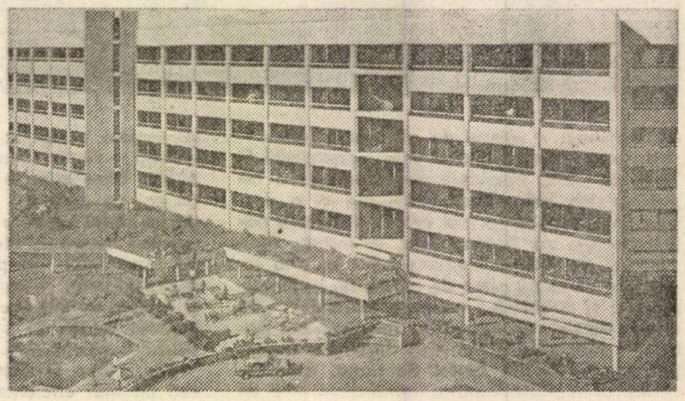

Vizita oficială de prietenie în Republica Burundi, întreprinsă în aprilie anul acesta de președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a constituit un eveniment de cea mai mare însemnătate în cronica relațiilor româno-burundeze, convorbirile de la Bujumbura cu președintele Jean Baptiste Bagaza, Tratatul de prietenie și cooperare, celelalte documente semnate cu acest prilej contribuind la dezvoltarea conlucrării fructuoase dintre țările noastre, în interesul celor două popoare, al cauzei independenței, progresului și păcii în întreaga lume.

ROMA

Consultări pentru un guvern „stabil și eficient"

La Quirinale (palatul prezidențial), consultările președintelui Alessandro Pertini cu liderii politici italieni s-au succedat într-un ritm neobișnuit de rapid. De abia întors de la reuniunea de la Tokio, Giulio Andreotti a fost solicitat de șeful statului italian pentru a-i încredința misiunea formării unui nou guvern. Dar toate ziarele italiene sînt de acord asupra unui fapt: criza va fi lungă. Pozițiile partidelor rămîn neschimbate, la fel cu cele exprimate înaintea scrutinului de la 3 și 4 iunie.

Misiunea premierului desemnat este marcată de dificultăți a căror depășire este greu previzibilă, în condițiile lipsei unei înțelegeri minime între partide în legătură cu formula viitorului cabinet. La încheierea primei etape a consultărilor președintelui Pertini, cotidianul roman „La Repubblica" constată că declarațiile reprezentanților partidelor relevă un acut dezacord și profunde divergențe de opinii. Giulio Andreotti, avînd în vedere dificultatea misiunii sale, și-a rezervat „două zile de reflecții", înainte de a începe negocierile cu liderii partidelor. Începînd de miercuri el a inițiat seria de întîlniri succesive cu reprezentanții principalelor formațiuni politice.

Toate formațiunile politice italiene afirmă necesitatea unui guvern „stabil și eficace". Este, poate, singura formulă comună declarațiilor liderilor politici și a ziarelor de diferite tendințe. Dar modalitățile concrete de realizare a unui asemenea cabinet diferă de la partid la partid.

Democrația creștină — care-l susține pe Andreotti ca președinte al viitorului guvern — consideră în continuare că politica de solidaritate națională rămîne, după expresia lui Benigno Zaccagnini, „un punct de referință". Orientarea indicată de secretarul democrației creștine nu este singura împărtășită în sînul democrației creștine. În cadrul P.D.C. s-a profilat un curent mai dur — de genul grupului „celor o sută", cum este supranumit — care reclamă o poziție intransigentă față de colaborarea cu comuniștii. Disensiunile interne ale democrației creștine au înregistrat un episod semnificativ săptămîna trecută, odată cu alegerea șefului grupului parlamentar democrat-creștin în Montecitorio (Camera deputaților). Înfrîngerea lui Galloni (apropiat de Zaccagnini) și victoria lui Bianco (susținut de Amintore Fanfani, de Donat Catin și de grupul „celor o sută") îl pune într-o situație delicată pe secretarul general al P.D.C. Și, în plus, anunță o atmosferă tensionată la Congresul democrației-creștine care va avea loc în toamnă și de la care se așteaptă precizări importante față de problemele vieții politice italiene.

Comuniștii — aflați la ora evaluării rezultatelor scrutinului legislativ, ale celui pentru parlamentul vest-european și a strategiei pe care urmează s-o desfășoare — au reafirmat că singura posibilitate de a scoate țara din criza economică și socială este formarea unui guvern de unitate națională, cu participarea directă a P.C.I. În cazul în care acest lucru nu va fi realizat — a precizat Enrico Berlinguer la recenta reuniune a C.C. al P.C.I. — partidul comunist se va întoarce în opoziție.

Cu excepția democrației-creștine — care dorește să mențină formula de colaborare practicată înainte de declanșarea crizei guvernamentale, la începutul anului — o serie de alte formațiuni politice pledează pentru modificări de substanță în constituirea viitorului guvern. În esență, partidele mai mici, intermediare, par hotărîte să nu mai accepte soluții în care să fie subordonate politicii democrat-creștine, exprimîndu-și în acest fel dorința unei participări mai importante la guvernarea țării.

Socialiștii — a căror poziție este îndelung comentată în ziarele italiene — au anunțat că nu vor sprijini noul guvern decît cu condiția unei „reale reînnoiri de oameni, de conduite politice, de programe". „Apreciem — arăta într-un recent interviu secretarul socialiștilor, Bettino Craxi — că a venit vremea să ne gîndim la o soluție diferită... A viza guverne care nu guvernează — a adăugat el — este periculos și dăunător". Pentru P.S.I. există două perspective de soluționare a crizei: sau un guvern reînnoit — din punctul de vedere al persoanelor și al programelor —, capabil să întrunească consimțămîntul forțelor sociale; sau o mai amplă colaborare a stîngii, pentru a constitui un principiu de alternativă la direcția politică a guvernului.

Dacă socialiștii resping revenirea la un guvern tripartit (P.D.C., P.S.D.I. și P.R.I.), liberalii au propus, în schimb, inițierea unui program comun care să reunească democrația creștină, socialiștii, socialist-democraticii și propriul lor partid. Socialist-democraticii doresc menținerea unui dialog deschis cu toate forțele de stînga, pentru realizarea tuturor convergențelor posibile și utile, iar radicalii se pronunță pentru o majoritate de stînga, care să fie „nu numai aritmetică, ci și politică și practicabilă". În contextul consultărilor de la Palatul Quirinale, s-a emis chiar ideea încredințării misiunii de formare a guvernului unei personalități din afara democrației creștine.

Președintelui Pertini i s-a înfățișat deci o suită de poziții care reflectă dificultatea găsirii unei soluții satisfăcătoare pentru toate partidele arcului constituțional. Ecuația unui guvern „stabil și eficace" va reclama, desigur, eforturi considerabile în săptămînile ce urmează pentru formarea unui cabinet care să abordeze în deplin consens și realism problemele țării.

Marcel Negreanu

Premierul desemnat Giulio Andreotti răspunde întrebărilor ziariștilor ←

Liderii principalelor partide italiene pe care Giulio Andreotti îi va consulta în aceste zile în vederea formării noului guvern. De la stînga la dreapta: Benigno Zaccagnini (P.D.C.), Enrico Berlinguer (P.C.I.), Bettino Craxi (P.S.I.) →

BEIRUT

Escaladări periculoase

Urmărind firul evenimentelor petrecute în ultimele două săptămîni în Orientul Mijlociu, continuă să ni se evidenţieze aspectul extrem de complex al situaţiei în care tratativele şi contactele politico-diplomatice, în căutarea unor soluţionări, se desfăşoară în paralel cu noi acţiuni vizînd escaladarea încordării, fapt ce în mod firesc provoacă îngrijorare pe plan internaţional.

„Sudul Libanului a trăit una din nopţile cele mai lungi" — anunţa vinerea trecută postul de radio oficial din Beirut referindu-se la bombardamentele artileriei grele de 155 şi 175 mm aparţinînd armatei israeliene şi grupării secesioniste conservatoare a fostului maior libanez Haddad sprijinită de Israel, care, în decurs de cîteva ore, au lovit zeci de localităţi pe o adîncime de 25—30 km de la frontieră. Au fost atinse şi distruse cu acest prilej şi unele poziţii ale „căştilor albastre" aparţinînd contingentului nepalez din cadrul trupelor O.N.U. „accidente" ce devin tot mai frecvente jenînd vizibil misiunea pe care militarii din FINUL (Forţa interimară a Naţiunilor Unite din Liban) o au de îndeplinit. Bombardarea sistematică cu artileria grea a zonei dintre frontiera israeliană şi linia fluviului Litani, teritoriu aflat teoretic sub controlul celor 6 000 de „căşti albastre" ale O.N.U., este completată de caruselul, aproape cotidian, al aviaţiei israeliene, tot mai departe în interiorul Libanului, ajungînd uneori chiar dincolo de Beirut.

Observatorii politici din capitala libaneză remarcă pe bună dreptate că, după cît se pare, Israelul a trecut la o acţiune permanentă împotriva palestinienilor din Liban, bombardamentele de artilerie şi raidurile aeriene devenind aproape cotidiene. Aceasta afectează însă nu atît poziţiile şi aşezările palestiniene, cît şi o parte importantă a populaţiei libaneze din sudul Libanului şi de pe o însemnată porţiune a litoralului mediteranean, numărul celor siliţi de bombardamente să-şi părăsească locuinţele proprii ridicîndu-se la zeci de mii.

În plus, escaladarea respectivă a operaţiunilor aeriene poartă în sine şi alte pericole, putînd conduce la evenimente grave (aşa cum s-a întîmplat în cursul săptămînii trecute), cu consecinţe imprevizibile. Este cunoscut faptul că, la cererea Libanului şi conform hotărîrilor Ligii Arabe, pe teritoriul acestei ţări se află din octombrie 1976 „Forţa arabă de descurajare" (F.A.D.) formată cu misiunea de a împiedica continuarea ciocnirilor armate dintre diversele forţe politice ce fuseseră angrenate în războiul civil din 1975—1976. În prezent, F.A.D. este format din 30 000 de militari, în totalitate sirieni, care ocupă o serie de poziţii de control atît la Beirut, cît şi în unele regiuni din ţară, inclusiv pînă în zona de la nord de fluviul Litani. În cele 33 de luni de cînd se află în Liban, trupele F.A.D. n-au fost confruntate niciodată direct cu trupele israeliene. Evitarea reciprocă s-a încadrat, se pare, într-un consens tacit de a nu se ajunge la situaţii limită.

Escaladarea din ultimul timp practicată de Israel a condus însă, pînă la urmă, la un incident grav, aparatele de luptă ale celor două părţi găsindu-se din nou faţă în faţă după mai mult de cinci ani de la ultima bătălie aeriană (29 aprilie 1974) dintre aviaţia celor două părţi, în spaţiul aerian sirian. De data aceasta la 27 iunie a.c., cînd, în cursul dimineţii, avioane israeliene „Phantom" şi „Kfir" (de producţie proprie) au atacat aşezări palestiniene de pe litoralul mediteranean, la Saida şi Damour (70—90 km dincolo de frontieră). Ele s-au întîlnit pe cerul libanez cu o formaţiune siriană şi, folosind o stratagemă mai veche, au lăsat impresia că se retrag. Între timp, apărute prin surprindere, au intrat în luptă un număr de aparate israeliene F—15 (de producţie americană recentă), tip de avion care primeşte pentru prima oară „botezul focului". Conform relatărilor oficiale de la Damasc, patru avioane siriene au fost doborîte în această confruntare cu aparatele de luptă israeliene. S-a anunţat, totodată, că două avioane israeliene de tipul „Phantom" au fost, la rîndul lor, doborîte, în urma tirului antiaerian de la sol, pierdere ce n-a fost recunoscută de partea israeliană. Luptele aeriene din 27 iunie de pe cerul libanez au produs, cum era normal, îngrijorare, ţinînd seama şi de implicaţiile serioase pe care le pot avea pentru viitor. O oarecare iritare a generat acest fapt şi în cercurile oficiale americane ; folosirea de către Israel a aparatelor F—15 deasupra Libanului constituind un motiv în plus. Vorbind în acest sens, un purtător de cuvînt al ambasadei S.U.A. de la Tel Aviv a lăsat să se înţeleagă că, în conformitate cu contractele încheiate în momentul livrării acestor avioane sofisticate, folosirea lor nu ar fi fost permisă decît în legitimă apărare. Or, în cursul conferinţei de presă ce a avut loc în Israel după incidentele aeriene amintite, generalul Eitan, şeful statului major israelian, a recunoscut că avioanele siriene n-au deschis focul primele.

În zilele ce au urmat, nu s-au mai semnalat incidente de acest fel, observatorii politici din Beirut subliniind existenţa, deocamdată, a unei reţineri de ambele părţi. Dar continuarea bombardamentelor de artilerie asupra sudului Libanului marchează perpetuarea tensiunii care conţine elemente oricînd explozive, extrem de primejdioase pentru pacea acestei zone din Orientul Mijlociu.

Crăciun Ionescu

Vizita preşedintelui S.U.A. la Seul

După încheierea întîlnirii la nivel înalt de la Tokio a reprezentanţilor principalelor şapte state occidentale industrializate, preşedintele Statelor Unite ale Americii, Jimmy Carter, a efectuat o vizită de 48 de ore la Seul. În comunicatul comun american—sud-coreean, dat publicităţii la încheierea vizitei, se consemnează, între altele, că preşedinţii Carter şi Pak Cijan Hi au cerut, „în vederea pregătirii unei eventuale întîlniri tripartite , secretarului de stat Cyrus Vance şi, respectiv, ministrului de externe sud-coreean, să ia contact cu Ministerul Afacerilor Externe nord-coreean". În document este consemnată, apoi, opinia împărtăşită de cei doi interlocutori, potrivit căreia „admiterea temporară a celor două Corei la Naţiunile Unite, în aşteptarea reunificării, ar oferi prilejul cel mai potrivit în vederea unui dialog între cele două ţări". Preşedintele Jimmy Carter — se arată în documentul amintit — a reafirmat că, „în contextul viitoarelor retrageri ale trupelor americane din Coreea de sud, Statele Unite vor continua să-şi menţină prezenţa militară în această ţară", menţionînd, totodată, că „umbrela nucleară americană va asigura o securitate sporită în regiune".

În cadrul unei conferinţe de presă, secretarul de stat american, Cyrus Vance, a confirmat că propunerea americano—sud-coreeană a fost notificată R.P.D. Coreene; el a declarat, apoi, că Uniunea Sovietică şi Republica Populară Chineză au fost informate, la 30 iunie, în legătură cu amintita propunere.

Înainte de a părăsi Seulul, preşedintele Jimmy Carter s-a întîlnit cu un grup de lideri religioşi sud-coreeni, mulţi dintre aceştia situîndu-se pe o poziţie critică faţă de regimul lui Pak Cijan Hi. De asemenea, preşedintele american a conferit cu liderii unor partide politice.

Într-un interviu acordat agenţiei „France Presse", liderul opoziţiei sud-coreene, Kim Dae Jung, şi-a exprimat regretul că vizita preşedintelui Carter a constituit o ocazie pentru a priva de libertate elementele democratice din ţară. Arătînd că domiciliul forţat a devenit o practică curentă, el a fost de părere că, prin aceste măsuri, guvernul a vrut să prevină organizarea de manifestaţii împotriva regimului. Cu ocazia vizitei respective, Kim Dae Jung şi-a exprimat, de asemenea, temerile că, prin deplasarea sa la Seul, preşedintele Carter va consolida regimul dictatorial al lui Pak Cijan Hi. El a adăugat că „democraţia este singurul mijloc pentru a determina Coreea de Nord să înceapă dialogul cu sudul, căci Nordul nu va accepta niciodată să negocieze cu un guvern care nu se bucură de sprijinul poporului".

Comentînd vizita preşedintelui Carter la Seul, ziarul „Nodom Sinmun", din R. P. D. Coreeană, scrie : Prin declaraţia comună americano — sud-coreeană — arată ziarul — S.U.A. „au garantat prezenţa prelungită a trupelor americane în Coreea de Sud, ca şi îndeplinirea aşaziselor angajamente de apărare asumate faţă de regimul de la Seul". „Prezenţa lor în Coreea de Sud constituie cel mai mare obstacol în calea unificării ţării şi un focar de tensiune" ce ameninţă pacea în zonă.

„Politica S.U.A. faţă de Coreea — menţionează ziarul — este anacronică şi total contrară aspiraţiilor şi cerinţelor poporului nostru şi ale celorlalte popoare iubitoare de pace din întreaga lume."

În încheiere, se subliniază, că „reunificarea paşnică a Coreei şi realizarea păcii sînt o dorinţă unanimă a poporului coreean, precum şi a celorlalte popoare progresiste din lume şi, totodată, o exigenţă imperioasă a contemporaneităţii. Reunificarea patriei este o problemă internă a naţiunii noastre, care trebuie să fie soluţionată de coreenii înşişi, fără nici un amestec străin" — arată „Nodom Sinmun".

PARIS

Climat politic tributar „orizontului '81"

Agendă politică încărcată pe malurile Senei : reuniuni ale „statelor majore" politice, plenarele forurilor de conducere ale partidelor, deliberări la nivel național sau manifestări de masă. Ritmul vieții politice continuă să fie intens, dominat de spiritul polemic pe care l-a accentuat scandalul mandatului de care au fost privați socialiștii (printr-o nouă numărătoare a sufragiilor care au luat în considerare imprimate în favoarea doamnei Simone Veil, ce nu erau, de fapt, buletine de vot și care a „rotunjit" cu peste 100 000 voturi rezultatul final al listei U.D.F.).

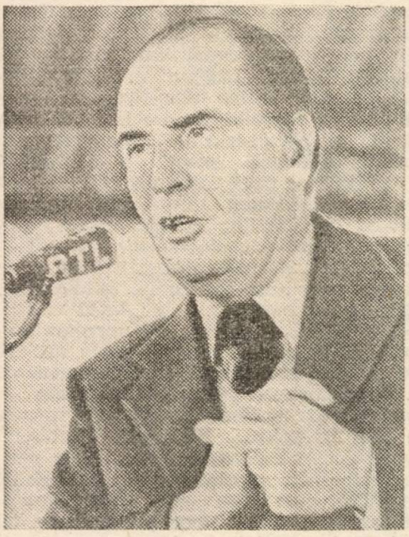

François Mitterrand : cine va fi candidatul socialist în 1981 ?

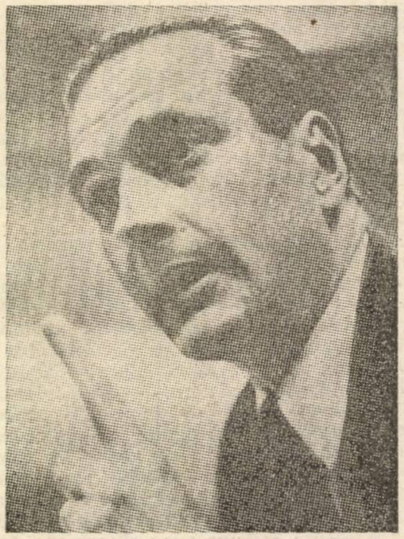

Jacques Chirac : un rezultat mediocru care nu repune în cauză orientarea gaullîștilor

Urnele au fost despuiate, s-au numărat voturile, a avut loc distribuția mandatelor urmată de o corectură contestată, dar la trei săptămîni după consultarea pentru parlamentul vest-european climatul politic francez rămîne „fierbinte". Primul ministru Raymond Barre se declara dezamăgit din pricina atmosferei de „perpetuă campanie electorală". Aparent, viitoarea scadență este îndepărtată. Abia în 1981 francezii vor trebui să treacă din nou prin fața urnelor spre a desemna pe președintele țării. Competiția pare, totuși, deschisă de pe acum, deși nici un om politic n-a făcut, public, act de candidatură. Nimeni nu s-a aliniat la startul cursei, deoarece o candidatură prematură riscă să se uzeze într-o confruntare de durată.

Dezavantajele unei campanii prezidențiale prea lungi le-a explicat destul de limpede Valéry Giscard d'Estaing. Ceea ce explică refuzul actualului președinte de a confirma o decizie (mai mult decît probabilă) care l-ar obliga să acționeze într-o postură de candidat, dificilă de armonizat cu obligațiile unui șef de stat. Ar mai intra în calcul și alți candidați potențiali. Unul din ei este Jacques Chirac. Dar liderul gaullist este obligat la prudență, mai ales după scorul mediocru realizat de gruparea sa la „europene". În sfîrșit, clarificările nu s-au produs la socialiști. Mitterrand va reintra în arenă ? Sau va ceda locul lui Rocard, ale cărui ambiții prezidențiale sînt mărturisite de anturajul său ?

„Orizontul 81" a dominat confruntarea electorală din Franța, de la 10 iunie. Căci, spre deosebire de alte alegeri, de această dată a funcționat sistemul proporțional, cu un singur tur de scrutin, cu o listă unică, țara întreagă fiind o circumscripție electorală. A rezultat o mai exactă evaluare a forțelor de care dispune fiecare partid, evaluare complicată în condițiile a două tururi de scrutin cînd se produc, inevitabil, transferuri de voturi de la un candidat la altul în virtutea disciplinei tradiționale — în vigoare atît în „majoritate", cît și în opoziție. Testul de la 10 iunie n-a indicat modificări substanțiale în tabloul politic francez, ci doar reechilibrări. A cîștigat „majoritatea" sau opoziția ? Răspunsurile la această întrebare nu sînt uniforme. Giscardienii afișează o dublă satisfacție : s-au clasat pe primul loc și au schimbat în favoarea lor raportul de forțe din interiorul „majorității". Totuși, satisfacția nu este deplină. Recolta lor de voturi s-a dovedit inferioară previziunilor. Sondajele le acordau un avans mai mare care nu s-a confirmat la urne. Iar afacerea mandatului suplimentar, atribuit de Comisia de numărătoare a voturilor (în cercurile opoziției se fac aluzii la presiuni oficiale) a aruncat o umbră jenantă asupra unei biruințe destul de modeste.

În fapt, evaluarea politică a scrutinului nu se poate opera după criteriile clasice: „majoritatea" = giscardienii + gaullîștii, iar opoziția = socialiștii + comuniștii. Din cele patru mari tendințe politice, trei au desfășurat campania electorală sub semnul criticării activității guvernamentale. Atitudinea gaullistă a fost cea a unui partid opoziționist, care nu este angajat de acțiunea — considerată negativă — a echipei ministeriale. „Lista oficială" a fost doar cea condusă de doamna Simone Veil și pentru care a votat mai puțin de o treime din corpul electoral. Privit din acest unghi, rezultatul nu îngăduie nici un triumfalism în rîndurile Uniunii pentru democrația franceză, coaliția care reunește pe sprijinitorii președintelui și premierului (peste două treimi din alegători au dezavuat direct sau indirect politica oficială, fapt explicabil deoarece, cum remarca André Fontaine în „Le Monde", primul ministru „a pierdut pariul pe care l-a făcut" de a asigura repunerea în ordine a economiei înainte de această toamnă).

În același timp, poziția ambiguă a gaullîștilor nu s-a dovedit comodă. Pierderea de voturi a fost firească : Jacques Chirac și prietenii săi au admonestat energic guvernul, însă s-au angajat să-i garanteze supraviețuirea. Inconsecvența a îndepărtat o parte a electoratului tradițional. Bilanțul mediocru al gaullîștilor a antrenat seisme interne. Pierre Juillet, consilierul politic al lui Jacques Chirac, „eminența cenușie" a grupării, a fost nevoit să demisioneze. Primarul Parisului a trebuit să asculte, răbdător, reproșurile ce i-au fost adresate în instanțele conducătoare ale partidului. Cu abilitatea binecunoscută, Chirac controlează mai departe destinele „Adunării pentru Republică", deși prestigiul personal i-a fost știrbit.

La socialiști, inventarul voturilor și mandatelor a produs nemulțumire. După un deceniu de continuă creștere a influenței electorale, s-a produs o bruscă „stopare" care a reanimat divergențele din interiorul partidului dintre François Mitterrand și „minoritarii" : Pierre Mauroy și Michel Rocard. „Le Figaro" consideră că a plasa dificultățile din interiorul Partidului Socialist doar în contul rivalităților personale în perspectiva alegerilor prezidențiale din 1981 ar fi comod, dar n-ar corespunde pe deplin adevărului. Cotidianul consideră că, în plus față de aceste rivalități, „criza care atinge P.S. este o criză de adaptare la o realitate economică și politică foarte diferită de cea care a văzut, la începutul deceniului, renașterea P.S. sub autoritatea lui Mitterrand". Socialiștii preferă, însă, să vorbească de o „criză de creștere".

Convenția națională organizată în grabă n-a adus clarificări, deoarece exponenții curentului „minoritar" au preferat absența. O inițiativă a lui Gaston Deferre, primarul Marsiliei, este menită să favorizeze o sinteză a pozițiilor, o apropiere între tendințele aflate în dezacord. Iar privarea socialiștilor de un mandat la Strasbourg a declanșat un normal reflex de solidaritate. Gestul lui Mitterrand, care a renunțat la propriul său mandat vest-european, a avut o puternică rezonanță.

Comuniștii apreciază pozitiv rezultatele obținute la 10 iunie. La plenara C.C. al P.C.F., Georges Marchais a subliniat că milioane de francezi și-au dat votul pentru partidul comunist care se pronunță cu hotărîre împotriva oricărei știrbiri a independenței naționale și suveranității, pentru o politică de colaborare în Europa, pentru o Europă a oamenilor muncii. Marchais a insistat asupra necesității unui partid comunist puternic care să ofere o perspectivă clară a viitorului societății franceze.

Decrisparea politică nu s-a produs. Giscardienii încearcă să-și menajeze partenerii gaullîști, deoarece, în 1981, voturile lor vor fi indispensabile. Agresivităților verbale li s-au pus surdină. Se practică politica mîinii întinse. Pierre Thibon scria că „rivalul de astăzi este, adesea, aliatul necesar de mîine". Lecanuet și alți fruntași ai „Uniunii pentru democrația franceză" întreprind repetate demersuri pentru a restabili „legăturile de încredere" cu gaullîștii. Din anturajul lui Chirac răspunsurile întîrzie. Renegarea orientării de pînă acum este exclusă. Revizuirea ei se anunță dureroasă. Chirac nu este, totuși, omul defensivei. De aceea, preferă pentru moment expectativa.

Eugeniu Obrea

TEHERAN

Noi decizii guvernamentale

Guvernul iranian a adoptat, în ultimele săptămîni, o serie de măsuri destinate consolidării noului curs al vieții interne inaugurat prin evenimentele din februarie, anul acesta. Curs a cărui desfășurare — după cum o atestă și evenimente recente — continuă să fie contradictorie și însoțită de elemente de tensiune.

În zilele care au urmat publicării, la 18 iunie, a proiectului viitoarei Constituții, presa iraniană a consemnat noi precizări în legătură cu modalitatea prin care noua lege fundamentală a țării va primi ratificarea.

Este cunoscut compromisul la care ajunseseră, la mijlocul lunii trecute, partizanii diferitelor posibilități de ratificare, prin convenirea asupra alegerii unei adunări care să discute proiectul, urmînd ca, după aceasta, el să fie supus unui referendum. Într-o declarație făcută, zilele trecute, postului de radio Teheran, ministrul de interne iranian a declarat că „adunarea de experți", însărcinată cu discutarea proiectului de constituție înainte de supunerea acestuia referendumului național, va fi aleasă printr-o consultare electorală organizată în ultima săptămînă a lunii iulie. Adunarea — s-a precizat — va fi alcătuită din 75 de membri, dintre care 71 vor fi aleși de musulmani și restul de patru vor fi reprezentanți ai fiecăreia din cele patru minorități religioase din Iran : israelită, zoroastriană, chaldeeană și asiriană. Vîrsta minimă pentru participarea la vot va fi de 16 ani, iar pentru eligibilitate — începînd de la 30 de ani. Proiectul de constituție va trebui votat de două treimi din membrii adunării, înainte de a fi supus referendumului popular.

Între timp, la Teheran, s-a anunțat de către cotidianul „Republica Islamică", publicație a partidului cu același nume, că recent Consiliul revoluției s-a pronunțat pentru crearea consiliilor municipale, regionale și provinciale. Membrii consiliilor sătești ar urma să fie aleși pentru un mandat de doi ani prin vot direct. Reprezentanți ai consiliilor sătești vor compune consiliile districtuale, iar cele municipale — ale orașelor cu cel puțin 100 000 de locuitori — vor fi alese prin vot direct și vor cuprinde, fiecare, cel puțin șapte membri. În sfîrșit, consiliile regionale vor fi compuse din reprezentanți ai consiliilor municipale, iar cele provinciale din reprezentanți ai consiliilor regionale. Toate aceste organisme vor fi însărcinate cu probleme agricole, industriale și culturale, guvernatorii regiunilor urmînd a fi desemnați de guvernul central.

Alte două măsuri adoptate în ultima perioadă au trezit un interes deosebit. Una dintre ele privește activitatea tribunalelor islamice. Decizia transferării — la o dată neprecizată, însă — a atribuțiilor tribunalelor islamice unor tribunale laice de excepție, funcționînd sub controlul Ministerului justiției este apreciată drept o etapă spre normalizarea activității juridice.

Cea de-a doua decizie, semnificativă pentru evoluțiile interne iraniene, o reprezintă recenta naționalizare a societăților de asigurări, măsură consemnată la un interval de două săptămîni după trecerea sub controlul statului a băncilor particulare. „Ca și în cazul băncilor — a explicat un purtător de cuvînt al Ministerului economiei — aceste naționalizări (care privesc 16 din cele 17 societăți acționînd în Iran — n. red.) vor aduce sub controlul guvernamental gestiunea întreprinderilor respective, asigurînd o extindere a asigurărilor de utilitate socială, privind, de pildă, sectoarele agricole sau sprijinirea șomerilor, ca și o ameliorare a serviciilor societăților de asigurări și crearea de noi tipuri de contracte".

O vie agitație a creat o altă inițiativă a guvernului de la Teheran și anume încercarea de a dezarma grupurile armate ale organizației „Fedainii poporului". La 29 iunie, zeci de mii de militanți ai fracțiunii înarmate a fedainilor au manifestat la Universitatea din Teheran ; tulburări au continuat să se producă și în zilele următoare.

Pe de altă parte, a reținut, recent, atenția reluarea simultană a agitațiilor în două regiuni iraniene cu populație în majoritate kurdă sau arabă, evenimente care au readus în discuție problema autonomiei reclamate de o parte a locuitorilor acestor regiuni. Cele două regiuni — Kurdistanul iranian și Kuzistanul — se confruntă cu probleme specifice, de esență socială sau politică. În Kurdistan, — consideră cotidianul „Etelaat" care apare la Teheran — contradicțiile dintre foștii mari proprietari feudali și agricultorii care nu mai acceptă vechile legi feudale au constituit esența înfruntărilor sîngeroase desfășurate în ultima vreme în numeroase localități. Lezați în raport cu alte provincii iraniene prin neaplicarea, în cazul lor, a reformei agrare din 1963, țăranii kurzi-iranieni, profitînd de noile condiții create de revoluție, au ocupat terenuri, reproșînd forțelor de ordine care au intervenit pentru a stăvili tulburările că îi sprijină pe marii proprietari.

Pe de altă parte, șeicul Mohammad Taher Shobey Khaghani, lider al comunității arabe din provincia petrolieră Kuzistan, din sudul Iranului, a atras atenția guvernului asupra existenței unei situații explozive în această regiune, situație datorată — a apreciat el — indiferenței autorităților locale față de cererile populației arabe din Kuzistan. Ar fi vorba — susține șeicul Khaghani — de neaplicarea înțelegerilor stabilite după înfruntările dintre militanții arabi și forțele de ordine la sfîrșitul lunii mai. În consecință, noi incidente au fost semnalate, în ultimele zile, în provincia Kuzistan, înregistrîndu-se morți și răniți și fiind operate arestări.

Reizbucnirea tulburărilor în unele provincii iraniene este pusă în legătură de către observatori și cu un anume sentiment de insatisfacție resimțit de populațiile din aceste regiuni față de modul în care a fost abordată problema etnică în proiectul constituțional. De pildă, în cursul unui interviu acordat publicației „Teheran Times", șeicul Khaghani menționa că arabii iranieni au fost „nemulțumiți că cererile lor nu au fost încorporate în prevederile noii Constituții".

Sînt evidente, în acest timp, și preocupările vizînd situația economică. Guvernul iranian a stabilit un buget „provizoriu" pentru cele nouă luni care au mai rămas din anul bugetar în curs. Ministrul de stat pentru planificare și buget, Ali Akbar Moinfar, a precizat că actualul guvern provizoriu nu poate să se angajeze în definirea exactă a cheltuielilor și veniturilor țării, atîta vreme cît procesul instituțional nu este încheiat. Totalul veniturilor a fost totuși apreciat la 30 miliarde dolari, din care 21 vor reprezenta veniturile din petrol pe următoarele zece luni. Proiectele industriale și agricole vor necesita în jur de 12 miliarde dolari. Deficitul calculat și apreciat drept „rezonabil" se va ridica la patru miliarde 700 de milioane dolari și se preconizează să fie compensat prin veniturile din sectorul bancar naționalizat și prin măririle de preț la petrol. Ministrul iranian al planului a menționat economiile ce vor fi realizate prin suprimarea unor cheltuieli superflue, cum erau cele din domeniul militar, în profitul unor proiecte de dezvoltare, în special rurală, și a subliniat „caracterul de austeritate" al bugetului prezentat. El a pus accentul pe efortul guvernului de redresare a unei „situații economice dificile, rezultate din axarea, în trecut, a sistemului economic pe o politică de consum". În concluzie, s-a precizat că, în viitor, producția petrolieră a Iranului va urmări „interesele naționale".

■

Deciziile luate în ultima vreme de către guvernul de la Teheran, ca și problemele ce-și așteaptă soluționarea conturează perspectiva unei intense activități interne iraniene în perioada următoare.

Liana Enescu

BONN

Două opțiuni

Două evenimente ale vieții politice vest-germane au reținut atenția observatorilor de la Bonn. Primul dintre ele : în parlamentul vest-german s-a desfășurat ceremonia depunerii jurămîntului de către noul președinte al R.F. Germania, Karl Carstens. Candidat al partidelor de opoziție (Uniunea Creștin Democrată și Uniunea Creștin Socială), Carstens a fost ales în funcția supremă la 23 mai de către Adunarea federală, organism format din cei 518 membri ai Bundestagului și Bundesratului, și tot atîția reprezentanți ai organelor legislative ale landurilor.

Dacă, în ceea ce privește desemnarea lui Karl Carstens drept candidat la președinția țării a existat un deplin acord între U.C.D. și U.C.S., în schimb numirea unui candidat la funcția de cancelar (șef al guvernului) s-a derulat, în rîndul opoziției, pe fondul unor acute divergențe între cele două formațiuni care o compun. Opțiunea a oscilat între Ernst Albrecht (favorit al U.C.D.) și Franz-Josef Strauss (lider al U.C.S., ramura bavareză a U.C.D.). În cele din urmă, un compromis a fost realizat, prin desemnarea lui Franz-Josef Strauss drept candidat al opoziției la postul de cancelar, în cadrul alegerilor parlamentare ce vor avea loc în octombrie 1980. Numirea lui Strauss sugerează observatorilor politici conturarea unor anume tendințe în sînul partidelor de opoziție. Președintele Partidului Social-Democrat (de guvernămînt), Willy Brandt, aprecia, în acest sens, numirea liderului creștin-social drept o înfrîngere a tendinței moderate în cadrul U.C.D.

DELHI

„O vară agitată"

În fața corespondenților de presă aflați la Delhi, primul ministru indian, Morarji Desai, a evocat eventualitatea adoptării unor măsuri speciale pentru stăvilirea deteriorării climatului intern din India, țară care „trăiește una din cele mai agitate veri ale sale" (U.P.I.).

La 26 de luni de la venirea la putere, guvernul Janata este confruntat cu un val de nemulțumiri, exprimate în plan social, nemulțumiri potențate și de degradarea, tot mai accentuată în lunile din urmă, a raporturilor dintre diferitele etnii ca și de înmulțirea tulburărilor de inspirație religioasă.

Unii comentatori de la Delhi au stabilit chiar similitudini între actualele dificultăți întîmpinate de cabinetul premierului Morarji Desai și cele cărora a trebuit să le facă față fostul guvern al Indirei Gandhi în prima jumătate a anilor '70. Ca și atunci, — remarca, de pildă, corespondentul publicației „Fareastern Economic Review" — alternativa ar fi ori de a ceda la avalanșa de cereri de măriri de salariu și măsuri de îmbunătățire sporită a condițiilor de muncă și viață, exprimate în diferite sectoare ale vieții publice (perspectivă care — se observă la Delhi — nu ar întîrzia, însă, să influențeze negativ rata de creștere), ori de a adopta o strategie autoritară, de constrîngere și înăbușire a contestării. În 1974, — se amintește — Indira Gandhi alesese cea de a doua cale, folosind inițial forța pentru a contracara grevele lucrătorilor de la căi ferate, greve care se extinseseră în întreaga țară și un an mai tîrziu, în 1975, apelînd la decretarea legii marțiale.

În ceea ce privește actuala situație, se remarcă faptul că lucrătorii de la minele de cărbune care, în mai, anul acesta, declarașeră grevă, au obținut o satisfacere a cererilor lor privind, mai ales, creșteri ale salariilor. Dar, au urmat revendicările exprimate de cei un milion și jumătate de lucrători de la căile ferate în sprijinul ameliorării condițiilor de muncă și remunerare. (În mod paradoxal, în prezent, partidul Congresul Național Indian-I, formațiune a fostului premier Indira Gandhi, s-a declarat în sprijinul feroviarilor, iar liderul acestora din 1974, George Fernandes, este acum ministru al industriei în guvernul Janata). Cereri similare sînt preconizate și de alte sectoare, precum cel al telecomunicațiilor sau al unor componente ale forțelor de ordine.

Izbucnită, inițial, în statul Punjab, agitația din rîndul forțelor de poliție s-a extins în numeroase alte state indiene. Cel puțin 25 de persoane și-au pierdut viața și 100 au fost rănite — se arată într-un bilanț oficial pe marginea înfruntărilor ce au avut loc la sfîrșitul lunii trecute între forțele armate și unități de poliție paramilitare (Forța centrală de securitate pentru industrie și Forța centrală a poliției de rezervă) la Bokaro, statul Bihar. S-au operat aproximativ cîteva sute de arestări și au fost instituite interdicții de circulație în zona afectată. La scurt timp după aceea, un purtător de cuvînt guvernamental a precizat că armata controla toate regiunile unde forțele paramilitare creaseră dezordini.

În schimb, într-o serie de provincii indiene au continuat să se producă incidente între reprezentanții diferitelor etnii sau credințe. Astfel, într-o singură săptămînă din luna iunie, aproximativ 30 de persoane au fost ucise în Bengalul de Vest, în timpul ciocnirilor dintre musulmani și hindusi ; circa 600 de persoane au fost arestate în Calcutta și împrejurimi datorită dezordinilor provocate de aceste violențe. Alte victime s-au înregistrat la Janshedpur, oraș industrial la 193 km sud de capitală, devenit, recent, scenă a celor mai violente înfruntări intercomunitare din ultimul deceniu, în India.

Pe marginea tuturor acestor aspecte de tulburare a ordinii interne, a implicațiilor lor asupra evoluției vieții economice și sociale, numeroase comentarii au subliniat rezistența guvernului de la Delhi față de tentația recurgerii la măsuri excepționale. „Restaurarea libertăților fundamentale este una din cele mai mari realizări ale partidului Janata de la venirea sa la putere, în martie 1977" — declara, de altfel, în mod semnificativ primul ministru Morarji Desai.

Totodată, însă, există intenția unor acțiuni hotărîte pentru stăvilirea deteriorării în continuare a situației. În acest sens, șeful guvernului a evocat, de curînd, eventualitatea recurgerii la o serie de inițiative speciale pentru ameliorarea climatului intern. Precizînd că măsurile preconizate nu au nimic comun cu legea marțială instaurată de fostul guvern între 1975—1977, Morarji Desai a subliniat că se are în vedere o investigare atentă a cazurilor de dezordine și încălcare a legii și, în cadru legal, instituirea unui sistem de detenție, pe termen limitat, a elementelor turbulente.

Restabilirea calmului și a ordinii pe întreg teritoriul țării este concepută ca un obiectiv al marii majorități a forțelor politice indiene, indiferent de poziția lor în parlament. Așa este explicată campania lansată, în luna mai, de partidul Janata, pe baza colaborării reprezentanților săi cu cei ai altor formațiuni — din rîndul forțelor de stînga, a partidului Congresului Național Indian. În acest cadru au fost decise acțiuni comune împotriva activizării forțelor reacționare, de inspirație religioasă, care mizează pe unele disensiuni etnice și sentimente șovine și pentru sprijinirea drepturilor păturilor defavorizate ale populației. A fost, de asemenea, relevată necesitatea intensificării eforturilor pentru un progres economic mai rapid, pentru echitate socială, pentru îmbunătățirea situației economice și sociale a oamenilor muncii din India.

Liana Nichifor

Ministrul cehoslovac de externe, Bohuslav Chnoupek (stînga) a efectuat, la sfîrșitul lunii trecute, o vizită oficială în Norvegia. Cu acest prilej ministrul cehoslovac a fost primit și a conferit cu premierul norvegian Odvar Nordli

Manila. Președintele Ferdinand Marcos și Fadilj Hodza, membru al Prezidiului R.S.F. Iugoslavia, în timpul unui dineu cu prilejul vizitei oaspetelui în capitala filipineză

1000+1

Poziție

La o conferință de presă ținută la încheierea vizitei sale în Iugoslavia, președintele Portugaliei, R. Eanes, a declarat între altele: „Pacea nu trebuie căutată în întărirea blocurilor, ci în slăbirea lor. Sînt convins că nealiniații, dacă vor rămîne fideli principiilor nealinierii, vor continua să reprezinte un factor important pentru reducerea înarmărilor și pot impulsiona și celelalte țări din lume în căutarea unor soluții mai bune, favorabile păcii și omenirii".

La întrebarea unui ziarist portughez cum explică prezența Portugaliei în N.A.T.O., președintele Eanes a spus că, în pofida acestui fapt, „Portugalia caută în cadrul acestei alianțe să întrețină relații cu toate țările, pentru a contribui, în acest fel, la realizarea păcii și la desființarea blocurilor militare".

Autonomie

Groenlanda și-a reafirmat cererea ca toate bogățiile ei naturale să fie trecute în administrarea exclusivă a autorităților groenlandeze. Președintele guvernului groenlandez, Jonathan Motzfeld, a declarat, la Copenhaga, că partidul de guvernămînt Siumut intenționează să desfășoare noi tratative cu autoritățile daneze în această problemă. Legile formulate de autoritățile daneze, în baza cărora cu începere de la 1 mai anul acesta în Groenlanda a fost instituită autonomia internă, conțin o clauză potrivit căreia atît administrația centrală de la Copenhaga, cît și organul executiv suprem local – Landstyre – au drepturi egale în ce privește exploatarea unor materii prime ca uraniul, zincul, plumbul și minereul de fier din subsolul Groenlandei.

Șomaj

În Italia, trei șomeri din patru au mai puțin de 30 de ani, relevă Institutul de statistică (ISTAT) în raportul său trimestrial privind problemele de muncă. Din 1 580 000 șomeri, la sfîrșitul lunii aprilie, 73,2 la sută aveau virsta între 14 și 29 de ani. Potrivit raportului ISTAT, numărul persoanelor care au de lucru în Italia se ridică la 20 165 000 (3 070 000 – 14, 9 la sută în agricultură, 7 541 000 – 37,4 la sută în industrie și 9 617 000 – 47,7 la sută în alte sectoare). Din numărul total a acestora, 365 000 sînt „subangajați", lucrînd mai puțin de 26 de ore pe săptămînă din rațiuni legate de piața muncii și nu din motive personale, precizează raportul amintit.

Convenție

Comitetul special pentru alegerea locului de desfășurare a convenției Partidului Democrat, de guvernămînt, din S.U.A. a hotărît, cu o largă majoritate de voturi, ca această reuniune să aibă loc la New York. În baza unei hotăriri a conducerii Partidului Democrat, convenția se va desfășura începînd de la data de 11 august 1980, avînd ca scop desemnarea candidatului acestui partid pentru alegerile prezidențiale ce vor avea loc anul viitor. Convenția Partidului Republican se va desfășura în luna iulie 1980, la Detroit.

Mandat

Parlamentul algerian a aprobat un amendament la Constituție, în virtutea căruia mandatul prezidențial este fixat la cinci ani în loc de șase. Primului ministru, care urmează a fi numit în același timp cu președintele, i se vor preciza competențele. Se prevede, de asemenea, includerea în Constituție a unei stipulații, în sensul că Biroul Politic al Frontului de Eliberare Națională va numi președintele republicii. Amendamentul mai precizează că președintele are dreptul de a numi mai mulți vicepreședinți, cărora le poate delega o parte a atribuțiilor prezidențiale.

Alfabetizare

La începutul lunii iulie, un milion trei sute de mii de locuitori ai Etiopiei vor fi încadrați în grupe de alfabetizare. Ei vor urma cursuri în cadrul unei campanii de trei luni de lichidare a analfabetismului. În cadrul centrelor provinciale au fost create puncte de coordonare a campaniei, s-au pregătit materiale didactice în cele cinci dialecte cu cea mai largă răspîndire în Etiopia.

Grîu

Convorbirile dintre principalele țări importatoare și exportatoare de grîu în vederea încheierii unui nou acord internațional al grîului au eșuat, s-a anunțat recent la Londra. În consecință, reluarea negocierilor cu privire la acest acord a fost amînată pentru o dată ulterioară și, în acest scop, a fost constituit un comitet format din 11 țări, care va continua să studieze această problemă. O nouă reuniune va avea loc la Londra, în noiembrie, pentru a studia un prim raport al acestui comitet. Se precizează că, din cauza acestei noi amînări, acordul internațional existent, deși ineficace, va fi prelungit pînă la 30 iunie 1981.

Energie

În Cuba a început construcția Centrului tehnologic pentru energie nucleară, precum și etapa de pregătire a construcției primei centrale atomo-electrice cubaneze. Ambele obiective sînt amplasate în provincia Cienfuegos. După anul 1985, adică în cel de-al treilea cincinal cubanez, prima centrală atomo-electrică va începe să furnizeze curent industrial, urmînd ca în anii viitori să se treacă la construcția altor centrale atomo-electrice. Pentru pregătirea cadrelor necesare energeticii atomice, la Institutul politehnic de la Havana s-a deschis o facultate de energetică nucleară, cu 200 de studenți.

Instalat în șaretă și, probabil, deloc îngrijorat de problema benzinei, un locuitor din orașul Lancaster, statul Pensylvania, își mînă liniștit calul paralel cu șirul de automobile lung de aproape un kilometru și jumătate.

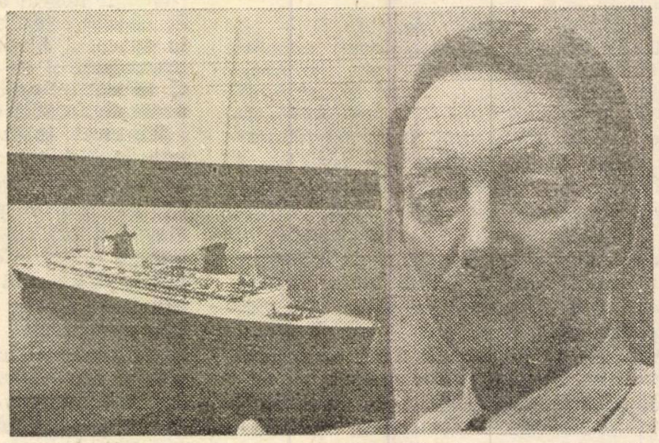

Proprietarul de vase norvegian Knut Kloster, cu o fotografie a pachebotului „SS. France" pe care firma sa l-a achiziționat la 26 iunie. Vasul va fi rebotezat cu numele de „SS.Norway" și va fi, probabil, utilizat pe liniile turistice din Marea Caraibilor

O nouă monedă de un dolar a fost emisă în S.U.A., avînd gravat chipul unei femei americane

Reuniunea tradițională a cîștigătorilor Premiului Nobel din întreaga lume, s-a desfășurat anul acesta între 25 și 29 iunie, în orașul vest-german Lindau

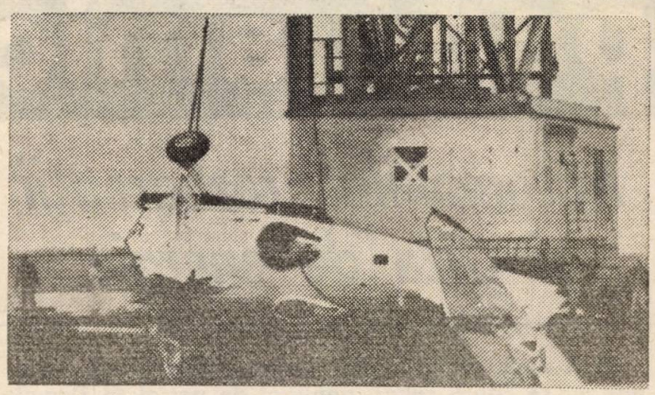

Philipe Cousteau, fiul celebrului cercetător francez al Oceanului Planetar, Jacques Cousteau, și-a găsit moartea într-un accident de hidroavion în apropiere de Lisabona. În imagine, resturile aparatului „Calypso" sînt scoase din apele fluviului Tejo

„Într-adevăr, se pare că raportul prețuri-salarii s-a cam modificat" (Din **„International Herald Tribune"**)

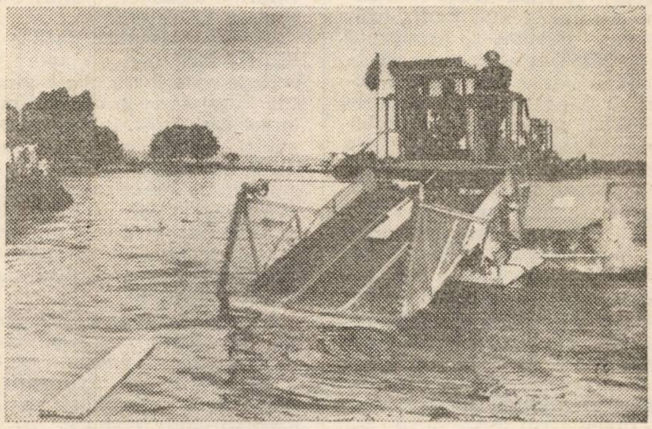

Draga „Aqua Trio", al cărei preț s-a ridicat la 300 000 mărci vest-germane, urmează să curețe lacul Chiemsee, din Bavaria, de plante acvatice și alte resturi. „Marea Bavareză", cum mai este numit lacul menționat, va deveni un important centru de turism și agrement din sudul R.F. Germania

Navale

În prezent, pe șantierele navale din Polonia se află în construcție 90 de nave. În sectorul construcțiilor navale poloneze, s-a ajuns la un înalt grad de diversificare, numărul tipurilor de nave ajungînd la 35. Printre cele mai importante se numără baza de pescuit cu o fabrică de conserve proprie, cu capacitatea de prelucrare de 300 tone pește în 24 ore. Această bază va putea naviga timp îndelungat în ocean, va prelua peștele prins de pescadoare, îl va prelucra și va reaproviziona pescadoarele cu combustibil și alimente.

Aprecieri

Noul vicepremier pentru afacerile executive și purtător de cuvînt oficial al guvernului iranian, Sadegh Tabatabai, a declarat într-un interviu acordat agenției France Presse că este foarte neliniștit în legătură cu situația anarhică ce domnește mai ales în capitală. El a apreciat că sarcina cea mai importantă și mai urgentă a guvernului este restabilirea ordinii, a securității și disciplinei în țară. Pe de altă parte, primul ministru Mehdi Bazargan a afirmat, într-o declarație retransmisă de postul de radio Teheran, că dificultățile actuale ale Iranului se datoresc „divergențelor din interior și nu activităților din străinătate".

Nealiniere

Sergio Ramirez, Alfonso Robelo și Violeta de Chamorro, membri ai guvernului provizoriu din Nicaragua, au declarat corespondentului agenției „Taniug" că guvernul provizoriu nicaraguan, care se va instala pe teritoriul național îndată ce vor fi create condițiile necesare, a hotărît ca Nicaragua să se alăture mișcării nealiniaților în perioada care va urma după răsturnarea lui Somoza. În acest sens, guvernul provizoriu a trimis o cerere în Sri Lanka, țară care coordonează activitatea nealiniaților între două conferințe la nivel înalt. Nicaragua nu dorește să se identifice cu nici un bloc din lume — au subliniat membrii guvernului provizoriu, care au cerut, totodată, ca dreptul la autodeterminare al Nicaraguei să fie respectat.

Livrări

Guvernul britanic a ridicat interdicția privind livrările de petrol din Marea Nordului către Africa de Sud, informează ziarul „The Guardian". Ministrul de externe, Carrington, scrie ziarul, a autorizat compania „British Petroleum" să vîndă petrol Africii de Sud direct sau prin intermediul companiilor europene.

Dezmințire

Într-un comunicat publicat de Agenția iordaniană de presă și reluat de agenția „France Presse", ministrul iordanian al informațiilor, Adnan Odeh, a afirmat că declarațiile care i-au fost atribuite de săptămînalul de limbă arabă „An Nahar", care apare la Paris, au fost „inventate pînă în cele mai mici amănunte". Revista atribuise ministrului iordanian afirmația că Iordania nu se va alătura uniunii dintre Siria și Irak și că el nu vede nici o soluție în problema libaneză.

Studiu

În următorii patru ani, în Berlinul occidental vor fi desființate alte 13 000 locuri de muncă, se arată într-un studiu al institutului de cercetări economice „Prognos". Studiul estimează că, pînă în 1990, în industria vest-berlineză numărul locurilor de muncă se va reduce cu 8 la sută, scăzînd la 176 000.

Potrivit datelor furnizate de sindicatele din Berlinul occidental, în perioada care a trecut din 1970, în industria orașului numărul angajaților a scăzut cu 91 000, ceea ce reprezintă o treime.

Rubrică realizată de Radu Toma

panoramic

Automobilul, carburanții și criza de energie

● A sosit ora invențiilor pentru automobil ● Pretutindeni se caută soluții penuriei de petrol ● Primele descoperiri sînt de-a dreptul uimitoare

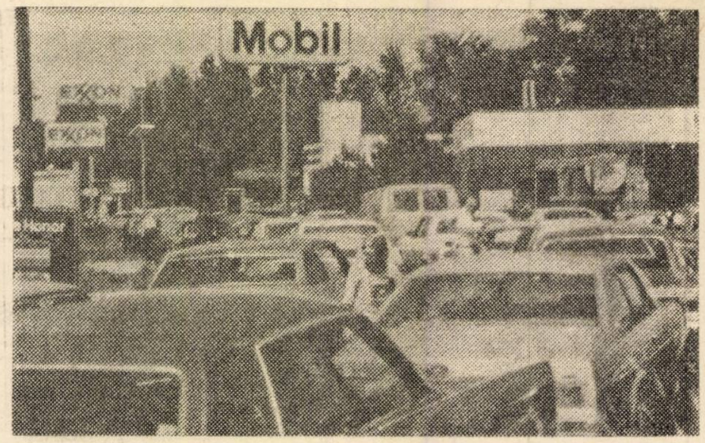

Șiruri de automobiliști la stațiile de benzină din New Jersey

Motorină, desigur, dar și sfeclă de zahăr, trestie de zahăr, vin, manioc, metan, propan, butan, electricitate, hidrogen și chiar bacterii. Pentru a uimi și mai mult, Jean Royer, deputat și primar al orașului Tours, ar vrea să adauge chiar și cartofi și fructe ! Iată ce se încearcă să se pună în motoarele automobilelor. Totul pornește de la o întrebare : întrucît benzina este din ce în ce mai scumpă, de ce să nu o înlocuim ? Vechiul motor cu explozie să fie în mod inevitabil tributar petrolului ? Bineînțeles că nu, declară în unanimitate cercetătorii. Motorul poate înghiți orice fel de gaz, alcool, eter, terebentină și chiar apă !

Se șterge de praf, astăzi, dosarul alcoolului. Aproape pretutindeni. Tot Jean Royer intenționează să-l prezinte deputaților. Cultivatorii de sfeclă fac dintr-un automobil Renault 16, care funcționează cu alcool, cheia demonstrației lor. Același lucru se petrece și în Statele Unite. Într-adevăr, într-o zi de mai, Eugene White, un avocat din Long Island, aștepta nerăbdător în fața unei stații de benzină din Smithtown. A schimbat codul civil cu haina de pompist și, acum, își aștepta febril automobiliștii. Pentru prima oară în regiunea newyorkeză se vindea — la inițiativa sa — „gasohol" : amestec de 90 la sută benzină fără plumb și 10 la sută alcool obținut din resturi agricole. Prețul — 93 cenți un galon, ceva mai scump decît benzina. „Dar, declară fostul avocat, gasoholul permite un kilometraj mai mare. În cele din urmă, consumatorul cîștigă".

Iată reapărut, prin urmare, vechiul amestec de benzină și alcool pe care francezii l-au cunoscut în timpul penuriei ultimului război mondial. De ce n-a fost generalizată utilizarea sa ? Alcoolul, chiar neamestecat, este un excelent carburant, dacă i se respectă caracteristicile și se modifică carburatorul motorului. Dar problema este alta : pentru a fabrica alcool, e nevoie de multe calorii. Or, combustibilul necesar distilării nu este gratuit. În ultima sa carte, „A trăi fără petrol", Jean-Albert Grégoire, unul din cei mai eminenți și imaginativi ingineri ai automobilului, explică faptul că, pentru a obține, din sfeclă, o cantitate de alcool valorînd o calorie, trebuie consumate 1,3 calorii.

Un alt exemplu : dacă s-ar distila, fără nici un aport de energie exterioară, toate vinurile Franței, de la cel mai bun la cel mai prost, inclusiv șampania — adică ceva mai mult de 70 milioane hectolitri — s-ar obține 300 000 tone alcool-carburant ; dar aceasta înseamnă doar 1 la sută din consumul de benzină al Franței ! Carburantul trebuie, deci, căutat în altă parte.

Dar unde ? Jean Royer, purtat de entuziasmul său, evocă surplusurile de cartofi și de fructe. Ar trebui, mai curînd, cum fac brazilienii, să ne îndreptăm spre trestia de zahăr. Aceasta are avantajul de a oferi ceea ce nici sfecla, nici vinul nu pot face : oferă, în același timp, și alcoolul și lemnul (combustibil) necesar distilării ei. Între altele, trestia de zahăr furnizează patru tone echivalent de petrol la hectar; nu e învinsă în această direcție decît de manioc. Rezultate frumoase, desigur. Dar trestia de zahăr și maniocul au nevoie de un soare generos, un soare cum nu există în Franța decît în sud.

În Brazilia, în schimb, toate condițiile sînt reunite : soare și apă, mari spații, mînă de lucru pentru cultivarea plantațiilor. N-ar trebui să mire, de aceea, că această țară a lansat, cu entuziasm, un plan de „alcoolizare" a benzinei, un plan unic în lume. Și totuși, la ora actuală, prețul la care ajunge un litru de alcool-carburant este, chiar acolo, de două ori mai ridicat decît prețul unui litru de benzină.

Nici francezii n-au abandonat ideea. André Giraud, ministrul industriei, a cerut Comisariatului pentru energia solară (Comes) să studieze posibilitățile de fabricare a alcoolului, pornind de la vegetale și deșeurile lor. Nu se va ști însă decît mai tîrziu dacă operațiunea va avea vreo valoare economică.

În ce privește viitorul, există o extraordinară posibilitate : producția de alcooluri grosiere prin simpla fermentare, fără distilare. Bacteriile ar face totul, în locul caloriilor. O perspectivă seducătoare, desigur.

Dar, să revenim la prezent. Dacă alcoolul — prea costisitor — nu este un panaceu, cu ce anume să-l înlocuim ? Cu hidrogenul, sînt unii de părere. Hidrogenul este un carburant excepțional, are energie formidabilă (este utilizat de rachete) ; este inodor, ușor, nepoluant și se găsește în apă în cantități imense. În plus, poate acționa motoarele actuale fără să fie necesare enorme modificări. Un profesor de științe de la Universitatea catolică din Angers circulă cu o „Simca 1 000 cu hidrogen". „Folosesc pentru moment, mărturisește el, hidrogenul industrial, așteptînd să-l produc eu însumi în propria mea centrală solară".

Marii constructori de automobile au avut deja în vedere această filieră, dar n-au reușit să înlăture principalele inconveniente actuale. Mai întîi, sînt necesare imense cantități de energie, pentru a fabrica hidrogenul chiar și acolo unde poate fi găsit din belșug, apa. În al doilea rînd, hidrogenul fiind foarte exploziv, depozitarea sa ridică multe probleme.

Hidrogenul este, deci, o posibilitate pentru viitor. Dar astăzi ? Birourile de studii au alte posibilități în cercetările lor. Gazele naturale, spre exemplu, și gazul de petrol lichid. În Franța, în Olanda, în Italia, în Statele Unite, gazul natural — în principal metanul — folosit sub formă comprimată sau lichefiată pune în mișcare numeroase vehicule. Avantajul este simplu : are marele merit de a exista. Dar, pentru a-l transporta e nevoie de recipiente foarte groase și foarte grele. Sub formă lichidă (la —160 grade), gazul natural se evaporă, în parking, în cîteva zeci de ore, chiar și dintr-un rezervor special.

G.P.L. sau gazul de petrol lichid nu este altceva decît butanul sau propanul, derivate directe din petrol. Pretutindeni în lume este folosit, deoarece are o mare energie și, arzînd total în motoare, permite o economie de consum foarte netă. De la 1 ianuarie a.c. este autorizat și în Franța, iar prețul său e apropiat de al motorinei. Numeroase automobile Citroën CX, Citroën GS și Peugeot 305 au fost transformate pentru a funcționa cu G.P.L.

Din nefericire — și nu numai în Franța — nu există o rețea adecvată de distribuire, iar acest handicap nu e deloc minor. Pentru francezi, mai există o problemă : capacitatea limitată de asemenea gaze. Nu există decît 500 000 tone de G.P.L., adică pentru a echipa 300 000 vehicule, la un parc de 20 milioane. Dacă s-ar trece la utilizarea largă, ar trebui importat. La ce bun ?

Sîntem obligați să constatăm că, în prezent, nu există un carburant-miracol. Ni se poate răspunde : electricitatea. Îndată ce nu mai există petrol se vorbește de electricitate. S-a întîmplat așa în 1940, în 1956, în 1973, astăzi se întîmplă la fel. E o poveste veche, pentru că motorul electric s-a născut în același timp cu motorul cu explozie.

Cine cunoaște „Mereu nemulțumita" ? A fost prima mașină care a depășit 100 km pe oră. În 1899. Era acționată de baterii. De atunci, nimeni n-a reușit să-i depășească performanțele. Nu s-a reușit pentru că cuplul motor cu explozie + petrol a lăsat repede deoparte bateriile (sau acumulatorii) electrice, handicapate de greutatea lor. Partizanii electricității sînt totuși de părere că, în cîțiva ani, succesele dobîndite în tehnologie vor ameliora performanțele utile ale vehiculelor. Faptul nu trebuie pierdut din vedere. „Caii electrici" sînt silențioși, nepoluanți, supli. Problema dificilă constă în aprovizionare. Bateriile grele egalează greutatea și spațiul ocupat de două persoane, la un automobil de patru locuri ; autonomia e limitată la 80 sau 100 kilometri; sînt necesare reîncărcări lente (care durează cîteva ore) și frecvente ; o viteză maximă de 80—90 km pe oră.

„Le Point" a încercat un prototip Renault, electric. Un buton cu două poziții pe tabelul de bord permite mersul înainte și înapoi. În plus, două pedale. Aceasta e totul. Proto-

Automobil Renault 16 echipat pentru a funcționa cu gaz natural lichid

→

←

Automobil utilizînd energia solară captată de plăcile așezate pe capotă

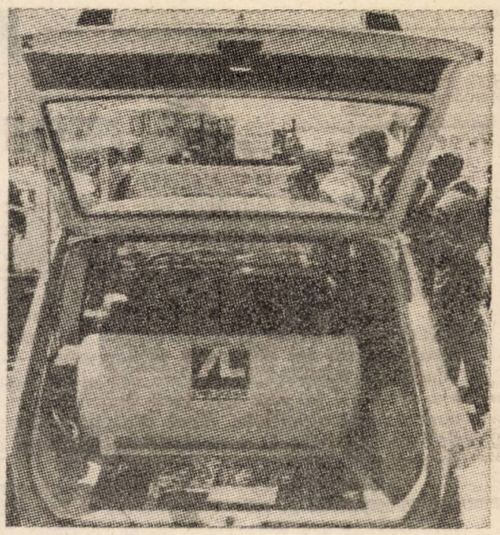

tipul accelerează în liniște și fără schimbare de viteză. Bineînțeles, nu e o capodoperă, dar funcționează. Dar la ce preț ? Bateriile trebuie schimbate la fiecare an ; se uzează cu atît mai mult cu cît trebuie reîncărcate des. Prețul — între 4 000 și 6 000 franci. E nevoie de o noapte sau aproape o noapte pentru a se efectua reîncărcarea. În sfîrșit, orice reîncărcare este obligată să consume, acum, petrol.

Mîine, însă, totul se poate schimba. Mai întîi, bateriile sînt pe cale de a face mari progrese. De la plumb, se trece la nichel-fier, la nichel-zinc ; curînd se va trece la sulf-sodiu. Durata de funcționare se va multiplica de două ori, poate de trei ori. Aceasta e indispensabil, dacă administrația și constructorii vor să-și apropie clienții. „Cînd voi putea merge de la Paris la Marsilia — declara un vizitator al ultimului salon automobilistic de la Paris — făcînd plinul de electricitate așa cum fac astăzi cu benzina, atunci voi crede în automobilul electric".

Pentru a satisface consumatorul, se lucrează încă la bateria cu combustibil. Aceasta nu-i decît un fel de acumulator. Adăpostește și provoacă, deci, o reacție chimică generatoare de electricitate. Dar, în timp ce acumulatorul își „consumă" electrozii, bateria se hrănește cu combustibil (hidrogen, oxigen, benzină, metanol etc.) și nu-și distruge electrozii. Avantajul : o foarte mare durată de funcționare, întreținere limitată, consum redus.

În practică, lucrurile nu sînt chiar îmbucurătoare. Cercetătorii sînt obligați să amestece în această „oală magică" ingrediente rare, precum platina, tungstenul, aliaje fine de nichel etc. O baterie cu hidrogen + aer, pe care au pus-o la punct Institutul francez al petrolului și Renault, costă 1 500 franci pentru un kilowat instalat. Pentru a pune în mișcare un automobil, trebuie între 10 și 20 baterii. Prețul e prea piperat !

Cu toate acestea, automobilul electric cîștigă teren. În Marea Britanie, 50 000 camioane cu acumulatori asigură

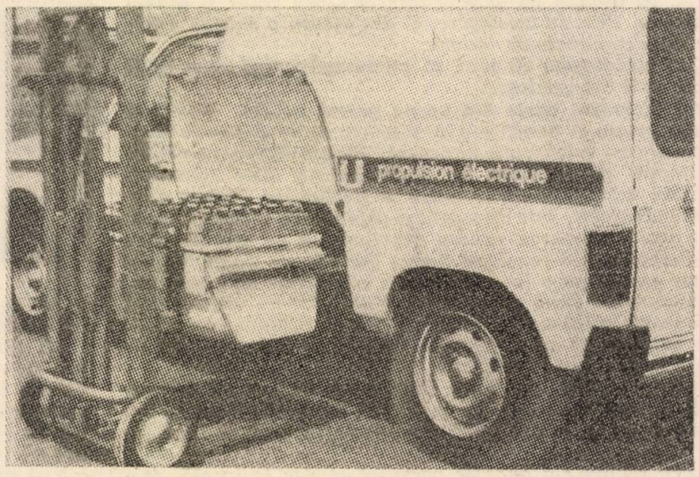

Furgonetă Peugeot cu propulsie electrică

livrări în orașe. Societatea Lucas a inaugurat la Londra, vara trecută, prima stație-service din lume pentru vehicule electrice. În R.F. Germania, aproximativ 50 de autobuze și 200 camionete electrice se află în serviciu. În Franța, administrația a lansat un concurs internațional cu intenția de a reține cîteva tipuri de vehicule utilitare. Firmele Peugeot și Renault se află în primele rînduri. Scopul lor : fabricarea mai multor sute de camionete care circulă în vreo 15 orașe. Se construiesc autobuze de 25—30 locuri și troleibuze. În Statele Unite, ministrul american al energiei a prezentat de curînd la Washington două mici automobile urbane și două camionete pentru livrări de mărfuri. Ajung de la 0 la 50 kilometri pe oră în 11 secunde. Dar autonomia lor nu depășește 60—70 km, iar prețul variază între 36 000 și 63 000 franci.

Cu toate caracteristicile nu prea atrăgătoare, optimiștii prevăd că, în 15 ani, în Piața comună, vor fi puse în circulație șapte milioane de automobile electrice. Dar 15 ani, pentru un om obișnuit, e prea mult. Litrul de benzină super ar putea atinge trei franci înainte de sfîrșitul anului. Ce se poate face acum ?

Se va încerca să se obțină maximum din automobilul actual și vechiul său motor cu explozie. André Giraud a cerut constructorilor francezi să-și accentueze în acest sens eforturile. În ultimii patru ani, automobilele franceze au devenit deja mai puțin gurmande, cu 10—15 la sută. Se poate cîștiga și mai mult ? O întrebare căreia toată lumea îi răspunde pozitiv. Lucrînd asupra greutății automobilelor. Lucrînd asupra aerodinamismului. Regularizînd motorul cu un ordinator. Inventînd noi transmisii. Și, bineînțeles, reducînd chiar în interiorul motorului forțele de frictiune. Un automobil Renault 5 GTL, dotat cu un motor de 1 300 cmc, clasic sau relucrat, bate acum toate recordurile de consum slab : 4,7 litri la 90 km pe oră. În cîteva luni, Regia Renault va construi un motor și mai economic : consumul în oraș ar fi — dacă e să dăm crezare cîtorva indiscreții — de-a dreptul uimitor.

Nu trebuie uitată această veche noutate : dieselul. Încă nu s-a vorbit destul despre ea. La 15 ianuarie 1979, doi ziariști de la „L'Automobile" au părăsit orașul Lille în direcția sud. Își umpluseră rezervorul automobilului lor Citroën CX 2500 diesel (cu 5 viteze) cu motorină. Nu aveau să-l mai atingă pentru că scopul călătoriei consta în a calcula numărul de kilometri parcurși de o asemenea mașină. A doua zi, după ce parcurseseră 1 050 km, automobilul se oprește. Așteptînd alcoolul și hidrogenul, aceasta e dovada că inginerii nu au rămas cu brațele încrucișate.

Nu e de mirare că, în ciuda mirosului, motorina nu încetează să cîștige teren. În Franța, mai ales după 1973. Din marca Citroën CX, 60 la sută din vînzările în Franța au revenit tipului diesel. În R. F. Germania se petrece cam același lucru. Volkswagen a instalat pe tipul „Golf" — o mașină mică — un motor diesel. Astăzi, o treime din tipurile „Golf" produse de constructor sînt echipate cu asemenea motoare. Peugeot a lansat un automobil „604 diesel turbo" care se apropie de superioritatea lui CX 2500.

Care este cauza acestor înnoiri ? Foarte simplu : 1. Motorul diesel consumă puțin. 2. Motorina este, în afara R. F. Germania, vîndută mai ieftin decît benzina ; e mai puțin costisitoare și scapă unei cascade de taxe care se aplică benzinei. 3. Motorul diesel e, teoretic, mai robust decît cel cu benzină : viteza sa de rotație e mai redusă. 4. Gazele de eșapament nu conțin aproape deloc oxid de carbon : contrar aparențelor, este un motor nepoluant.

Ar trebui să-i mulțumim inginerului Rudolf Diesel. Dar să nu ne grăbim, pentru că există și detractorii. Reproșează motorului că miroase urît (ceea ce e adevărat), că face zgomot (ceea ce e mereu mai puțin adevărat), că are cost de fabricație ridicat (adevărat), că demarează greoi la frig (din ce în ce mai puțin adevărat). Și mai grav este că, la mașinile mici, beneficiul randamentului său se atenuează, în timp ce chiar robustețea sa proverbială își pierde aureola.

Dar, totuși, clienții îl doresc, constructorii lucrează din plin asupra motoarelor diesel. Inclusiv Renault care, pînă acum reticent, se pregătește să-și echipeze cu asemenea motoare tipurile R20 și R18.

Jean-Pierre Adine
(Din **„Le Point"**)

KURT WALDHEIM:

„O meserie unică în lume"

În această autobiografie — prima scrisă vreodată de un secretar general al Națiunilor Unite, Kurt Waldheim dezvăluie fața mai puțin cunoscută a Organizației mondiale al cărei scop este, după cum știm, să apere pacea pe planeta noastră. Puțini sînt, însă, cei ce au o imagine reală a complexității și amplorii mecanismului O.N.U. și, îndeosebi, a dificultăților pe care le întîmpină această organizație.

Kurt Waldheim deține o funcție care îi permite să descopere fizionomia ascunsă a Națiunilor Unite și să vorbească despre virtuțile diplomației în acest for prestigios. Mare călător pe itinerarii diplomatice — anii trecuți, el a vizitat 100 de țări —, Waldheim informează despre discuțiile avute cu oamenii de stat în ale căror mîini s-a aflat ori se mai află încă destinul planetei noastre. Aflîndu-se în centrul multor contradicții mondiale, Kurt Waldheim luminează aspecte inedite ale unor tratative delicate pe care le-a purtat în străduința de a soluționa cele mai diverse probleme internaționale.

Cei care îl cunosc direct spun despre secretarul general al O.N.U. că reușește întotdeauna să-și păstreze calmul și buna dispoziție. Înalt, svelt, întotdeauna elegant îmbrăcat, Kurt Waldheim nu-și schimbă comportamentul său plin de curtoazie. Înzestrat cu o răbdare inepuizabilă, își ascultă cu atenție interlocutorii chiar și atunci cînd aceștia îi răpesc un timp prețios. Plin de înțelegere, el desfășoară o subtilă energie pentru a depăși divergențele sau deosebirile de vederi.

Maestru al dialogului, el se străduiește să facă să precumpănească ceea ce îi apropie pe interlocutori și să evite ce îi îndepărtează.

Kurt Waldheim nu a făcut niciodată parte din vreun partid politic. Cetățean al Austriei — țară ale cărei suveranitate și bunăstare se întemeiază pe o neutralitate trainică — el crede ferm în necesitatea înțelegerii reciproce. Pledează pentru relații de colaborare între state, indiferent de sistemul lor social-politic. Este favorabil diplomației multilaterale, îndeosebi activității diplomatice a Națiunilor Unite ; consideră că, într-o lume a interdependențelor, este necesară o colaborare internațională tot mai largă și tot mai diversificată. Mișcarea pentru decolonizare — atît pe plan politic, cît și economic — o apreciază ca un fenomen firesc, legic ce nu poate fi oprit în loc. Dimpotrivă, se poate chiar sconta pe o intensificare a mișcărilor de eliberare.

Pacea în lume se poate asigura — după părerea lui Waldheim — numai dacă națiunile industrializate abandonează politica lor de odinioară și stabilesc cu țările în curs de dezvoltare — dintre care multe și-au obținut de curînd independența — relații noi, întemeiate pe egalitate în drepturi și echitate.

Rolul lui Kurt Waldheim este, firește, pe cît de important, pe atît de delicat. Se află în centrul multor conflicte internaționale, cu misiunea de a contribui la armonizarea relațiilor dintre state și de a milita pentru respectarea ordinii internaționale.

Nici unul dintre predecesorii săi nu s-a angajat personal să dea la iveală „tainele" mecanismului O.N.U. și nici să vorbească deschis despre obstacolele pe care funcționarii acestei Organizații mondiale le întîmpină în activitatea lor. Waldheim și-a asumat acest risc : în cartea pe care o prezentăm în cele ce urmează el împărtășește opiniei publice largi aspectele bune, dar și dificultățile acestei „meserii unice în lume". Textul are la origine cele cîteva zeci de ore pe care Waldheim le-a petrecut discutînd cu Eric Rouleaux, ziarist la „Le Monde".

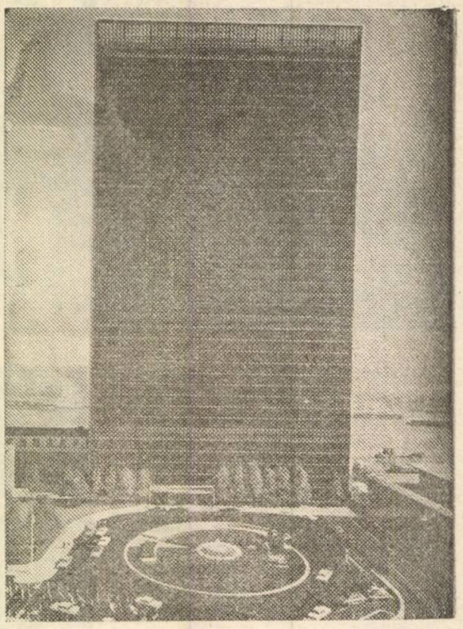

Despre secretarul general al Națiunilor Unite, cel mai adesea se crede că este omul care duce o viață somptuoasă, face vizite celebrităților acestei lumi, călătorește ca turist în țări îndepărtate, exotice și își petrece cea mai mare parte din timp îndeplinindu-și unele obligații mondene, plăcute. O asemenea imagine este cu totul eronată.

Cred că niciodată în viața mea nu am muncit atît de mult și din greu ca în perioada de cînd am fost ales, la 21 decembrie 1971, secretar general al O.N.U. În afară de reuniunile mondene la care iau parte, sînt nevoit ca, 12—16 ore pe zi să le consacru sarcinilor mele de serviciu.

Reprezentanții celor 147 de țări membre ale Organizației mondiale (n.t. : în momentul cînd a fost scrisă cartea, acesta era numărul total al membrilor O.N.U.) vin la mine, într-un moment sau altul, pentru a cere o audiență particulară, pentru a explica o problemă, a prezenta o propunere, a ridica un caz litigios sau a prezenta un protest. Uneori este vorba doar de vizite de curtoazie ale multora din cei 147 de miniștri de externe care se află, în fruntea delegațiilor lor, la sesiunile Adunărilor Generale. Desigur, aceste vizite îmi sînt deosebit de utile. Este un prilej rar de a mă întîlni, în scurt timp și în același oraș, cu cei care răspund de conturarea diplomației țărilor membre ale O.N.U., diplomație de care depinde destinul planetei noastre. Și cîte idei constructive nu se ivesc în cursul așa-ziselor convorbiri protocolare !

Cel mai adesea, vizitele mele în unele țări se reduc la a străbate drumul dintre aeroport, hotelul la care sînt cazat, reședința interlocutorului meu sau palatul unde se ține o conferință. Privesc prin fereastra automobilului străzile, casele și oamenii, însă foarte rar se întîmplă să-mi pot rezerva satisfacția de a vizita un muzeu, de a privi un monument sau alte locuri renumite din orașul unde mă aflu.

Trebuie să folosesc cît mai bine timpul, iar vizita într-o țară durează de obicei de la trei ore la trei zile. În 1974, în timpul secetei din Sahel, cînd ajutorul O.N.U. era urgent necesar pentru populația amenințată, am vizitat 17 țări de pe continentul african în răstimp de 12 zile. În 1975, m-am întîlnit separat, în decurs de trei zile, cu numeroși șefi de stat, premieri și miniștri de externe ; unii dintre ei participau la reuniunea la nivel înalt de la Kampala, iar alții la Conferința de la Helsinki a țărilor europene. La Colombo, unde în august 1976 a avut loc reuniunea țărilor nealiniate, m-am aflat într-o situație similară și mi-au fost necesare 24 de ore pentru a sosi cu avionul în Sri Lanka.

În afară de aceasta, secretarul general al O.N.U. este omul care se bazează numai pe sine însuși, deoarece prerogativele care-i sînt încredințate prin Carta Națiunilor Unite nu le poate transmite nici parțial unui locțiitor care să-l înlocuiască cînd este absent sau bolnav. De la el se așteaptă să fie, în același timp, și înalt funcționar, și administrator, și diplomat, și politician, iar, totodată, să fie reprezentantul conștiinței universale și executorul voinței internaționale, chiar și atunci cînd toate acestea nu coincid cu convingerile lui personale.

La urma urmei, cîmpul meu de manevră este foarte limitat, dacă sînt avute în vedere obstacolele pe care le întîmpin în activitatea mea. Apar, concomitent, în rolul de judecător și împăciuitor. Judecător pentru că, într-un fel, acționez ca un paznic al instituțiilor existente și nu pot permite nici o încălcare a principiilor pe care se întemeiază O.N.U. Acest rol intră în conflict cu rolul de mediator — deci, de împăciuitor, atunci cînd unul dintre statele aflate în conflict nu respectă litera și spiritul Cartei Organizației Națiunilor Unite.

Există încă un paradox care nu-mi ușurează cîtuși de puțin sarcina : secretarul general al O.N.U. este, în același timp, și independent și dependent. Succesul lui de executant al voinței internaționale depinde, în mare parte, de acordul în baza căruia a fost ridicat în funcția lui și care, prin însuși acest fapt, îi dă posibilitatea să-și îndeplinească funcția în mod normal. Pe de altă parte, orice acțiune care-i diminuează capacitatea de a proceda ca mediator util constituie un anumit insucces.

El trebuie să aibă posibilitatea de a-și păstra libertatea de acțiune, în raport cu marile puteri și țările mici, cu diferitele blocuri opuse, iar, în același timp, este nevoit să suporte și diferite presiuni cărora îi este, desigur, supus atît în Organizația mondială, cît și în afara ei. Pe scurt, el trebuie să mențină încrederea generală în imparțialitatea secretarului general.

Iată un exemplu care va reflecta cel mai bine situația mea. În iulie 1972, în presa din multe țări a apărut, cu insistență, informația după care S.U.A., intenționat sau din greșeală, au bombardat tocmai în acele zile barajele din jurul Hanoiului, punînd, în acest fel, în pericol sute de mii de ființe umane și o parte a infrastructurii economice a Vietnamului de nord. Răspunzînd la întrebările pe care mi le-a pus în legătură cu aceasta un ziarist, am cerut — înapoindu-mă dintr-una din călătoriile mele — ca, în măsura în care aceste acuzații sînt exacte, să se pună capăt bombardamentului din motive de ordin umanitar. Cu toate că am ales bine cuvin-

PROFIL

Kurt Waldheim și-a început cel de-al doilea mandat al său de cinci ani ca secretar general al Organizației Națiunilor Unite la 1 ianuarie 1977. El a fost reales prin aclamații de Adunarea Generală la 8 decembrie 1976, după ce Consiliul de Securitate a recomandat în unanimitate numirea sa pentru un al doilea mandat.

Kurt Waldheim este jurist și diplomat de carieră. Absolvent al Universității din Viena, ca doctor în jurisprudență, și al Academiei consulare din Viena, Waldheim a intrat în serviciul diplomatic în 1945. El a fost mai întîi secretar la legația Austriei din Paris, din 1948 pînă în 1951, și șef al Direcției personal în Ministerul Afacerilor Externe, din 1951 pînă în 1955. În 1955, el a fost numit observator permanent al Austriei la Națiunile Unite, iar ulterior, în același an, a devenit șeful misiunii austriece, cînd Austria a devenit membră a O.N.U.

Din 1956 pînă în 1960, Kurt Waldheim a reprezentat Austria în Canada, mai întîi ca ministru plenipotențiar și apoi ca ambasador. Din 1960 pînă în 1962, a fost șeful Direcției politice (vest) din Ministerul Afacerilor Externe al Austriei, devenind imediat director general pentru problemele politice, pînă în iunie 1964.

Din 1964 pînă în 1968, Waldheim a fost reprezentantul permanent al Austriei la Națiunile Unite. În acea perioadă, el a fost președintele Comitetului pentru utilizarea în scopuri pașnice a spațiului cosmic; în 1968 a fost ales președintele primei Conferințe a Națiunilor Unite pentru explorarea și utilizarea în scopuri pașnice a spațiului cosmic.

Din ianuarie 1968 pînă în aprilie 1970, Kurt Waldheim a îndeplinit funcția de ministru federal pentru afacerile externe al Austriei. După ce a părăsit guvernul, el a fost ales în unanimitate președintele Comitetului pentru garanții al Agenției Internaționale pentru Energia Atomică, iar în octombrie 1970 a devenit din nou reprezentantul permanent al Austriei la O.N.U., post pe care l-a deținut pînă la alegerea sa ca secretar general al Organizației.

■

Kurt Waldheim s-a născut la Sankt Andra-Worden, lîngă Viena, la 21 decembrie 1918. Este căsătorit și are trei copii: un băiat și două fete. Kurt Waldheim este autorul unei lucrări asupra politicii externe a Austriei, intitulată „Exemplul austriac", care a fost tipărită în limbile germană, engleză și franceză, și al unei cărți scrise în franceză asupra activității sale la O.N.U., intitulată „Un métier unique au monde" (O meserie unică în lume), din care publicăm alăturat cîteva extrase.

tele și am vorbit pe un ton moderat, declarația mea a stîrnit o reacție vehementă a președintelui Nixon. În fața ziariștilor, el a condamnat cu asprime cuvintele mele, acuzîndu-mă de lipsă de obiectivitate și de naivitate. Însă, în curînd, s-a aflat că informațiile pe care le-am obținut erau adevărate.

În ceea ce mă privește, consider că, în calitatea mea de secretar general al O.N.U., eram dator să ridic glasul pentru a încerca să fac în așa fel încît populația nevinovată să fie cruțată de suferințe îngrozitoare. Pe de altă parte, intervenția mea a contribuit ca R.D. Vietnam să capete încrederea că Organizația mondială știe să fie obiectivă și că nu nutrește nici un fel de sentiment ostil față de vietnamezi.

Conflictele politice nu se manifestă întotdeauna într-un mod spectaculos. Uneori, ele capătă un caracter inofensiv care — dacă nu ar fi împovărat de pericole — ar fi doar ridicol. De pildă, nimeni nu ar fi presupus că o dispută în legătură cu aranjarea fotoliilor ar fi putut, în decembrie 1973, să pună sub semnul întrebării Conferința de la Geneva, la care urmau să se întîlnească reprezentanții arabi și israelieni pentru tratative cu privire la încetarea ostilităților.

La nici un an mai tîrziu, puțin a lipsit să izbucnească — tot din cauza unui fotoliu — un nou incident : în ziua aceea din noiembrie 1974 urma ca președintele Organizației pentru Eliberarea Palestinei, Yasser Arafat, să vorbească la Palatul O.N.U. Era un eveniment important, primul caz din istorie cînd un lider palestinian era invitat să se adreseze reprezentanților comunității internaționale. Spiritele erau agitate, fiindcă în Adunarea Generală s-au manifestat fățiș divergențele în legătură cu legitimitatea intervenției lui Arafat. Cu aproape 15 minute înainte de începerea sesiunii, am aflat, de la unul dintre colaboratorii mei, că ne aflăm în pragul unui grav incident. Ce se întîmplase ? Președintele Adunării Generale, ministrul de externe algerian, Bouteflika, a dat dispoziții ca, pentru Yasser Arafat, să se pună la tribună un fotoliu, care, de altfel, este rezervat pentru șefii de stat. În jurul fotoliului se și instalase o întreagă rețea foarte complicată de microfoane destinate vorbitorului și traducătorilor. Delegațiile, care începuseră să intre în sală, au observat fotoliul. Unele au fost doar surprinse, în timp ce altele erau nemulțumite și au protestat deschis. Aflîndu-mă în fața acestei dificultăți, am propus o soluție de compromis, cu care Bouteflika a fost de acord și pe care toți o puteam accepta : controversatul fotoliu nu va fi înlăturat, însă va rămîne gol. În timpul cuvîntării sale, Arafat nu s-a așezat deloc, doar o singură dată și-a permis să se rezeme de spetează fotoliului.

Secretarul general al Națiunilor Unite nu poate uita niciodată că instrumentele de care dispune sînt alcătuite dintr-un porțelan sensibil. Dacă face o mișcare prea bruscă, vorbește pe un ton greșit sau folosește un cuvînt necorespunzător, riscă să se spargă totul. Trebuie să-și pregătească discursurile cu cea mai mare atenție. Celor doi colaboratori ai săi le este încredințată sarcina să elaboreze prima versiune. În prealabil, le indic care trebuie să fie esența cuvîntării și sensul ei și îi informez cu ce prilej vorbesc și cărui auditoriu îi este destinată. Textul ce îmi este prezentat este citit de cîteva ori, corectat și modificat — uneori este chiar rescris — înainte de a fi considerat ca satisfăcător. Grija mea principală este să definesc exact poziția Națiunilor Unite, străduindu-mă să nu afectez direct pe cei care nu o aprobă.

---

5 iulie. Venezuela sărbătorește al 168-lea an de la cîștigarea independenței. Capitala, Caracas, poartă încă vii, într-o anumită zonă a sa, însemnele acelor vremi. În piața intitulată sugestiv „El Silencio" (tăcerea) se păstrează relicve de seamă ale istoriei naționale. Acolo, în Panteonul din mijlocul pieței, se află mormîntul lui Simon Bolivar, eroul național al Venezuelei și al altor cîtorva state latino-americane în lupta lor pentru eliberare. Iar în apropierea Panteonului se ridică Palatul Academiilor, clădire în stil neogotic, unde, la 5 iulie 1811, prima Adunare Națională Constituantă a proclamat independența de stat a Venezuelei.

Anul acesta, în urma alegerilor din decembrie trecut, în funcția de șef al statului s-a instalat un nou președinte, în persoana lui Herrera Campins, din partea partidului COPEI (social-creștin). Politica petrolieră a Venezuelei — țară renumită prin resursele sale de țiței, ce îi asigură devizele necesare dezvoltării — continuă să centralizeze atenția cercurilor conducătoare. Naționalizată în 1976, sub președinția lui Carlos Andres Perez, industria petrolieră are azi asigurate premisele cele mai favorabile unei dezvoltări impetuoase. Obiectivele la zi, în acest domeniu, vorbesc despre diversificarea piețelor de desfacere, despre menajarea rezervelor, despre reînnoirea con-

tractelor cu firme străine, dar în condițiile respectării intereselor fundamentale ale Venezuelei. Apărarea independenței — în planul politic, dar și în cel economic — se confirmă, astfel, ca un proces neîntrerupt, ca un deziderat mereu afirmat și apărat pe pămîntul unde s-a născut un ideal și purtătorul său : El Libertador, numele simbolic al lui Simon Bolivar.

Din istoria celui de-al treilea Reich

(II)

Enigme descifrate

Lev Bezîmenski

Cu cîțiva ani în urmă, am avut ocazia să discut, la München, cu Otto Strasser, un bătrîn care și-a început cariera politică împreună cu Hitler. Strasser a relatat că la sfîrșitul anilor '20, partidul nazist — care pe atunci afișa un program pretins „socialist" — și-a trimis activiștii cei mai de seamă pe la marile firme să strîngă fonduri. Unul din magnații Ruhr-ului, primindu-l la München pe solul nazist, l-a întrebat :

— Spuneți-mi, dar detașamentele dv. de asalt mă vor apăra de mulțimea greviștilor ?

Și întrucît a primit un răspuns afirmativ, a semnat un cec pentru o sumă importantă. După cum afirmă Strasser, asemenea scene au fost frecvente. Același Strasser a relatat despre o convorbire cu führerul, în care era vorba de „lozincile anticapitaliste" lansate inițial de demagogii naziști. Cînd Strasser l-a întrebat pe Hitler care este adevăratul obiectiv al acestor lozinci, el i-a răspuns :

— Sper că nu credeți că eu doresc distrugerea industriei grele germane ?

La o asemenea „crimă" nu se așteptau nici chiar acele căpetenii ale lumii industriale germane care la început priveau cu scepticism partidul nazist și perspectivele lui. Scepticismul era explicabil : în acei ani, accentul se punea pe alți „cai de bătaie". În rîndul magnaților Ruhrului, care formau laolaltă ceea ce era denumit „guvernul secret al industriei grele a Republicii de la Weimar", simpatiile erau împărțite : Fritz Thiessen se pronunța public în sprijinul naziștilor ; Paul Reisch (proprietarul concernului Gutehoffnungshütte) îi considera, în schimb, „absolut indezirabili" ; Krupp, Fegler, Silberberg făceau parte din Partidul popular german, alții erau înscriși la naționaliști. Dar cînd a fost vorba de celebra petiție în sprijinul lui Hitler adresată lui Hindenburg, Fegler, Reisch și alții au încunoștințat cancelaria președintelui că, deși nu vor să se pronunțe public, sprijină petiția.

În disputa în jurul adevăratei atitudini a industriașilor germani față de hitlerism un loc de seamă revine evenimentelor legate de numele lui Emil Kirdorf. Șeful concernului din industria carboniferă a Ruhrului, Kirdorf și-a legat soarta de nazism relativ timpuriu. Simpatiile lui politice erau clare : sub împărat, era membru activ al „Uniunii pangermane" și formula cu înfocare revendicări anexioniste. În Germania din timpul Weimarului, magnatul cărbunelui a mizat la început pe generalul Lüdendorf, apoi pe liderul „naționaliștilor germani" Gugenberg. Dar, în 1926, întîmplarea a făcut să-l cunoască pe Hitler. De atunci, a devenit un propagandist activ al ideilor nazismului — pînă la decizia care a făcut multă vîlvă ca toate firmele carbonifere din Renania de nord — Westfalia să verse în vistieria N.S.D.A.P cîte 5 pfennigi pentru fiecare tonă de cărbune extras...

După război, s-au făcut multe tentative de a spăla rușinea de pe fața lui Kirdorf și a colegilor lui — industriașii din bazinul carbonifer al Ruhrului. În anii '50, de reabilitarea monopolurilor germane se ocupa un om pe nume August Heinrichsbauer, care avea la Bonn reputația de „lobbist" al marilor firme. De altfel, tocmai lui i-a încredințat Adenauer sarcina de a-i prelucra pe deputații de la Bonn în favoarea stabilirii capitalei R.F.G. la Bonn. În cel de-al treilea Reich, Heinrichsbauer se ocupa cam de aceleași lucruri. El este autorul lucrării „Industria grea și politica", apărută la Essen și devenită astăzi o raritate bibliofilă. Cartea poartă mențiunea „Confidențial, numai pentru informare personală ! Reproducerea este interzisă, deoarece cartea nu este destinată difuzării".

De fapt, cartea n-a cunoscut răspîndire, din motive cu totul speciale. Încercînd să infirme datele referitoare la „obolul de 5 pfennigi", Heinrichsbauer a pălăvrăgit mai mult decît ar fi dorit inițiatorii întregii operațiuni.

În primul rînd, Heinrichsbauer a confirmat că industriașii din Ruhr dispuneau, într-adevăr, de un fond special în care firmele vărsau cîte 5 pfennigi pe tonă (autorul afirmă că nu era vorba de tona de cărbune, ci de oțel).

În al doilea rînd, el recunoștea că din 1930 și pînă la începutul anului 1933 stăpînii industriei carbonifere au plătit N.S.D.A.P. o sumă între 500 și 600 000 mărci.

În al treilea rînd, Heinrichsbauer relata că în timpul unei întîlniri cu Hitler, în 1927, Kirdorf i-a dat acestuia 100 000 mărci.

În al patrulea rînd, el recunoștea că în primăvara anului 1932 partidul hitlerist a primit de la magnații cărbunelui 100 000 mărci. Acești bani i-au fost dați lui Walter Funk, care primise și mai înainte cîteva mii de mărci pentru a-și putea edita „buletinul economic".

În al cincilea rînd, după relatările lui, imediat după venirea lui Hitler la putere, așa-numitul „birou central al industriei" și-a dat contribuția la fondul electoral al industriei germane, alcătuit din 3 milioane de mărci și care a fost alocat pentru sprijinirea „coaliției" conduse de naziști.

În fine, prezentînd raționamentul industriașilor din Ruhr, autorul recunoaște deschis că ei considerau nazismul drept „răul cel mai mic" și că „dacă e nevoie să se guverneze dictatorial, atunci forma de guvernămînt să fie național-socialistă". Cu sinceritate, Heinrichsbauer exclama : „Se înțelege că industria din Renania de nord — Westfalia, de care depindeau, direct sau indirect, atîția oameni și, implicit, atîția alegători, nu putea ignora această situație sau să treacă pe lîngă ea".

Din carte rezultă clar și amploarea „activității de mediere" desfășurată în scopul asigurării legăturilor dintre naziști și monopoluri. Au existat o serie de organe speciale prin intermediul cărora era menținut contactul și se vărsau fondurile. Între acestea, un loc aparte revine „buletinului economic" al lui Walter Funk și „cercului prietenilor" lui Wilhelm Keppler.

Incendierea Reichstagului

Incendierea Reichstagului în noaptea spre 28 februarie 1933 rămîne și astăzi unul din cele mai importante episoade ale istoriei europene a secolului XX. Nu exagerăm afirmînd că incendierea Reichstagului a fost una din primele și cele mai „constante" enigme ale Reichului nazist, care continuă să constituie obiectul unor dispute și astăzi. Cine a dat foc Reichstagului și cum ? Iată o întrebare care i-a preocupat nu numai pe experții pompieri, ci și pe mulți politicieni și istorici. Cercetarea cazului a fost îngreunată de la bun început, deoarece ierarhia polițienească și judiciară a proaspătului regim fascist era cel mai puțin interesată în stabilirea adevăratelor circumstanțe ale incendierii. Dimpotrivă, ea dorea să-i ascundă pe adevărații vinovați și să arunce vina pe comuniști. În aceste condiții, procesul de la Leipzig din 1933–34 n-a dat răspuns la întrebările ce se puneau, ci doar a creat confuzie. El l-a condamnat pe un singur om — cetățeanul olandez Marinus van der Lubbe, găsit de poliție în clădirea Reichstagului. Demascările făcute de celebra lucrare antifascistă „Cartea brună", care îl acuză pe Goering de organizarea incendierii, precum și întreaga conducere a partidului nazist, nu puteau fi verificate „la locul crimei" în anii '30. Van der Lubbe a fost executat, iar toată afacerea a fost mușamalizată chiar de hitleriști.

Cînd există o teză pe care „mai marii acestei lumi" vor s-o demonstreze sau s-o deformeze, întotdeauna se găsește un om dispus s-o facă. Un asemenea om a fost Fritz Tobias — funcționar la Oficiul pentru protecția Constituției (Verfassungsschütz) din landul vest-german Saxonia inferioară. Tobias nu este un istoric, dar prin pedanteria și capacitatea sa de a acumula fapte și cifre nu e mai prejos decît cei mai zeloși reprezentanți ai metodei „profesorale" germane. Teza lui Tobias era simplă ca oul lui Columb : van der Lubbe a incendiat Reichstagul singur, fără ajutor din afară ! Concluzia pe care Tobias o sugerează cititorului este că naziștii n-au participat la această afacere murdară.

Comitetul pentru cercetarea științifică a cauzelor și efectelor celui de-al doilea război mondial, alcătuit în 1968, în frunte cu istoricul elvețian Walter Hofer, include istorici din R.F.G., Elveția, Iugoslavia și Luxemburg. Președinții de onoare ai comitetului au fost Pierre Gregoire, președintele Camerei deputaților a Luxemburgului și — pînă la moartea sa — scriitorul și militantul francez André Malraux. Comitetul a respins categoric lucrarea și concluziile lui Tobias.

Ce s-a întîmplat în realitate ? Arhitectul Paul Vallo nu bănuia cîtuși de puțin că operei sale îi este destinată o asemenea soartă. Originar din Renania, el a elaborat în 1882 proiectul clădirii Reichstagului, care corespundea tuturor normelor epocii : un cub imens cu o lungime de aproape 400 metri, sumbru, străjuit de patru turnuri, cu o cupolă gigantică avînd înălțimea de 75 metri în centru. Clădirea a fost începută în timpul lui Wilhelm I și terminată în 1894, sub Wilhelm al II-lea.

Nu se poate afirma că Reichstagul ar fi înfrumusețat centrul Berlinului, dar, volens nolens, a devenit principalul lui punct de atracție. Cea mai importantă sală a Reichstagului era, bineînțeles, imensa lui sală de ședințe, care nu se prea distingea prin frumusețe. Chestionat la Nürnberg, Hermann Goering a făcut chiar o „glumă" :

— Dacă eu aș fi incendiat Reichstagul, aș fi făcut-o din cu totul alt motiv.

— De ce ? și-a manifestat interesul un reprezentant american.

— Pentru că sala de ședințe era cu totul respingătoare...

În ce privește arhitectura, părerile pot fi împărțite, dar greșelile arhitecților au o particularitate : ele rămîn pentru totdeauna. În sala „respingătoare" își răsfoise paginile istoria Germaniei : de la tribună vorbiseră cancelarii imperiali, după suprimarea „legilor excepționale" luaseră cuvîntul conducătorii social-democrației germane August Bebel și Wilhelm Liebknecht. În aceeași sală sumbră s-a produs imensa eroare a social-democraților, care la 4 august 1914 au votat pentru război.

Perioada care a precedat incendierea Reichstagului a fost grea și alarmantă pentru întreaga țară. Venirea lui Hitler la putere a stîrnit ample mișcări în Germania. Poziția noilor autorități nu era tocmai solidă. Izbucneau mereu greve de protest, aveau loc demonstrații, mitinguri, inclusiv în marile orașe Berlin, Chemnitz, Dresda, Düssel-

dorf, Frankfurt pe Main, Hamburg, Köln, Leipzig, München, Stuttgart. Naziștii aveau dificultăți și cu alte partide burgheze, pe care, pentru moment, erau nevoiți să le tolereze. Firește, căpeteniile naziste știau că principalii lor dușmani erau comuniștii. Și mai știau că puterea la care ajunseseră „pe cale legală" nu era prea stabilă. Iată de ce în februarie 1933 toate eforturile lui Hitler erau îndreptate spre întărirea pozițiilor. Cum proceda el ?

Este limpede că la începutul anului 1933 Hitler mai trebuia încă să acționeze în limitele legilor existente. În aceste limite, el a început să-și consolideze pozițiile în poliția prusacă (aceasta menținea ordinea la Berlin). Or, după cum a spus cîndva Bismarck, „cine stăpînește Prusia, stăpînește Germania". Șeful de atunci al acestei poliții, considerat a nu prezenta mare încredere, a fost înlocuit. În februarie, au fost înlocuiți alți 22 de șefi ai poliției, în locul lor venind SS-iști. La 17 februarie, Goering a dat ordinul prin care se permitea poliției să recurgă la arme „dacă trebuie menținută ordinea". La 22 februarie, a fost creată așa-numita „poliție auxiliară", în care intrau 40 000 de persoane, în majoritate proveniți din SS și SA. La 23 februarie, poliția a năvălit în „casa Karl Liebknecht", unde se afla C.C. al P.C.G., și a „găsit" documente privind „pregătirea unui complot antistatal". Firește că documentele fuseseră fabricate de poliție. Goering pregătea deja textul proiectului de lege privind „situația excepțională". La 27 februarie, detașamentele de asalt din Berlin și alte orașe au primit ordin să fie gata de luptă și să pregătească celulele pentru viitorii arestați. Chiar în noaptea de 27 spre 28 februarie au fost arestate peste 5 000 de persoane — comuniști, social-democrați și alți adversari ai noului regim. În continuare, evenimentele s-au precipitat : la 28 februarie, Hitler a convocat o reuniune de urgență a cabinetului, la care a fost hotărîtă „suprimarea temporară a libertăților cetățenești" și guvernul a primit împuterniciri excepționale. Arestările continuau : numărul celor arestați s-a ridicat la 10 000, între care și Ernst Thälmann.

Ce i-a împins pe Hitler și Goering la ideea de a alege Reichstagul ca obiect al provocării lor ? Era o idee care se impunea de la sine. Naziștii și-au demonstrat de multe ori aversiunea față de tot ce era legat de „drepturile parlamentare". Principiul „führerului" nu admitea nici un fel de libertăți democratice. După ce Reichstagul a fost incendiat și au fost interzise toate partidele, cu excepția NSDAP, naziștii și-au convocat Reichstagul lor, care își ținea ședințele în clădirea așa-numitei opere Kroll.

13 ani mai tîrziu, la 25 aprilie 1946, în fața tribunalului internațional de la Nürnberg a depus mărturie Hans Bernd Gisevius, fost colaborator al Ministerului de interne prusac. Întrebat la ce rezultate a dus cercetarea poliției în legătură cu incendierea Reichstagului, Gisevius a răspuns :

— Am stabilit că Hitler și-a exprimat dorința de a se organiza o măsură propagandistică de amploare. Goebbels s-a angajat să facă niște propuneri corespunzătoare. Goebbels a fost cel dintîi în mintea căruia a încolțit ideea incendierii Reichstagului...

După cum se știe, Tribunalul imperial de la Leipzig n-a putut dovedi vina lui Gheorghi Dimitrov, nici a compatrioților săi Popov și Tanev. N-a fost condamnat decît Marinus van der Lubbe, un om ciudat, pe jumătate orb, bolnav, cu opinii politice cît se poate de confuze.

Să examinăm problema prin prisma pompierilor. La prima vedere, e departe de politică. Dar numai la prima vedere. Altfel, este greu de înțeles de ce în timpul cercetărilor șeful pompierilor din Berlin, Hempp, a fost, practic, îndepărtat, iar la scurt timp după aceea pensionat. Unul dintre participanții la cercetare, profesorul berlinez Kristen, trăiește și astăzi, și a reconstituit din memorie desfășurarea expertizei. De ce din memorie ? Pentru că nici originalul, nici copia expertizei lui Kristen nu s-au păstrat în arhivele de stat ale celui de-al treilea Reich. Straniu, dar adevărat.

Iată relatarea lui Theodor Kristen. La 1 sau 2 martie, a venit la Reichstag împreună cu doi asistenți ai săi — profesorul Schultze și tehnicianul Schultz. Au început să cerceteze locul incendiului și au descoperit minimum 20—25 focare de incendiu puse dinainte. În sala de ședințe, scaunele fuseseră unse cu o substanță. S-au descoperit urme de fosfor și praf de pușcă. Cu instrumentele primitive de care dispunea van der Lubbe, afirmase atunci și afirmă și acum Kristen, era imposibil să se incendieze clădirea Reichstagului într-un termen atît de scurt. Cei cu care a colaborat van der Lubbe aveau o pregătire specială... Incendiatorii au folosit fosfor, petrol, benzină și praf de pușcă.

Se pune întrebarea : de ce precizările lui Kristen și Schultze n-au fost menționate la Leipzig? Probabil că cifra de 20—25 de focare era prea mare pentru a acuza de aranjarea lor numai trei pretinși complici — Dimitrov, Popov, Tanev ? Poate și pentru că în expertiză se indicau cu prea mare precizie substanțele descoperite după incendiu.

Tribunalul de la Leipzig a dispus organizarea altor două expertize. Una din ele a fost efectuată de chimistul Schatz și se păstrează în arhiva federală a R.F.G. Cealaltă, de profesorul Josse. Toate dezvăluirile făcute de Schatz conduc la concluzia că incendiul a fost declanșat de oameni care, în primul rînd, aveau o pregătire specială și materiale speciale, iar în al doilea rînd cunoșteau bine Reichstagul. Dar nici Dimitrov, nici ceilalți acuzați nu intrau în această categorie ! La rîndul său, Josse scria : „Am căpătat impresia că incendierea a fost bine plănuită și pregătită" (declarația se găsește tot în Arhivele federale ale R.F.G.).

Procesul de la Leipzig. În ultimul rînd — Gh. Dimitrov, Tanev și Popov. În rîndul al doilea — Van der Lubbe și Torgler

Intrucît din 1933 și pînă acum termodinamica a realizat progrese mari, au fost întreprinse, în vremurile noastre, alte expertize, cu alte mijloace. Astfel, în 1970, o asemenea expertiză a fost făcută de Institutul de termodinamică al Universității Tehnice din Berlinul occidental, sub conducerea profesorului Stephan. Concluzia expertizei coincide cu cea a precedentelor, și anume că un singur incendiator n-ar fi putut să declanșeze un incendiu atît de puternic într-un timp atît de scurt decît cu mijloace ajutătoare și în cazul în care sala ar fi fost pregătită în prealabil pentru aceasta. [2])

Comentîndu-și concluzia, prof. Stephan explica : dacă se pornește de la toate condițiile obiective, un singur om ar fi avut nevoie de cel puțin 30 de minute și de diferite mijloace ajutătoare pentru a incendia sala de ședințe. Astfel, el avea nevoie fie de 90 kg fosfor, fie de 80 litri benzină, fie de 130 litri de spirt și în plus minimum 210 kg. hîrtie. Potrivit protocoalelor întocmite de poliția berlineză în 1933, van der Lubbe n-a avut la dispoziție nici atîta timp (el a stat în sală cel mult 10 minute), nici asemenea materiale. Concluzia se desprinde de la sine...

Un martor ocular al procesului de la Leipzig, Hoffmann, ziarist și corespondent al „Pravdei" în Germania acelor ani, a relatat cum la proces van der Lubbe de-abia reușea să vorbească, nefiind capabil să-și încheie frazele începute. S-a emis ipoteza că el era sub influența unor medicamente puternice.

Marinus van der Lubbe a fost condamnat la Leipzig la moarte; cererea de grațiere a fost respinsă. Corpul celui executat nu a fost predat familiei ; în arhivele poliției nu s-a păstrat nici un document despre el și de aceea noi sîntem „condamnați" la emiterea de ipoteze. Juristul olandez de Jong, care a participat la procesul de la Leipzig în calitate de observator, a apreciat că, după părerea sa, van der Lube a fost atras într-o cursă de agenții poliției berlineze și că a fost drogat.

Hans Bernd Gisevius, despre ale cărui depoziții la tribunalul de la Nürnberg am mai relatat, a prezentat la proces o serie de detalii pe care poliția le-a cunoscut în timpul cercetării cauzelor incendiului, dar care pe atunci n-au fost date publicității :

— Goebbels a vorbit despre aceasta (planul de incendiere — n.a.) cu șeful statului major berlinez al SA, Karl Ernst, schițînd în detaliu modul în care trebuie realizat incendiul. A fost aleasă o anumită soluție (tinctură), cunoscută oricărui pirotehnician. Soluția trebuia să fie împrăștiată și peste cîtva timp aprinsă. Pentru pătrunderea în interiorul Reichstagului a fost folosită calea care ducea într-acolo de la palatul președintelui Reichstagului. Zece membri de nădejde ai SA au fost pregătiți pentru a comite incendierea [3])....

Din toate datele culese se conturează un tablou definitiv al episodului incendierii Reichstagului.

Ideea incendierii s-a înfiripat în conducerea nazistă : inițiativa i-a aparținut lui Goebbels, apoi s-a raliat Hermann Goering.

Elaborarea planului a fost făcută în colectiv de statul major al SA din Berlin (Ernst) și de conducerea SS (Himmler, Heydrich).

Executarea planului a revenit detașamentelor SA din Berlin, conduse de Gruppenführerul SA Ernst.

Un detașament special instruit, care s-a aflat în palatul lui Goering la 26/27 februarie, a pregătit toate substanțele incendiare. În noaptea spre 28 februarie, incendiatorii au pătruns în Reichstag printr-o trecere subterană. Prin aceeași trecere a fost adus van der Lubbe. Participanți direcți la incendiere, în afară de van der Lubbe, au fost : membrii SA Eggert, Willen, Hever și Rall, SS-istul Conti. „Securitatea polițienească" a fost asigurată de contele Helldorf. Ulterior, și acesta a fost lichidat...

(Va urma)

---

[1]) C. Riess. Josef Goebbels. Wiesbaden, 1975. S. 132.

[2]) „Der Reichstagsbrand", Berlin. 1974. I.S. 224—225.

[3]) „Procesul de la Nürnberg", Moscova. 1967. vol. I. p. 739.

CUM S-AR PUTEA FACE FAȚĂ ACTUALEI CRIZE ECONOMICE

prof. Angelos Angelopoulos
membru al Academiei din Atena, guvernatorul Băncii Naționale a Greciei

ȘTIM cu toții, ne aflăm în cel de-al 5-lea an al crizei economice care a început să zguduie Occidentul, dar cu repercusiuni resimțite pretutindeni în lume, în anii 1973—1974. Ultimele rapoarte ale organizațiilor internaționale arată că impactul diferitelor elemente ale crizei este suficient de puternic pentru a menține economia mondială într-o stare de recesiune și a face imperceptibilă orice ameliorare a situației economiei mondiale.

Cum poate depăși economia mondială acest impas ? Care sînt cauzele eșecului diferitelor conferințe la nivel înalt, convocate în cursul ultimilor ani, de a pune la punct o politică realistă și constructivă ? De ce teoria keynesistă care a asigurat, într-o măsură, ocuparea forței de muncă în țările industrializate în ultimii 20 de ani a devenit ineficientă în combaterea șomajului ? Este oare nevoie de o reconsiderare totală a întregului nostru sistem de gîndire pentru a putea face față marilor probleme ale vremii noastre ?

De fapt, cauza fundamentală a crizei economice rezidă în faptul că în acești ani nu s-a înregistrat un număr suficient de „investiții productive", ceea ce a încetinit ritmul creșterii economice și a frînat o reală relansare a activității economice.

În general, se poate observa un declin al investițiilor în toate țările industrializate. Un studiu recent al Băncii Elveției arată că volumul investițiilor efectuate în cele 12 țări industrializate a înregistrat o descreștere valorică de 200 miliarde dolari, în comparație cu cel estimat pentru anii 1975—1976, în condițiile în care ritmul de realizare a investițiilor ar fi fost menținut la nivelul anilor precedenți și nu redus. Avînd în vedere efectul multiplicator al investițiilor înseamnă că în cursul celor 2 ani (1975—1976) venitul celor 12 țări industrializate a înregistrat o pierdere de cel puțin 350 miliarde dolari.

Prin urmare, rata înaltă a șomajului și inflației cu care sîntem confruntați în prezent nu este de fel o surpriză. Atît timp cît va persista această situație, inflația și șomajul își vor continua „legătura lor simbolică" ; șomajul și inflația vor rămîne în continuare maladia societății noastre cu toate consecințele inerente.

„Cererea reală", a cărei existență este una din premisele teoriei lui Keynes, a încetat de a mai stimula activitatea economică. De fapt, sistemul economic, acum transformat, afecta „societatea de consum" ; sistemul ajunsese în faza în care putea satisface pe deplin cererea pe care o crease, iar acum a devenit inapt de a mai produce o nouă cerere. Cererea existentă este „o cerere de menținere" ; ea nu stimulează activitatea economică în nici un fel. Această cerere nu poate accelera mecanismul producției. Dimpotrivă, vedem cum stimularea cererii de menținere accelerează inflația fără a reduce șomajul.

Criza începe în momentul în care mecanismul de producere a „cererii creatoare" a sistemului devine din ce în ce mai puțin eficient. Economiile nu mai sînt folosite pentru investiții. Acest fapt conduce la o abundență de lichidități pe piața internațională a capitalului care încearcă în zadar să-și găsească noi clienți dispuși să facă împrumuturi.

Așadar, marea problemă a țărilor industrializate este de a produce o cerere care să stimuleze activitatea economică în condiții de maximă eficiență. Motivația rezidă în faptul că întreprinzătorii particulari ezită de a face noi investiții în condițiile unei economii de piață dacă nu au siguranța solicitării noilor lor produse. Din această cauză ei cultivă *consumatori* capabili să absoarbă noile produse. Dacă acești consumatori nu pot fi găsiți acasă, trebuie să-i căutăm în afară. Unde-i putem afla ? Numai în țările în curs de dezvoltare, care simt nevoia atît de acută a unui progres economic și social mai rapid.

Aceste țări care pot deveni importanți consumatori resimt o nevoie acută de echipamente și servicii, dar nu dispun de mijloacele financiare necesare pentru a le achiziționa.

Și aici se află cheia problemei :

Un mecanism bi-direcțional pentru finanțarea investițiilor.

Desfășurarea acestor activități necesită o finanțare corespunzătoare care ar permite la rîndul său realizarea unui volum considerabil de investiții productive în toate țările.

Finanțarea unui asemenea program trebuie fundamentată pe *două direcții*, aflate într-o strînsă interdependență. Nici una dintre cele două direcții de acțiune nu este fezabilă dacă cealaltă nu este aplicată simultan.

Prima direcție constă în acordarea de credite țărilor în curs de dezvoltare pe o perioadă de 5 ani și în condiții avantajoase. Echivalentul anual al acestei sume s-ar putea cifra la 25 miliarde dolari, ceea ce reprezintă 0,5 la sută din produsul național brut al celor 12 principale țări industrializate. Măsurile întreprinse în cadrul unui asemenea program ar putea fi plasate sub auspiciile unei agenții internaționale, de exemplu Banca Mondială, iar condițiile ar fi după cum urmează : a) pentru primii 5 ani, nu se va percepe dobîndă pentru creditele acordate ; b) amortizarea se va face într-un interval de 15 ani ; c) aplicarea unei dobînzi anuale de 5 la sută pentru intervalul de timp de la al 6-lea la cel de-al 15-lea an.

Cea de a doua direcție de acțiune ar echivala cu o finanțare suplimentară prin prelungirea termenelor scadente de plată a datoriilor deja contractate. Într-adevăr, dacă finanțarea ar fi limitată doar la primul aspect, procedeul nu ar servi, în ultimă instanță, decît interesele țărilor creditoare, pe simplu motiv că datoriile țărilor „lumii a treia" au atins deja cifre exorbitante. Calculele Băncii Mondiale indicau că, la sfîrșitul anului 1976, datoria publică externă a țărilor în curs de dezvoltare totaliza 180 miliarde dolari. Probabil că, în prezent, cifra respectivă depășește 250 miliarde dolari. Serviciul datoriei publice este estimat la mai mult de 25 miliarde dolari pe an.

Prin urmare, o finanțare egală cu 25 miliarde dolari pe an ar acoperi aproape integral suma aferentă plății datoriilor deja contractate, nefiind de nici un folos dezvoltării. Din aceste considerente, este necesar ca serviciul plății vechilor datorii să fie suspendat pe parcursul celor 5 ani, astfel încît noile credite și produsele achiziționate în contul lor să poată fi integral folosite în interesul dezvoltării fiecărei țări. După cel de-al 5-lea an, serviciul datoriei publice contractate anterior se redeschide, dar termenii trebuie să fie avantajoși, simpli și generoși.

Datorită acestui sistem bi-direcțional de finanțare, țările în curs de dezvoltare vor cheltui anual în țările industrializate, în perioada celor 5 ani, o sumă totală în valoare de 45 miliarde dolari pentru a-și achiziționa echipamentele și serviciile necesare.

Pe baza celor arătate mai sus, putem afirma că de aici înainte conduita economică a unei singure țări nu poate rezolva criza, după cum nici nu poate produce o creștere economică continuă. Progresul tehnologic al vremurilor noastre, noile situații create pe piața forței de muncă, politicile sociale adoptate, vizînd șomajul, protecția mediului, poluarea, adîncirea prăpastiei dintre țările bogate și cele sărace, policentrismul relațiilor internaționale sînt tot atîția factori care impun un nou mod de gîndire, de prognozare a problemelor economice și sociale care au devenit problemele întregii lumi. O nouă politică ar avea drept scop o redistribuire rațională a venitului global, întrucît se pune în evidență faptul că ocuparea forței de muncă este determinată în egală măsură de posibilitatea întregii comunități mondiale de a consuma și de volumul noilor investiții pe care le realizează.

Aplicarea unei atari politici presupune voința comună a țărilor industrializate în cadrul „unui plan global" care să includă atît țările industrializate cît și pe cele în curs de dezvoltare. Chiar dacă adoptarea unui asemenea plan nu ar părea cel puțin pentru momentul de față fezabilă la scara întregii comunități mondiale, nu ar putea oare servi „planului regional" ca un prim pas întreprins în această direcție, în ultimă instanță, ca o platformă de lansare care să conducă la adoptarea unei asemenea politici ? În opinia noastră, „un plan regional" care să includă țările Pieței comune și un anumit număr de țări în curs de dezvoltare, ar fi realizabil și oportun.

În cazul în care țările C.E.E. ar întreprinde o asemenea inițiativă, care se înscrie de altfel pe linia unei cooperări constructive, marcată deja de cîteva eforturi lăudabile și mai ales de acordul de la Lomé, rezultatul ar fi nu numai relansarea propriilor lor economii, ci s-ar oferi și celorlalte țări dezvoltate un exemplu de o nouă politică economică, un exemplu demn de a fi urmat. Dacă strategia economică nu va începe să opereze rapid, conform unor noi orientări, țările industrializate vor ajunge într-un stadiu foarte critic, iar situația lor economică se va agrava considerabil.

Numai o politică nouă, fundamentată pe solidaritatea comunității mondiale, îi poate stimula pe întreprinzători să realizeze noi investiții. Și cred că, pe această cale economia mondială poate depăși impasul prezent. În caz contrar, va fi dificil să preîntîmpinăm consecințele dezastruoase ale unei recesiuni în lanț, reacțiile violente care par să devină inevitabile și care pun în primejdie pacea lumii.

(Din intervenția susținută în cadrul Comisiei independente pentru problemele dezvoltării internaționale)

Rinascita
ROMA

LIMITELE „CĂII SCANDINAVE" A SOCIAL-DEMOCRAȚIEI

„CALEA SCANDINAVĂ" este una dintre variantele modelului social-democrat care are caracteristici specifice din cauza tradițiilor istorice specifice și a concepțiilor ideologice. Ea este diferită de cea engleză și vest-germană sub diferite aspecte, care privesc în principal modul întru totul original în care s-au organizat formele politice ale unei participări efective la gestiune în aparatele productive, mai ales din punctul de vedere al raporturilor de muncă din partea burgheziei și a mișcării muncitorești. Este o trăsătură originală care se exprimă atît în rolul pe care îl exercită organizația sindicală în conducerea sferei economice, cît și în relațiile sindicate — partide social-democrate — stat, legate printr-o dublă „curea de transmisie" menită să „armonizeze" și să „coordoneze" interesele contradictorii exprimate în societate.

Vizitînd recent Suedia, Finlanda și Norvegia împreună cu Giancarlo Pajetta și participînd la întîlnirile delegației P.C.I. cu exponenți ai partidelor social-democrate și comuniste și cu personalități din guvern, ne-am făcut o idee asupra problemelor țărilor respective, a crizei prin care trec ele și mai ales a limitelor tot mai înguste în care modelul social-democrat continuă să aibă spațiu de acțiune și de credibilitate politică. Să luăm ca punct de plecare sloganul Partidului social-democrat suedez : „După democrația politică și democrația socială trebuie să realizăm democrația economică". Este o aluzie la faptul că exercitarea amplă a libertăților democratice și atingerea unor importante obiective în sistemul asigurărilor sociale nu a determinat simultan o suficientă deplasare a puterii decizionale în domeniul economic în favoarea maselor populare și a mișcării muncitorești. Există unele propuneri — de fapt nu prea concrete, cum este planul Meidner în Suedia — de instaurare a „democrației economice". Dar miezul problemei mi se pare a fi altul, și anume incapacitatea social-democrațiilor din acele țări de a înfrunta într-un mod nou criza capitalismului, care le atacă și pe ele cu obișnuitele fenomene de inflație-recesiune-șomaj. Această incapacitate decurge mai ales din îmbinarea de către acele regimuri a celor trei forme de democrație menționate în slogan. O îmbinare între elemente încă disparate, fără o viziune asupra modului în care trebuie ele contopite. Accentul pare pus mai curînd pe mecanismele instituționale, menite să garanteze menținerea formelor de democrație deja dobîndite, decît pe proiectele apte să promoveze înaintarea lor pe terenuri noi, în concordanță cu evoluția recentă profundă, atît în relațiile sociale interne, cît și în relațiile mondiale.

Democrația politică scandinavă are două trăsături specifice. Prima : o îndelungată predominare a partidelor social-democrate, care au asigurat timp de decenii puterea guvernamentală și sindicală strîns integrate între ele. A doua : o organizare sindicală unitară care controlează și reglementează într-un mod foarte centralizat conflictele de muncă în condițiile renunțării clare la arma grevei.

Suedia, Norvegia, Finlanda și Danemarca au organizații sindicale asemănătoare și, de aceea, modelul suedez, care ne-a fost descris pe larg în cursul convorbirilor cu tovarășii social-democrați și comuniști, poate servi drept exemplu. Din cei 4 milioane de cetățeni suedezi care primesc un venit de pe urma muncii salariate, 80 la sută sînt înscriși în Confederația sindicală unitară, organizată în trei centrale : LO, care îi reprezintă pe muncitori (2 000 000), TCO care îi reprezintă pe funcționarii din sectorul public și privat (1,1 milioane) și SACO, în care sînt cuprinși celelalte trepte ale administrației publice, oamenii de știință, liber profesioniștii (175 000). Aceleiași Confederații unitare îi aparțin și alte două centrale ale întreprinzătorilor : SAV și SFO, care reprezintă respectiv interesele organismelor regionale și comunale și pe cele ale marilor întreprinderi naționalizate sau cu participare de stat. Alături de aceste două centrale se află, de partea întreprinzătorilor, SAF, echivalentă cu Confederația industriașilor italieni. Platformele sînt puse de acord și discutate la aceste două niveluri strîns integrate și tocmai de aceea am vorbit de un fel de coparticipare în dirijarea pieței muncii, a politicii industriale și a politicii economice, în care sindicatul unitar (cu o majoritate social-democrată foarte largă) este coordonatorul revendicărilor contractuale și al cererilor de salarii alături de întreprinzătorii particulari.

Încă din 1928, un guvern liberal minoritar a impus Suediei principiul conform căruia greva este ilegală în timpul tratativelor pentru reînnoirea contractelor, precum și în timpul valabilității lor. Ele au o durată dinainte stabilită (maximum doi ani). Încălcarea acestei norme duce la punerea sub acuzație de către un tribunal de muncă, supunerea la amenzi mari și eventual concedierea. Pe de o parte, centralizarea însemnată a puterii sindicale și dreptul de veto al conducătorilor, chiar în fața majorității membrilor, iar, pe de alta, virtuala „obligativitate" a înscrierii în sindicat sînt corolarele inevitabile ale principiului obligativității rigide a contractelor colective pentru toate părțile. Ultima grevă legală a avut loc în Suedia în 1945, iar cea mai recentă grevă „spontană" (în mine) datează de 10 ani.

Respectarea acestor reguli ale jocului în îndelungata perioadă de guvernare social-democrată (în Suedia peste 40 de ani) a coincis cu atingerea unor obiective de creștere economică echilibrată, de cuceriri în domeniul securității serviciilor sociale și de folosire deplină a forței de muncă care constituie imaginea tradițională a „statului bunăstării". Că aceste reguli nu constituie condiția necesară și suficientă pentru menținerea unor asemenea obiective este demonstrat acum de faptul că există inflație, recesiune în producție și șomaj — care în Suedia și Finlanda atinge 8 la sută, iar în Norvegia începe să depășească limita considerată „fiziologică" de 2 la sută. Și întrucît trăsăturile, sub unele aspecte autoritare și centralizate, ale sindicatului se mențin fără contrapartida creșterii echilibrate, în Scandinavia începe să se pună întrebarea dacă regulile „păcii sociale" nu trebuie revizuite. De aceea, o asemenea poziție nu se manifestă doar la partidele comuniste, ci își croiește drum și în rîndurile social-democraților.

Pentru a ține în frîu rata inflației, salariul nominal a fost „înghețat" la ultimele contracte colective, cu efectul reducerii salariului real, care în țările respective nu este apărat de nici un mecanism de scară mobilă. Această politică nu a suscitat pînă acum opoziții serioase în cadrul mișcării muncitorești, dar dacă scăderea salariilor va continua și va fi și mai departe însoțită de un șomaj serios, determinînd reducerea crescîndă a capacității de consum a familiilor, cu greu va putea sindicatul să evite înăsprirea conflictelor sociale. În afară de aceasta, po-

Kuweit. Întîlnire și convorbiri în probleme de interes comun între șefii de stat libian, Moammer El Geddafi, și kuweitian, șeicul Jabel Al-Ahmad Al-Sabah (dreapta)

litica de ținere în frîu a costului muncii nu a avut ca efect stimularea creșterii economice și a nivelului investițiilor. Suedia a înregistrat o creștere zero în 1978, după ce i-a scăzut venitul național cu peste 2 la sută în 1977.

Perspectivele unei reveniri la lichidarea șomajului sînt în prezent foarte limitate, mai ales în Suedia și Finlanda. În această țară, fostul ministru al muncii (comunist) a spus că pentru resorbirea pînă în 1981 a șomajului ar trebui dublate actualele locuri de muncă în industrie.

Ce efecte a avut agravarea crizei pe plan politic în aceste țări ? În Suedia, începînd din 1976, după 44 de ani de guvernare neîntreruptă, Partidul social-democrat nu mai este la putere și țara este condusă de un guvern liberal monocolor, sprijinit prin abținerea social-democraților și a Partidului de centru. La apropiatele alegeri (septembrie 1979), sondajele lasă să se prevadă o relansare a partidului lui Olof Palme. Dacă social-democrații vor primi 47 la sută din voturi față de 43 la sută în prezent, iar comuniștii își vor menține ponderea electorală (circa 4 la sută), va fi din nou posibilă o majoritate de stînga. În Norvegia, Partidul social-democrat este la putere cu aportul în Parlament a numai două voturi ale Partidului socialist de stînga. Situația este atît de fragilă, încît criza politică riscă să se agraveze în viitorul apropiat.

În ansamblu, se poate afirma că sistemul politic și organizarea socială instaurate de social-democrațiile scandinave nu au adus voturi partidelor respective și, astfel, în ansamblu, nu au întărit forțele de stînga. O cauză a acestei situații este cu siguranță apariția și agravarea crizelor economice și pierderea consensului care a rezultat. Totodată, partidele social-democrate din țările menționate își pun astăzi întrebări nu numai asupra motivelor actualului lor destin incert și a întăririi în ansamblu a forțelor de dreapta, dar și asupra motivelor de fond care au generat, în cîteva decenii, o slăbire a impulsurilor politice și ideologice care făceau din ele și din sindicate inițiatorii transformărilor sociale și susținătorii promovării păturilor populare. Întrebările se referă în general la capacitatea de a influența substanțial, cu ajutorul tradiționalelor instrumente ale democrației „sociale", asupra puterii economice și politice a burgheziei (întreprinzători și cercuri financiare). În Suedia, mai ales, cuceririle sociale și sindicale nu au împiedicat procesul de centralizare a capitalului : „familia" magnatului industriei Wallenberg ar controla în prezent 43 la sută din capitalul cotat la bursă. Și, mai ales, nu au împiedicat masive exporturi de capital și instalarea sau formarea în țară de întreprinderi multinaționale care tind să se sustragă tot mai mult controlului guvernului.

Obiectivul social-democrat al creșterii democrației politice, sociale și economice se izbește de limite obiective, evidențiate de o situație politică de reflux în sens conservator, de un sistem social care, după ce a asigurat un înalt nivel de viață, nu-i mai asigură securitatea, de o economie pe care reformele nu au putut s-o cruțe de declin.

Poziția strategică specială a țărilor scandinave, dincolo de statutul lor politico-diplomatic diferit (Suedia și Finlanda — neutre, Norvegia — membră a N.A.T.O.), le apropie în ce privește aprecierea foarte obiectivă și echilibrată a problemelor legate de situația militară mondială și confruntarea dintre marile puteri. Cît despre C.E.E., dacă în general privesc cu oarecare îngrijorare lărgirea ei prin cuprinderea altor țări mediteraneene, țările nordice, conștiente de izolarea lor și mai mare ca rezultat al acestei tendințe, continuă să considere că pentru ele este mai potrivit să rămînă în afară. În sfîrșit, se acordă o atenție deosebită procesului rapid de internaționalizare a capitalului, cu cele două efecte mai evidente ale lui : „multinaționalizarea" întreprinderilor și problemele pe care le ridică acest proces sub raportul controlului și apărării intereselor naționale și reorganizarea diviziunii internaționale a muncii, rolul pe care îl joacă imperialismul în aceasta și consecințele imprevizibile în zone ale lumii a treia pe care le-ar putea avea unele fenomene de creștere economică rapidă și de industrializare accelerată. Problema lumii a treia, a relevat Olof Palme, s-a complicat mult în ultimul deceniu. Nu mai este doar o problemă de emancipare față de rămășițele colonialismului și de noile forme de dominație imperialistă, deci de sprijin pentru mișcările de eliberare. Problema a devenit astăzi mult mai complexă datorită apariției unor zone, în care se remarcă o transformare foarte rapidă, în care industrializarea haotică provocată de capitalism generează probleme stringente de restructurare economică și reorganizare socială.

Guido Carandini

Révolution Africaine

MEDITERANA ȘI EUROPA

MEDITERANA a devenit un centru de tensiune, un teatru de confruntări, un deversor, o aglomerare de flote de război, un depozit de muniții, care riscă în orice moment să incendieze planeta.

De la cel de-al doilea război mondial, Mediterana este obiectul unei mize strategice, de interese contradictorii și de acțiuni divergente, atît politice și economice cît și militare. Poftele imperialismului, voința sa de a-și menține sau extinde interesele și influența sa în regiune explică recrudescența tensiunii și multitudinea intervențiilor imperialiste și a confruntărilor armate între statele riverane.

După opinia Algeriei, pacea și securitatea popoarelor din regiune pot fi realizate prin demilitarizare, desființarea dispozitivelor militare extra-mediteraneene și respingerea celorlalte instrumente ale politicii de forță. Algeria a respins orice idee de integrare a țărilor riverane la un anumit bloc.

Există o corelație între problemele europene și cele ale Mediteranei. Favorizarea destinderii și reducerea forțelor militare în Europa trebuie însoțite de o dezangajare similară în Mediterana.

Importanța schimburilor comerciale, ponderea emigrării în dezvoltarea economică europeană, dependența energetică a Nordului, nevoile tehnologice ale Sudului etc. pot să fie reținute ca elemente importante la baza complementarității care pledează în favoarea acestei solidarități regionale.

Dialogul euro-arab și euro-african, deja instaurat, ilustrează existența conștiinței unei asemenea necesități și constituie un punct de plecare pozitiv al politicii de cooperare avantajoasă pentru ansamblul partenerilor mediteraneeni ai Nordului și Sudului.

Sector-cheie pentru Europa, mai ales în domeniile comercial, energetic și militar, Mediterana devine prin acest fapt o zonă strategică vitală pentru imperialism. Toți acești factori explică integrarea acestei mări în viziunea geopolitică a imperialismului și procesul militarizării sale. Trei milioane de militari sînt staționați în jurul bazinului. Circa o mie de nave de război brăzdează Mediterana ; 4 000 de avioane sînt destinate pentru misiuni de supraveghere și intervenții militare ; de asemenea, mai sînt circa 3 000 proiectile nucleare tactice, precum și un anumit număr de rachete strategice localizate în această arie.

Prezența forțelor navale, terestre și aeriene ale puterilor extra-mediteraneene reflectă aici, poate mai mult ca în altă parte, rivalitățile și obiectivele urmărite de aceste puteri.

Tendința de agravare a situației în Mediterana s-a accentuat, în special, după schimbările intervenite în Iran. Slăbirea pozițiilor americane în regiunea Golfului determină începerea unei redesfășurări a bazelor S.U.A. și o deplasare geografică a tensiunii către Mediterana.

Scenă pe care se joacă astăzi unul din episoadele cele mai puternice ale înfruntării Est-Vest, Marea Mediterană ocupă un loc cardinal în strategia globală a marilor puteri. Proximitatea sa de Europa, occidentală, căreia S.U.A. îi oferă acoperirea militară în cadrul Alianței Atlantice, situația sa geografică la întretăierea a trei continente, statutul său de cale de comunicații între Occident și Extremul Orient, importanța pe care o are în aprovizionarea energetică a lumii occidentale, precum și poziția sa de fereastră naturală deschisă spre cîmpurile petrolifere din Orientul Apropiat și Oceanul Indian explică rivalitățile dintre marile puteri.

Se știe că a doua conferință a partidelor și organizațiilor socialiste și progresiste ale Mediteranei a adoptat documentul de la Malta, în 10 puncte. Acesta preconizează un sistem de cooperare și de securitate regională, vizînd „scoaterea marilor puteri din Mediterana". Pe de altă parte, rezoluția asupra dreptului mării, adoptată de a IV-a Conferință a țărilor nealiniate de la Alger, s-a pronunțat pentru necesitatea retragerii flotelor străine din bazinul mediteranean și eliminarea bazelor străine implantate în jurul acestuia.

După părerea noastră, țările riverane ar trebui să se înțeleagă asupra unor obiective vizînd :

— reafirmarea respectării suveranității naționale, integrității teritoriale, egalității în drepturi a statelor, dreptul popoarelor de a dispune de ele însele și neamestecul în treburile interne ;

— degajarea acestei regiuni de conflictele de influență ;

— întărirea solidarității țărilor mediteraneene printr-o comunitate de interese ;

— colaborarea în eliminarea tensiunilor ;

— fiecare țară va trebui să ceară retragerea trupelor străine și lichidarea bazelor de pe teritoriul său ;

— încurajarea relațiilor de bună vecinătate.

POSTA REDACȚIEI

N.E.I.D.A.

Ștefan Alexandrescu, Brăila. Rețeaua de Inovație Educativă pentru Dezvoltarea în Africa (N.E.I.D.A.), înființată de 44 de țări de pe continent, cu concursul U.N.E.S.C.O., și-a început activitatea în 1978 ; este o organizație cooperativă de schimburi între instituțiile naționale și regionale, coordonarea acțiunilor fiind asigurată de la Dakar de Biroul regional U.N.E.S.C.O. pentru educația în Africa.

Activitatea N.E.I.D.A. se referă, cu prioritate, la șase domenii în care acțiunile novatoare, deschiderea față de schimbări și o mai mare flexibilitate în atitudini și metode pot crea un climat și condiții favorabile dezvoltării : legarea învățămîntului de munca productivă, pentru a înlesni trecerea de la școală la fermă sau atelier ; adaptarea învățămîntului la nevoile mediului rural, îndeosebi prin acțiuni în rîndurile tinerilor neșcolarizați și ale adulților ; administrarea și revizuirea sistemelor de învățămînt, în vederea asigurării unei mai strînse legături între educație și obiectivele naționale de dezvoltare; pregătirea și reciclarea cadrelor didactice, pentru a lega și mai mult școala de viață și a îmbunătăți calitatea învățămîntului; producerea de material didactic adecvat pe baza recurgerii la competențe și resurse locale ; folosirea limbilor naționale africane ca mijloace ale instruirii.

Cum sînt puse în practică aceste preocupări ? O anchetă efectuată în țările africane de la sud de Sahara a prilejuit publicarea unui „inventar", un adevărat catalog al experiențelor și metodelor novatoare, din care țările membre ale rețelei se vor putea inspira din belșug în funcție de necesități.

În **Sierra Leone,** o preocupare pentru îmbunătățirea calității vieții rurale și pentru sporirea contribuției învățămîntului la dezvoltare se află la originea proiectului-pilot pentru pregătirea învățătorilor aplicat din 1974 la Școala normală din Bunumbu, cu ajutorul U.N.E.S.C.O. și al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. Cursanții din Bunumbu sînt inițiați în legătură cu condițiile economice, sociale și politice din colectivitățile rurale.

În **Nigeria,** un centru-pilot, înființat în 1970 de Ministerul federal al educației cu sprijinul U.N.E.S.C.O., a creat un serviciu de reparații și întreținere a materialului științific folosit în laboratoarele școlare. Echipele mobile ale centrului vizitează cu regularitate o rețea de școli în fiecare din cele 12 state ale federației nigeriene pentru a întreține aparatura laboratoarelor și efectua reparații pe loc. Tot în Nigeria, un proiect în curs de realizare sub auspiciile Universității din Ifé folosește limba yoruba, vorbită de locuitorii din vestul țării, ca mijloc de instruire în școlile primare. Această experiență, care ar putea avea o influență deosebită asupra dezvoltării învățămîntului primar în alte țări ale Africii, are drept cadru o școală-pilot din Modekeke, pe insula Ifé. Înființarea ei a necesitat formarea unui personal specializat, elaborarea de manuale, deci stabilirea unei terminologii yoruba pentru predarea unor discipline ca matematicile moderne, științele și studiile sociale.

Crearea Rețelei de Inovație Educativă în Africa a trezit un viu interes în țările de pe continent. Anul trecut au avut loc două seminarii în Tanzania și la Ouagadougou (Volta Superioară) reunind cadrele responsabile cu acțiunile rurale și cu informația, un stagiu de studii în vederea coordonării regionale, precum și o serie de anchete pe țări fiind prevăzute pentru anul acesta.

„Inmarsat"

Mihai Daneș, Pitești. „Inmarsat" este denumirea unei organizații internaționale pe cale de constituire, al cărei scop este de a oferi un serviciu operațional de telecomunicații maritime de înaltă calitate. Acționîndu-se prin intermediul a 2—3 sateliți „Marecs" cu orbită geostațională și a trei sateliți „Intelsat V", se preconizează asigurarea de comunicații telefonice și linii telex între nave și stațiile de pe țărm. Sistemul va putea fi eficient și în cazul stabilirii legăturii navă-uscat. O navă în pericol va putea face cunoscute, de îndată, poziția sa și problemele de urgență. Proiectul — care pentru o funcționare de șapte ani necesită fonduri de peste 200 milioane franci — este îndreptățit prin numărul apreciabil de naufragii din ultimii ani. Cei trei sateliți „Marecs" vor fi lansați de o rachetă tip „Ariane" în octombrie 1980, iunie, respectiv decembrie 1981 și vor asigura acoperirea unei arii cuprinzînd oceanele Atlantic, Indian și Pacific. Consiliul pregătitor al „Inmarsat" se va reuni la 16 iulie la Londra, iar crearea, din punct de vedere juridic, a organismului este prevăzută pentru septembrie 1979. 19 state s-au arătat interesate să participe la sistem : Franța, R.F.G., Grecia, Italia, Olanda, Norvegia, Spania, Suedia, Marea Britanie, S.U.A., Canada, Japonia, India, Kuweit, Brazilia, Australia, U.R.S.S., Polonia, Bulgaria.

C. Bălăucă, Codlea, jud. Brașov. 1. Președintele Algeriei este Benjedid Chadli. Vă sugerăm consultarea nr. 3 și 8 a.c., în care veți găsi răspuns la toate întrebările dv.

2. Nu există o cifră exactă, la nivel mondial, a sumelor cheltuite în scopuri militare, ci doar estimații. Consultați articolele publicate de revista noastră pe această temă.

Grațian C. Mărcuș, Zalău. Vă mulțumim pentru scrisoare. Vom avea în vedere propunerea dv.

Eugen Popovici, București. 1. Vă mulțumim pentru observațiile trimise. Într-adevăr, în nr. 18, s-a strecurat o eroare : în 1956, în luptele din zona Canalului Suez n-au participat trupe americane, ci doar anglo-franceze. **2.** Împăratul Augustus și-a început domnia în anul 43 î.e.n. (Cercetați și nr. 19 al revistei).

Veronica Udriște, București. Bill Stewart, de la rețeaua americană de televiziune „ABC", ucis de curînd la Managua, în Nicaragua, a ridicat la 200 numărul ziariștilor uciși sau dispăruți în timpul misiunii, din 1950 pînă în prezent. Cele mai multe victime din rîndul ziariștilor s-au înregistrat în timpul războaielor indochineze : 72. 16 au fost uciși în războiul din Coreea ; 14 au pierit în Liban ; 11 au fost împușcați în Chile în 1975 ; 29 au fost uciși și 40 dispăruți în Argentina după 1975. Anul trecut, tot în Nicaragua, au fost uciși doi ziariști — un nicaraguaian și un guatemalez.

W.W.F.

Ioan Ștefănescu, Ploiești. 1. Este vorba de Fondul mondial pentru protejarea naturii World Wildlife Fund (W.W.F.), creat în urmă cu 18 ani și avînd drept scop instituirea unei „strategii mondiale" de conservare a resurselor naturale, integrată în procesul de dezvoltare și progres al umanității. În anii care au trecut de la crearea sa, W.W.F. a cheltuit peste 170 milioane franci pentru a contribui, în 118 țări, la „conservarea mediului natural și a speciilor animale și vegetale". Potrivit datelor organizației, au fost salvate, astfel, aproximativ 80 de specii, dintre care tigrul african, flamingo roz și altele.

2. Fostul președinte indonezian Sukarno a murit în urmă cu nouă ani. Recent, în localitatea sa natală, Blitar, din estul insulei indoneziene Java, a fost inaugurat, în prezența președintelui Suharto, un monument funerar. Luînd cuvîntul, șeful statului a evocat personalitatea lui Sukarno, „fiu ilustru al Indoneziei, de al cărui nume este legată proclamarea independenței țării sale".

3. Pakistanul s-a retras din Commonwealth în 1972. Recent, generalul Zia Ul Haq, șeful statului pakistanez, într-un interviu difuzat de BBC a vorbit despre posibilitatea revenirii țării sale în cadrul Commonwealthului.

Petru Caranfil, Rîmnicu Vîlcea. Ne pare rău, dar nu avem posibilitatea republicării textelor despre sfîrșitul lui Hitler, la care vă referiți. Revista noastră a publicat, însă, în decursul anilor mai multe seriale pe această temă, cuprinzînd informații mult mai detaliate.

Petre Stănescu, Galați. Iată imaginea solicitată. Este vorba de un prototip de automobil american acționat cu baterii, care poate circula 150 km fără aprovizionare, cu o viteză de 75 km pe oră. Data planificată pentru intrarea în producția de serie — 1985.

POSTA REDACTIEI

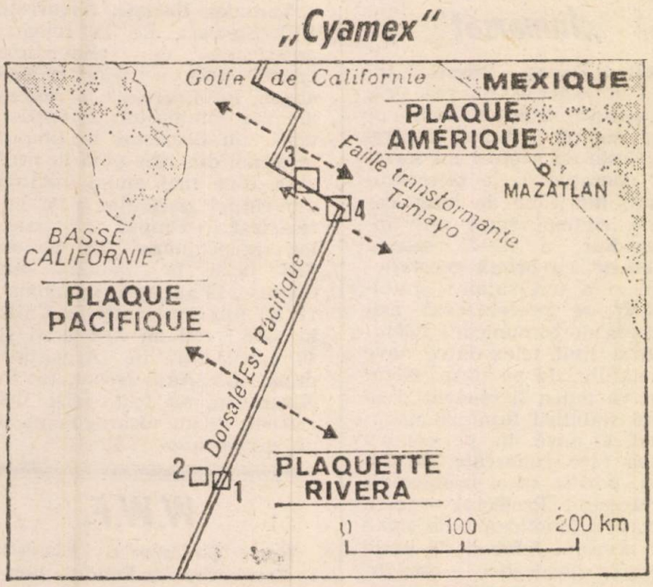

Mihail Rădulescu, Bucureşti. Specialiştii francezi, americani şi mexicani — care au participat, anul trecut, la operaţiunea „Cyamex"-21 de plonjări ale minisubmarinului francez „Cyana" în zona dorsalei de est a Pacificului — au putut observa depozite de sulfuri polimetalice şi straturi de lavă. Între 10 aprilie şi 15 mai a.c., noua operaţiune de cercetări franco-americano-mexicană „Rise" (Rivera Submersible Experiment), constînd în 20 de scufundări ale minisubmarinului american „Alvin", a permis descoperirea de surse hidrotermale submarine, în vecinătatea depozitelor de sulfuri. Anterior, „Angus", un mecanism de cercetări aparţinînd societăţii „Woods Hole Oceanographic Institution", remorcat în apropiere de fundul oceanului cu ajutorul navei oceanografice „Melville", reperase în centrul dorsalei Pacificului, graţie aparatelor fotografice şi termometrelor speciale, o zonă de 9—10 km lungime şi 50—100 m lăţime, în care temperatura apei variază între 5 şi 20 grade Celsius, fiind net superioară temperaturii maxime de 2 grade C a apelor oceanului, la adîncimea de 2 600 m. Minisubmarinul american „Alvin" a efectuat scufundări în mai multe locuri în această zonă, unde au putut fi reperate depozite de sulfuri polimetalice (îndeosebi de zinc, cupru şi fier) şi izvoare hidrotermale, cu temperaturi variind între 150—500 grade C. Sînt cele mai fierbinţi surse hidrotermale descoperite pe fundul oceanului. Apa caldă izvorăşte cu viteze variind între 35—70 km pe oră. În ce priveşte operaţiunea „Rise", aceasta a permis observarea unei faune interesante — specii de crustacee necunoscute, crabi. Totodată, analizîndu-se probele de apă din sursele termale de pe fundul oceanului, s-a constatat că acestea au o cantitate importantă de heliu. Au fost instalate seismografe pe fundul oceanului pentru a studia structura axei active a dorsalei Pacificului.

În ianuarie şi februarie, a fost efectuată operaţiunea de cercetări ştiinţifice „Rose" (Rivera Ocean Seismic Experiment), în cursul căreia au fost instalate zeci de seismografe pentru studierea structurii unei porţiuni a dorsalei Pacificului. În toamnă, va avea loc operaţiunea „Rise bis", în zona faliei Tamayo. „Alvin" ar putea reveni în zona dorsalei explorate în cursul operaţiunilor „Cyamex" şi „Rise", pentru efectuarea de cercetări biologice, geologice, geochimice şi geofizice. Operaţiunile „Cyamex", „Rose", „Rise" şi „Rise bis" se încadrează în programul ştiinţific „Rita" (Rivera Tamayo), la care participă Franţa, S.U.A. şi Mexicul.

George Podină, Roman. După ce a ocupat timp de 3 ani postul de preşedinte al Camerei deputaţilor, Pietro Ingrão, cunoscut fruntaş comunist, a demisionat. În noul parlament italian ales, luna trecută, acest post va reveni deputatei comuniste Nilde Jotti **(în imagine,** la prima şedinţă a Camerei deputaţilor).

Adrian Filipescu, Bucureşti. S-a hotărît reducerea cantităţii de aur vîndute de Fondul Monetar Internaţional la licitaţie, începînd din iunie, la 440 000 uncii de aur. Potrivit precizărilor unui purtător de cuvînt al F.M.I., această reducere a fost hotărîtă pentru a asigura Fondului Monetar Internaţional suficient aur pentru licitaţiile lunare care urmează să se încheie în anul 1980. Pînă în prezent, F.M.I. a vîndut 19,7 milioane de uncii din cele 25 milioane uncii alocate în acest scop. Vînzările de aur ale F.M.I. au început în iunie 1976, licitaţiile avînd loc săptămînal pînă în martie 1977, cînd au început să fie organizate lunar, iar cantitatea de aur alocată în acest scop a fost redusă de la 780 000 uncii la 525 000 uncii.

Hradul din Praga

Petre Dăscălescu, Bucureşti. Praga, oraş aşezat pe colinele străbătute de apele rîului Vltava, este dominată de Hrad. Acest complex de clădiri este azi reşedinţa oficială a şefului statului cehoslovac, locul celor mai importante întîlniri cu caracter intern sau extern. În încăperile Hradului sînt primiţi şefii de stat aflaţi în vizită oficială şi tot aici îşi prezintă ambasadorii scrisorile de acreditare.

Legenda spune că a fost întemeiat de prinţesa Libuşe, considerată a fi întemeietoarea dinastiei Premysl. Mărturii arheologice arată că spre sfîrşitul secolului al IX-lea, principele Borijov — primul principe atestat istoriceste al amintitei dinastii — şi-a întemeiat aici cetatea de reşedinţă. În perioada dinastiei de Luxemburg, cel mai important reprezentant al său — Carol al IV-lea — va dezvolta şi mai mult cetatea. El a încurajat artele, transformînd Praga într-un mare centru politic, economic şi cultural. Construcţiile realizate în acest timp sînt dintre cele mai renumite : Catedrala Sf. Vit (1344), Universitatea Carolină, castelul Karlstejn, Podul Carol şi altele.

Epoca Renaşterii a transformat Hradul din Praga dintr-o cetate medievală fortificată, într-o reşedinţă luxoasă, împrejmuită de parcuri şi împodobită cu capodopere de artă. Momentul de vîrf se află în timpul lui Rudolf al II-lea (1576—1611) care, pe lîngă camere de locuit, construieşte Sala Spaniolă şi Sala Nouă, azi galeriile Rudolf. Perioada barocului este marcată de Poarta Matheas (Matei Corvin), pe care acesta a construit-o în zidul de vest al Hradului, ca o intrare fastuoasă în cetate. În sfîrşit, ultimele construcţii din incinta Hradului sînt făcute de Maria Tereza între anii 1753—1775. La 28 octombrie 1918, cînd se încheie dominaţia dinastiei Habsburg-Lotring şi este proclamată Republica Cehoslovacă independentă, Hradul capătă o destinaţie nouă. Lucrările de restaurare încep după o minuţioasă cercetare ştiinţifică, fiind, însă, întrerupte de ocupaţia nazistă. După eliberare, ele sînt reluate, iar în 1948, în sala Vladislav este adoptată Constituţia de la 9 mai şi este ales primul preşedinte al republicii. Prin lege, Hradul din Praga este cel mai important monument cultural naţional. O parte din încăperi au căpătat o destinaţie culturală : astfel, manejul şi Palatul de vară al reginei Ana au devenit galerii de artă. În mănăstirea „Sf. Jiri", Galeria Naţională expune colecţiile de artă cehă veche. În aripa transversală a palatului terezian au fost amenajate încăperile oficiale.

Mircea Ionescu, Craiova. În cazul situaţiei din Ciad, atît înainte cît şi în timpul întîlnirilor de la Kano (I şi II, cf. Lumea nr. 19 a.c.) s-a avansat federalismul ca soluţie a conflictului cu iz etnic. Este, de altfel, structura de stat aleasă de Nigeria.

L. Andronache, Arad. În ciuda unor diferenţe minime de la ţară la ţară, limba arabă este aceeaşi în toate statele arabe.

LUMEA

Redacţia şi administraţia : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 10 Internaţional 18 50 81. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul import-export presă — Calea Griviţei nr. 64–66, P.O.B. 2001, telex 011226, Bucureşti.

ASIGURAREA MIXTĂ DE VIAȚĂ I SUPLIMENTARĂ DE ACCIDENTE = PREVEDERE + ECONOMIE

adas
ADMINISTRAȚIA ASIGURĂRILOR DE STAT

Asigurarea mixtă de viață și suplimentară de accidente este utilă oricărei persoane în vîrstă de la 16 la 65 de ani.

DE CE ?

Pentru că :

● **Oferă posibilitatea îmbinării prevederii cu economia, constituind un sprijin material pentru cel ce se asigură sau pentru familia sa, întrucît suma asigurată stabilită pentru urmările accidentelor reprezintă de 6 ori suma prevăzută pentru celelalte evenimente cuprinse în această asigurare, iar la expirarea asigurării se plătește atît suma asigurată (economisită), cît și o indemnizație de 10 la sută.**

● **Dă posibilitatea asiguratului să încaseze, pe parcursul duratei asigurării, cîte 1 000 de lei pentru fiecare combinație de litere înscrisă în poliță, ieșită la tragerile de amortizare lunare și speciale.**

CE RISCURI SÎNT ASIGURATE ?

● **Sînt acoperite cazurile de invaliditate permanentă totală sau parțială și de deces din accidente, produse de evenimente neprevăzute și nedorite, cum ar fi : explozia, prăbușirea de teren, lovirea, căderea, alunecarea, acțiunea violentă a unei persoane, atacul unui animal, trăsnetul, acțiunea curentului electric, arsura, înecul, intoxicarea subită sau asfixierea din cauze subite și multe altele, precum și decesul din alte cauze decît cele de accidente.**

PE CE DURATĂ SE POATE ÎNCHEIA ASIGURAREA ȘI CARE ESTE NIVELUL PRIMELOR DE PLATĂ ?

● **Se poate încheia pe durate de la 5 la 15 ani.**

● **Primele de plată se stabilesc în funcție de mărimea sumei asigurate, de vîrsta persoanei ce se asigură, de durata asigurării, fiind pentru fiecare 1 000 de lei din suma asigurată, între 7,75 și 21,50 lei, lunar.**

Pentru ca Administrația Asigurărilor de Stat să-și onoreze prompt obligațiile din contractul de asigurare, dv., stimați asigurați, aveți datoria să achitați la termen primele de asigurare. Această obligație vă cere prea mult timp ? Nu, deoarece puteți plăti primele de asigurare folosind „consimțămîntul scris", prin împuternicirea ce o dați lucrătorilor care vă efectuează plățile de retribuții de a achita Administrației Asigurărilor de Stat, din drepturile dv., primele, atît pentru asigurările în curs, cît și pentru cele pe care le veți încheia sau reînnoi.

Pentru informații suplimentare și pentru contractarea de asigurări vă puteți adresa responsabililor cu asigurările din unitățile socialiste, agenților și inspectorilor de asigurare sau, direct, oricărei unități ADAS.

ADAS

ÎNTREPRINDEREA ELECTROMETAL-TIMIȘOARA

Str. Circumvalațiunii nr. 1, telefon : 45386—45346 ;
telex : 043239

Dintr-o gamă variată de peste 300 de produse, cu diverse domenii de întrebuințare : electrotehnic, electrocasnic, utilaje de stins incendii și bunuri de larg consum, vă prezentăm :

— Tren-tramvai tip „Timiș 2", de mare capacitate, silențios, compus din tramvai motor și tramvai remorcă.

— Motopompe de stins incendii tip :

a) M.U. 400 — care este dotată cu o pompă centrifugă cu un singur etaj de presiune, avînd un debit maxim de 400 l/min la ieșire liberă și o presiune maximă de 4,4 daN/cmp cu vanele complet închise. Greutatea motopompei complet echipată este de 250 kg.

b) „El-tim 800" — care este dotată cu o pompă centrifugă cu un singur etaj de presiune avînd un debit maxim de 1200 l/min la ieșire liberă și o presiune maximă de 6,5 daN/cmp cu vanele închise. Greutatea motopompei complet echipată este de 308 kg.

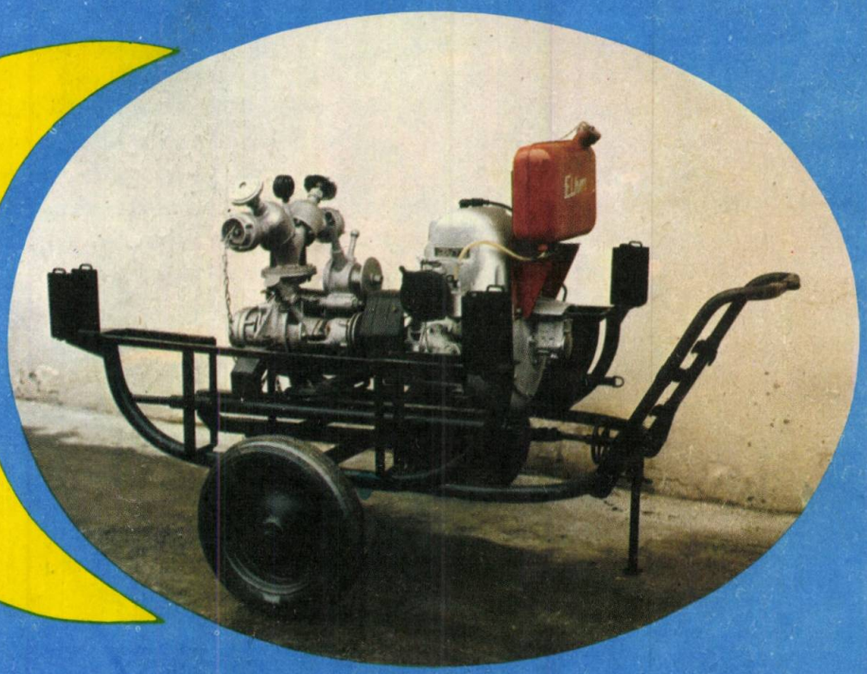

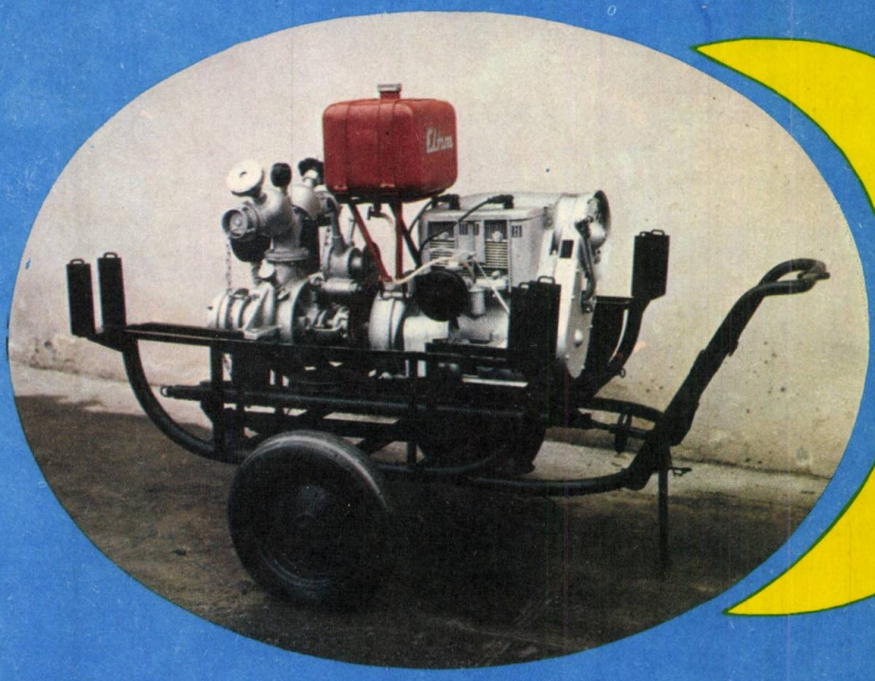

— Panouri de incendiu de tip I, II, III care sînt dotate cu echipamentul de stins incendii prevăzut de H.C.M. 983

a) Panou P.C.I. tip I (dulap) ;

b) Panou P.C.I. tip II (acoperit — deschis) ;

c) Panou P.C.I. tip III (destinat unităților agricole).

Echipamentul din dotarea panourilor corespunde calitativ normelor P.C.I. corespunzător unui post de stins incendiu primar.

Lei 2

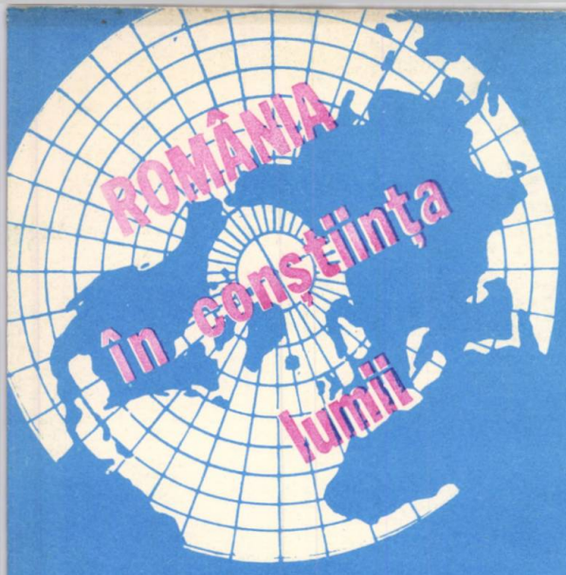

LUMEA
SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ
Nr. 32 2 august 1979

Nou moment important în relațiile dintre partidele și popoarele român și guineez

Energia - problemă mondială

•

Strategia energetică a României, în consens cu cerințele actuale și de perspectivă pe plan național și internațional

Din actualitatea internațională

ROMA. Spre un guvern de tranziție?

LUSAKA. Conferința Commonwealth-ului

DELHI. Evoluții politice

AUGUST 1944
File de istorie

VIZITA ÎN ROMÂNIA
A PREŞEDINTELUI AHMED SEKOU TOURÉ

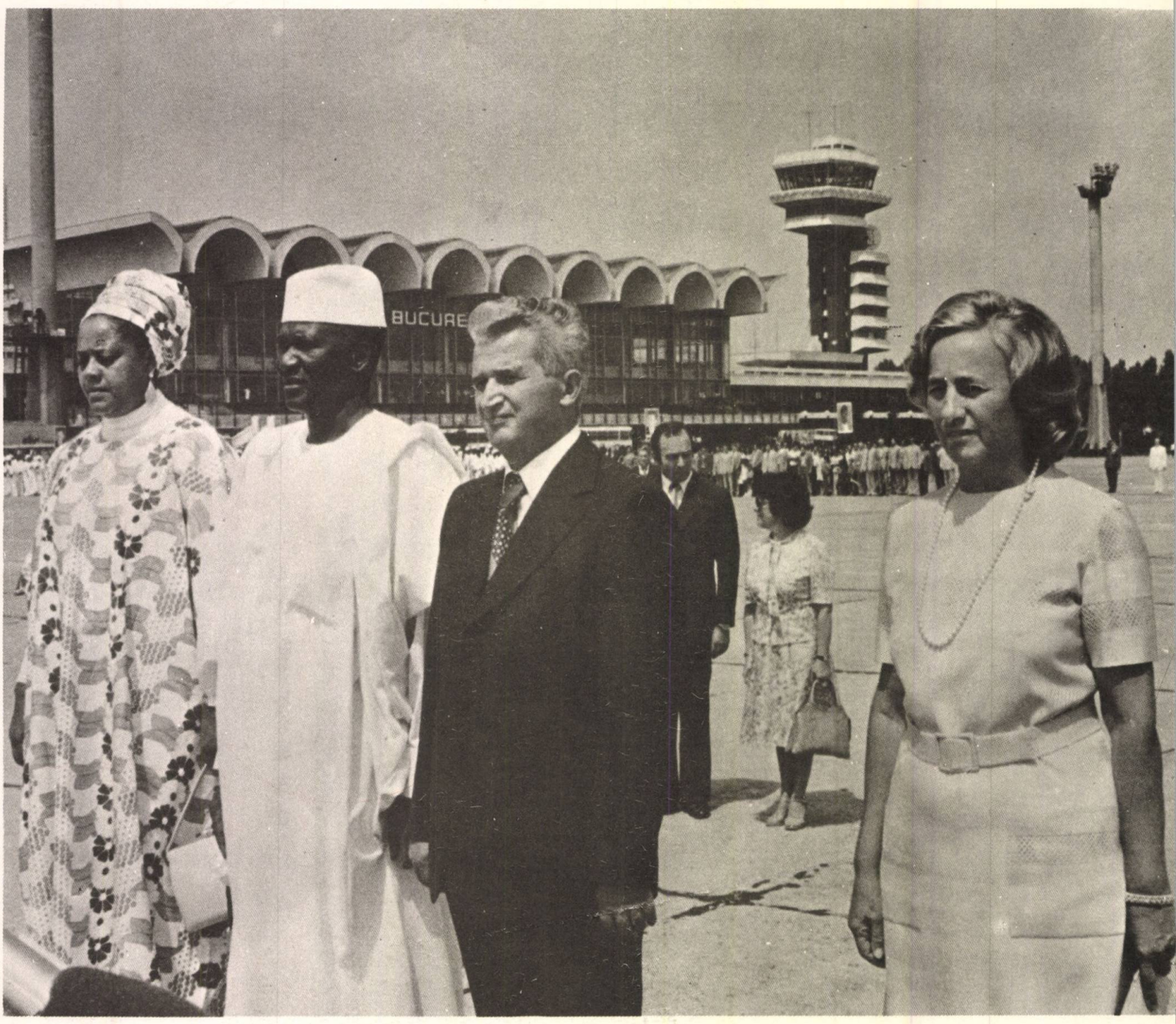

Pe aeroportul internaţional Otopeni, la încheierea vizitei oficiale de partid şi de stat întreprinsă în ţara noastră la invitaţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, şi a tovarăşei Elena Ceauşescu, de către tovarăşul Ahmed Sekou Touré, secretar general al Partidului Democrat din Guineea, preşedintele Republicii Populare Revoluţionare Guineea, şi tovarăşa Andrée Touré

Întîlnirea dintre tovarăşii NICOLAE CEAUŞESCU şi L. I. BREJNEV

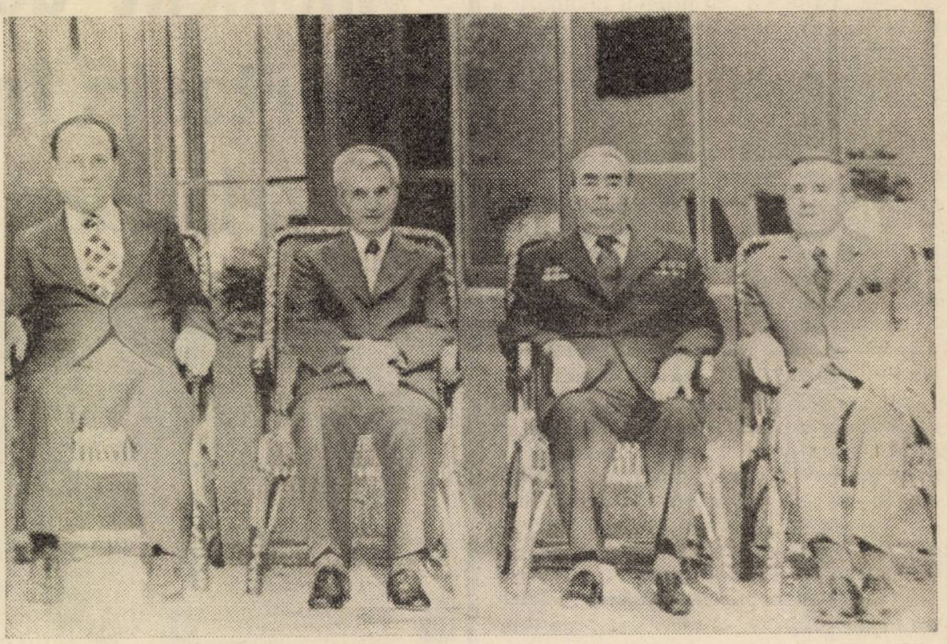

Miercuri, 1 august, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, s-a întîlnit în Crimeea cu tovarăşul Leonid Brejnev, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, preşedintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

Tovarăşii Nicolae Ceauşescu şi Leonid Brejnev s-au informat reciproc asupra desfăşurării construcţiei socialiste şi comuniste în Republica Socialistă România şi în Uniunea Sovietică, au examinat probleme actuale ale dezvoltării relaţiilor româno-sovietice, ale întăririi colaborării dintre P.C.R. şi P.C.U.S. Ei au fost de acord că trebuie continuată activitatea de coordonare a planurilor cincinale ale ambelor ţări şi pentru dezvoltarea colaborării economice şi cooperării în producţie, atît în cadrul C.A.E.R., cît şi pe bază bilaterală.

A avut loc un schimb de păreri în probleme internaţionale. Tovarăşii Nicolae Ceauşescu şi Leonid Brejnev consideră urgentă adoptarea de măsuri pentru frînarea cursei înarmărilor, pentru a conferi un caracter consecvent, tot mai dinamic şi mai profund procesului destinderii.

Republica Socialistă România şi Uniunea Sovietică sînt hotărîte ca, împreună cu celelalte state membre ale Tratatului de la Varşovia, cu toate ţările care au participat la Conferinţa general-europeană, să sporească eforturile în toate direcţiile colaborării, prevăzute în Actul final de la Helsinki, inclusiv în domeniul măsurilor de sporire a încrederii şi de sprijinire a destinderii politice prin măsuri de dezangajare militară. În legătură cu aceasta, s-a subliniat importanţa reuniunii de la Madrid, care urmează să aibă loc în 1980.

În cadrul convorbirii s-a relevat că un eveniment pozitiv important în politica mondială l-a constituit întîlnirea sovieto-americană de la Viena şi, în primul rînd, semnarea Tratatului SALT-II.

Tovarăşii Nicolae Ceauşescu şi Leonid Brejnev au afirmat solidaritatea neabătută a popoarelor român şi sovietice cu lupta popoarelor eliberate, a mişcării de nealiniere, împotriva rasismului, dominaţiei neocolonialiste, pentru triumful cauzei libertăţii, progresului social şi păcii.

Întîlnirea s-a desfăşurat într-o atmosferă sinceră, tovărăşească.

Tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU i-a fost înmînat ordinul „Lenin"

(Relatarea solemnităţii de decorare — în pag. 2)

ROMÂNIA – GUINEEA

Noul dialog la nivel înalt – moment de deosebită importanță în dezvoltarea relațiilor bilaterale

Miercuri 1 august, tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, i-a fost înmînat de către tovarășul Leonid Brejnev, secretar general al C.C. al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Ordinul „Lenin" conferit de Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S., cu prilejul împlinirii a 60 de ani, ca apreciere a contribuției sale la dezvoltarea prieteniei și colaborării dintre popoarele Uniunii Sovietice și Republicii Socialiste România.

Înmînînd înalta distincție, tovarășul **LEONID BREJNEV** a spus : **„Încă din 1978, apreciind meritele în dezvoltarea prieteniei și colaborării frățești dintre popoarele Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste și Republicii Socialiste România, și în legătură cu aniversarea a 60 de ani, Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. a adoptat decretul cu privire la decorarea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu Ordinul «Lenin».**

Îmi este plăcut că astăzi am posibilitatea să înmînez această decorație. Aș dori ca actul solemn de astăzi să fie apreciat ca o nouă mărturie a stimei profunde și simpatiei frățești ale comuniștilor sovietici față de comuniștii români. Poporul sovietic apreciază prietenia și colaborarea cu poporul român. Năzuința noastră neabătută este ca relațiile sovieto-române, variate prin conținutul lor, să servească ferm interesele construcției socialiste și comuniste, întăririi continue a comunității socialiste, cauzei păcii în întreaga lume.

Primiți, stimate tovarășe Ceaușescu, felicitările mele cu prilejul înmînării înaltei decorații".

A luat apoi cuvîntul tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, care a spus : **„Doresc să exprim mulțumirile mele pentru înalta distincție, Ordinul «Lenin», conferită de Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. și pe care mi-ați înmînat-o astăzi.**

Văd în aceasta o ilustrare a bunelor relații prietenești între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, dintre Republica Socialistă România și Uniunea Sovietică, o expresie a sentimentelor de stimă și prețuire ce și le nutresc reciproc popoarele țărilor noastre.

Totodată, consider aceasta ca o apreciere a contribuției mele la dezvoltarea acestor relații, la întărirea prieteniei și colaborării dintre comuniștii români și comuniștii sovietici, dintre popoarele român și sovietice.

Partidul și poporul nostru dau o înaltă apreciere relațiilor româno-sovietice. Dorim ca aceste relații să se dezvolte continuu pe toate planurile, în interesul construcției socialiste și comuniste din țările noastre, al cauzei generale a socialismului, colaborării și păcii în întreaga lume.

Încă o dată vă mulțumesc călduros pentru distincția înmînată și pentru felicitările pe care mi le-ați adresat cu acest prilej, tovarășe Leonid Ilici Brejnev".

Semnarea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Ahmed Sekou Touré a documentelor oficiale româno—guineeze

Cronica relațiilor de prietenie și solidaritate militantă dintre România și Guineea a consemnat, zilele acestea, un eveniment de o deosebită însemnătate : vizita oficială de partid și de stat, întreprinsă în țara noastră de tovarășul Ahmed Sekou Touré, secretar general al Partidului Democrat din Guineea, președintele Republicii Populare Revoluționare Guineea, împreună cu tovarășa Andrée Touré, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu. Noul dialog la nivel înalt româno-guineez, care s-a încheiat prin semnarea, de către cei doi conducători de partid și de stat, a **Declarației solemne comune** și a **Comunicatului comun** — documente cu multiple semnificații, atît în planul relațiilor bilaterale, cît și al rezonanței lor internaționale — constituie o elocventă mărturie a voinței partidelor, țărilor și popoarelor noastre de a conlucra tot mai strîns, de a fructifica amplele posibilități de promovare a relatiilor dintre ele, relații ce au cunoscut o continuă dezvoltare și aprofundare după vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în Guineea, din martie 1974.

Primirea călduroasă făcută înalților oaspeți guineezi la București, la stațiunea de cercetări agricole Fundulea, în orașul aluminiului — Slatina — la Stoicănești, la Turnu Măgurele, Giurgiu, ca, de altfel, pretutindeni pe pămîntul românesc, a constituit o grăitoare expresie a satisfacției poporului nostru pentru noua întîlnire la nivel înalt româno-guineeză, menită să creeze o bază și mai trainică relațiilor statornicite între cele două țări, să dea un conținut cît mai concret și substanțial uneia dintre orientările directoare ale politicii externe a României socialiste — promovarea multilaterală a raporturilor cu țările în curs de dezvoltare.

Este important de relevat faptul că cele două țări consideră promovarea legăturilor româno-guineeze ca înscriindu-se în cadrul larg al afirmării solidarității între țările în curs de dezvoltare, care împărtășesc marile obiective ale depășirii decalajelor, realizării unui progres mai rapid în domeniile economic și social, lichidării vechilor raporturi de inechitate existente în lume, înfăptuirii noii ordini economice și politice internaționale.

Document de mare valoare politică, Declarația solemnă comună constituie o expresie pregnantă a hotărîrii comune de a conferi noi dimensiuni raporturilor de solidaritate și colaborare dintre partidele, țările și popoarele noastre, în spiritul prevederilor Tratatului de prietenie și cooperare, semnat la Conakry, în martie 1974. În același timp, Declarația are o profundă

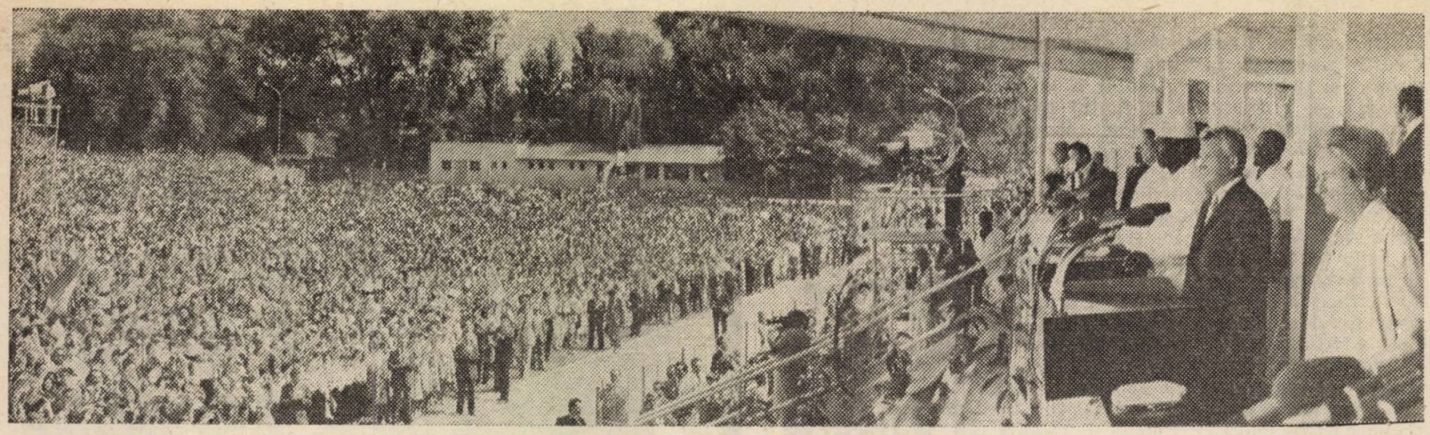

Aspect de la marea adunare populară de la Slatina — o vibrantă manifestare a prieteniei și solidarității româno-guineeze

semnificație și pe plan internațional, reflectînd voința României și Guineei de a contribui activ și consecvent la consolidarea păcii, securității și progresului în lume, la promovarea unei politici noi de colaborare între state, bazată pe principiile deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța, pe dreptul fiecărui popor la dezvoltarea de sine stătătoare, în conformitate cu aspirațiile sale.

Convorbirile la nivel înalt au reliefat voința comună de a intensifica, extinde și aprofunda colaborarea între cele două partide și state, între organizațiile de masă și obștești din cele două țări, în toate domeniile de interes comun. Relevăm în acest context că, pe temeiul evoluției favorabile a relațiilor de solidaritate dintre Partidul Comunist Român și Partidul Democrat din Guineea și în dorința de a da un nou impuls, în etapa actuală, acestor raporturi, a fost semnat **Acordul de cooperare între cele două partide.**

Dialogul la nivel înalt a evidențiat, totodată, hotărîrea celor două țări de a acționa pentru extinderea și adîncirea, în continuare, a cooperării lor economice în domeniile minier, agricol, industrial, pentru identificarea și concretizarea, pe baze reciproc avantajoase, a noi acțiuni de cooperare bilaterală sau multilaterală — inclusiv prin crearea de societăți mixte de producție și comercializare — în măsură să ducă la o mai eficientă utilizare a posibilităților pe care le oferă economiile României și Guineei. A fost exprimată, de asemenea, dorința de intensificare și diversificare a schimburilor comerciale, de dezvoltare a relațiilor de colaborare în domeniile învățămîntului, radioteleviziunii, pregătirii cadrelor, ocrotirii sănătății, științei și tehnicii, pe plan cultural, în general, pentru o mai bună cunoaștere reciprocă a valorilor materiale și spirituale ale celor două popoare.

„Vizita dumneavoastră în România — arăta tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** la marea adunare populară de la Slatina, adresîndu-se înaltului oaspete guineez — **constituie un nou moment important în relațiile româno-guineeze, în spiritul Tratatului de prietenie și colaborare dintre România și Guineea. Am purtat convorbiri îndelungate în legătură cu probleme privind dezvoltarea, în continuare, a relațiilor dintre partidele și popoarele noastre, a colaborării și cooperării economice, tehnico-științifice și culturale, în vederea progresului mai rapid al celor două țări pe calea creării unei economii puternice, de sine stătătoare, baza adevăratei independențe a fiecărei națiuni".**

Președintele **AHMED SEKOU TOURE** sublinia, la rîndul său: **„Obiectivele pe care le-am fixat pentru cooperarea noastră sînt evident în interesul României și al Guineei. Vă asigurăm că vom veghea cu cea mai mare seriozitate la îndeplinirea tratatelor, convențiilor și acordurilor pe care le vom semna. Vom fi fideli angajamentelor pe care ni le vom asuma. Pentru că știm că relațiile dintre noi sînt relații de libertate, sînt relații militante. Știm, în același timp, că numai cooperînd vom putea să realizăm în mai bune condiții planurile noastre de dezvoltare".**

Analiza aprofundată a situației internaționale actuale a pus în evidență identitatea sau apropierea pozițiilor celor două țări în problemele fundamentale dezbătute. Pornind de la aprecierea că imperativul cel mai arzător al zilelor noastre este unirea tot mai strînsă a eforturilor tuturor popoarelor, întărirea conlucrării și solidarității forțelor înaintate de pretutindeni, a fost evidențiat rolul hotărîtor ce revine, în acest sens, țărilor socialiste, țărilor în curs de dezvoltare, statelor nealiniate, forțelor progresiste și democratice, care au misiunea istorică de a realiza o lume a dreptății sociale, a egalității între popoare, a colaborării fructuoase, prietenești, între toate națiunile lumii. A fost relevată cu putere ideea că, acționînd unite, forțele care se pronunță pentru o politică de independență, cooperare, securitate și pace, pentru excluderea războiului și confruntărilor armate din viața internațională, pot să prevină o nouă conflagrație mondială, precum și conflictele locale, să asigure o pace trainică pe planeta noastră. În același timp, cei doi președinți au relevat necesitatea stringentă ca relațiile dintre state să fie întemeiate statornic pe principiile noi, democratice, evidențiind faptul că numai pe baza respectării acestora se pot asigura pacea, progresul și prosperitatea tuturor popoarelor, destinderea și securitatea în Europa, Africa și în întreaga lume.

În legătură cu evoluția situațiilor conflictuale din diferite zone geografice și cu pericolele pe care acestea le reprezintă pentru pacea mondială, România și Guineea s-au pronunțat ferm pentru soluționarea tuturor stărilor de încordare și confruntare exclusiv pe calea politică, prin tratative între părțile direct interesate, știut fiind că recurgerea la forță nu numai că nu duce la rezolvarea conflictelor, ci, dimpotrivă, le agravează și generează noi conflicte, ce pun în pericol independența națională, progresul economico-social și bunăstarea popoarelor respective, pacea și securitatea internațională. Cei doi președinți și-au exprimat convingerea că înscrierea de către România, pe agenda celei de-a XXXIV-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. a unui punct intitulat „Reglementarea prin mijloace pașnice a diferendelor dintre state" va prilejui o dezbatere largă și aprofundată a acestei probleme de importanță majoră pentru toate statele și va permite elaborarea și adoptarea procedurilor și mijloacelor de reglementare pașnică a diferendelor.

Pe aceeași linie, a fost subliniată necesitatea soluționării tuturor problemelor litigioase complexe din Africa, pe cale politică, prin tratative directe și în spirit de colaborare între toate țările africane interesate, cu excluderea oricărui amestec din afară, pornindu-se de la respectul independenței și integrității teritoriale a fiecărui stat, și în conformitate cu prevederile și principiile Cartei O.N.U. și Cartei O.U.A.

A fost relevată, totodată, necesitatea întăririi unității și solidarității popoarelor africane în lupta împotriva imperialismului, colonialismului, neocolonialismului și rasismului, pentru asigurarea independenței naționale, pentru emancipare economică și socială, pentru edificarea unui climat de pace, bunăvecinătate și cooperare. România și Guineea și-au reafirmat, și de această dată, solidaritatea lor activă, militantă cu lupta de eliberare națională a popoarelor din Zimbabwe și Namibia, a populației majoritare din Africa de Sud, împotriva discriminării rasiale și apartheidului. Ele au condamnat cu fermitate acțiunile militare agresive ale regimurilor rasiste împotriva statelor africane independente și suverane, cerînd să se pună capăt, imediat și pentru totdeauna, oricăror încălcări ale suveranității și integrității teritoriale ale acestor state.

România și Guineea — țări în curs de dezvoltare — apreciază că una din problemele fundamentale ale umanității și o condiție esențială pentru consolidarea păcii și securității în lume constă în lichidarea subdezvoltării, edificarea unei noi ordini economice internaționale, bazate pe deplina egalitate și echitate, pe dreptul tuturor națiunilor de a beneficia, ele însele, de resursele lor naturale, și care să asigure progresul mai rapid al țărilor în curs de dezvoltare, accesul lor la cuceririle științei și tehnologiei moderne. În perspectiva viitoarei sesiuni speciale a Adunării Generale a O.N.U. din 1980, consacrată noii ordini economice internaționale, cele două țări au exprimat hotărîrea lor de a contribui activ la pregătirea acesteia, considerînd că, pentru edificarea noii ordini și desfășurarea corespunzătoare a sesiunii speciale, este necesară accelerarea dezvoltării pe baza, în primul rînd, a eforturilor naționale, întărirea solidarității și unității de acțiune ale tuturor țărilor în curs de dezvoltare, colaborarea lor strînsă în cadrul „Grupului celor 77", al organizațiilor și organismelor internaționale.

Firește, aria tematică a unei colaborări internaționale determinate de interese comune și de atașamentul la cauza păcii și

bunei înțelegeri pe plan mondial este vastă. Imperativul intensificării eforturilor în direcția traducerii în viață a tuturor principiilor și prevederilor Actului final de la Helsinki — pornind de la faptul că întărirea securității și dezvoltarea cooperării în Europa vor exercita o influență pozitivă asupra păcii și securității în întreaga lume — și necesitatea pregătirii temeinice a reuniunii din 1980, de la Madrid ; însemnătatea realizării unei păci globale, trainice și juste în Orientul Mijlociu ; necesitatea și importanța trecerii neîntîrziate la măsuri practice de dezarmare și, în primul rînd, de dezarmare nucleară ; rolul crescînd pe care O.N.U. trebuie să-l exercite în viața internațională — sînt, toate acestea, teme majore, a căror abordare a relieiat importante concluzii și aprecieri comune. O idee pusă cu putere în lumină a fost aceea că soluționarea trainică și echitabilă a marilor probleme ce confruntă lumea contemporană reclamă participarea activă la viața internațională, în condiții de deplină egalitate, a tuturor statelor și, îndeosebi, a țărilor mici și mijlocii, a țărilor în curs de dezvoltare, a statelor nealiniate, direct interesate în promovarea unor relații noi, de respect al independenței și suveranității internaționale.

Pe temeiul convergenței preocupărilor lor, România și Guineea și-au exprimat hotărîrea de a-și întări cooperarea pe arena internațională, în cadrul O.N.U., al „Grupului celor 77", al mișcării de nealiniere și în alte foruri internaționale, pentru apărarea păcii, întărirea securității internaționale și promovarea cooperării și prieteniei între toate popoarele.

Prin rezultatele sale rodnice, prin documentele de însemnătate deosebită convenite cu acest prilej, recentul dialog la nivel înalt româno-guineez a marcat un moment de excepțională importanță în dezvoltarea și adîncirea relațiilor de prietenie, solidaritate militantă și cooperare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Democrat din Guineea, dintre România și Guineea, în deplină concordanță cu interesele și aspirațiile de pace și progres ale popoarelor noastre, cu voința lor de a-și aduce contribuția activă la soluționarea problemelor majore ale umanității, la democratizarea relațiilor internaționale, la instaurarea unei noi ordini politice și economice mondiale, la făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, a păcii și cooperării, pe planeta noastră.

Sabina Diaconu

Vizita primului ministru român în Bulgaria

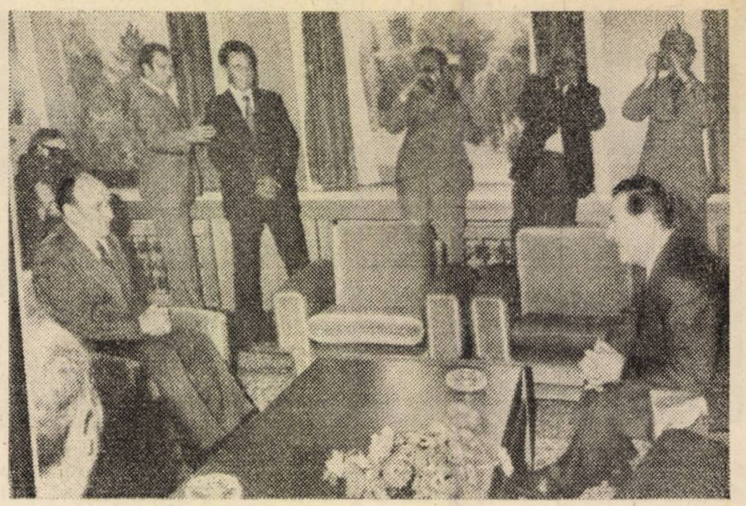

Vizita oficială de prietenie pe care primul ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, Ilie Verdeț, a efectuat-o în Republica Populară Bulgaria, în perioada 26—28 iulie a.c., se înscrie pe linia raporturilor de fructuoasă colaborare statornicite între cele două țări socialiste vecine, relații ce cunosc o dezvoltare continuă, ascendentă, în spiritul prieteniei tradiționale dintre cele două popoare.

Primirea de către Todor Jivkov, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria, a primului ministru român *(în imagine)* a constituit principalul moment al vizitei. Schimbul de mesaje prietenești dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și tovarășul Todor Jivkov, ocazionat de această întrevedere, atmosfera de caldă prietenie tovărășească în care s-au desfășurat convorbirile au exprimat pregnant înalta apreciere pe care conducerile de partid și de stat din cele două țări o acordă raporturilor reciproce, dezvoltării lor continue pe multiple planuri. Relevîndu-se satisfacția comună pentru cursul mereu ascendent pe care se situează relațiile româno—bulgare, pentru permanenta lor extindere și diversificare, a fost reafirmată dorința reciprocă de a adînci, în spiritul înțelegerilor convenite la nivel înalt, conlucrarea dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Bulgar, dintre România și Bulgaria, dintre cele două popoare vecine.

În cursul convorbirilor, purtate într-un spirit de prietenie și înțelegere reciprocă, primul ministru al guvernului român și Stanko Todorov, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Bulgaria, au analizat modul de îndeplinire a sarcinilor și înțelegerilor care decurg din convorbirile dintre conducătorii de partid și de stat ai celor două țări, avute cu prilejul întîlnirilor din ultima perioadă, privind lărgirea pe mai departe a colaborării reciproce, acordînd o atenție specială problemelor conlucrării economice și tehnico-științifice.

Primul ministru al Guvernului Republicii Socialiste România și președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Bulgaria au analizat activitatea de elaborare a „Direcțiilor principale ale dezvoltării colaborării economice și tehnico-științifice dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgaria în perioada de după 1980" și au indicat ca departamentele de resort să urgenteze definitivarea acestora. Ei au apreciat pozitiv activitatea desfășurată de organele centrale de planificare pe linia coordonării planurilor de dezvoltare a economiilor naționale în perioada 1981-1985 și au convenit ca această coordonare să fie încheiată, în linii generale, pînă la sfîrșitul anului 1979.

Vizita primului ministru al guvernului român în Bulgaria oferă prilejul consemnării unui bilanț rodnic. Rezultatele sale îndreptățesc convingerea deschiderii unor noi și rodnice perspective întăririi și adîncirii continue a prieteniei și colaborării dintre cele două țări socialiste vecine, în beneficiul popoarelor român și bulgar, al cauzei socialismului și păcii în lume.

LUMEA

Săptămînal de politică externă

apare în limbile română, engleză, franceză, rusă, germană, spaniolă

32 (823)

2 august 1979

Întîlnirea dintre tovarășii NICOLAE CEAUȘESCU și L. I. BREJNEV. Tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU i-a fost înmînat Ordinul „Lenin" 1

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

România — Guineea. Noul dialog la nivel înalt — moment de deosebită importanță în dezvoltarea relațiilor bilaterale. Sabina Diaconu 2

Vizita primului ministru român în Bulgaria 4

Între Helsinki și Madrid — imperativele securității europene. Eugeniu Obrea 7

Energia — problemă mondială :
— Strategia economică a României — în consens cu cerințele actuale și de perspectivă pe plan național și internațional. Dr. Ilie Șerbănescu 9
— În dezbatere internațională — conservarea și diversificarea resurselor. Aristotel Bunescu 12
— Un mit spulberat : energie ieftină și abundentă 13
— Sfîrșitul unei ere a petrolului 15

Din actualitatea internațională : Roma, Lusaka, Managua, Delhi, Madrid 21—26

J. F. Kennedy, M. Luther King jr.: Episod final ? 30

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII 5—6

23 AUGUST 1944 — 23 AUGUST 1979

Independența și suveranitatea națională — țeluri supreme ale mișcării antifasciste. Marin Badea 17

Insurecția din August 1944. Cronologie politică și militară. Florin Constantiniu, Mihail E. Ionescu 19

1000 + 1 28—29

POȘTA REDACȚIEI 31—32

XXXV
23 AUGUST 1944
23 AUGUST 1979

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

„Rezultatele pe care le obțineți în dezvoltarea țării sînt impresionante"

Dragoslav Markovici

președintele Adunării Republicii Socialiste Federative Iugoslavia

– Cum apreciați, stimate tovarășe Markovici, actuala vizită în România a parlamentarilor iugoslavi ?

– Drept foarte rodnică, foarte utilă. Am convingerea că ea va însemna o contribuție la promovarea, în continuare, a relațiilor dintre țările noastre, relații ce, în prezent, se situează la un nivel foarte ridicat. Datorită gazdelor noastre, programul vizitei ne-a înlesnit să folosim, în modul cel mai rațional, timpul pe care l-am petrecut aici, să avem toate posibilitățile, atît pentru schimbul de păreri cu delegația și cu tovarășii din Marea Adunare Națională, cît și cu oamenii muncii din multe colective din unele orașe și județe.

Am avut fericirea și satisfacția ca, în timpul ședерii noastre, să fim primiți de tovarășul Nicolae Ceaușescu și să auzim, și din partea domniei sale, cuvinte care au semnificat o nouă încurajare în eforturile noastre generale comune pentru dezvoltarea, în continuare, a raporturilor bilaterale.

Cred că pot spune, fără nici o exagerare, că succesele și rezultatele pe care poporul român le obține în dezvoltarea țării sale, în lupta pentru edificarea noii societăți, pentru o viață mai bună și mai frumoasă, sînt atît de impresionante, de importante și mari, încît pe noi, ca țară socialistă prietenă, ele ne bucură sincer.

Vizita noastră în România a avut loc în anul în care clasa muncitoare din țara dumneavoastră, poporul dumneavoastră sărbătorește a 35-a aniversare de la eliberare – eveniment ce, pe lîngă o privire retrospectivă asupra a tot ceea ce s-a realizat, va însemna o stimulare, un impuls pentru noi eforturi. Vizita noastră, sînt convins, va constitui un nou pas, mai departe, în realizarea acelor linii trasate de conducătorii noștri, tovarășii Tito și Ceaușescu. Acest țel se bucură de sprijinul unanim al popoarelor noastre ; noi am putut-o simți în cursul scurtei șederi în România, iar tovarășii din țara dumneavoastră pot să o simtă în orice moment, în orice parte a țării noastre.

Aș dori să mai adaug că, și cu prilejul primirii la tovarășul președinte Nicolae Ceaușescu, și în celelalte convorbiri pe care le-am purtat, am remarcat că, indiferent de marele și constantul progres pe care-l realizăm în dezvoltarea relațiilor noastre economice, acestea, totuși, rămîn în urma nivelului atins în raporturile noastre politice. Așa după cum just a apreciat tovarășul Nicolae Ceaușescu, în acest domeniu nu s-a tradus încă în fapt tot ceea ce s-a convenit – ceea ce s-a stabilit, de altfel, ca sarcină în urma convorbirilor și înțelegerilor dintre cei mai înalți conducători ai noștri. Firește, această situație a fost determinată și de unele motive obiective, dar, tocmai de aceea, se impune să lucrăm cu și mai mare responsabilitate și perseverență pentru promovarea în continuare a relațiilor noastre economice. Fapt la care, în opinia noastră, trebuie să avem în vedere că posibilitățile schimbului de mărfuri clasic sînt, în esență, limitate și că aceste sarcini le putem înfăptui prin dezvoltarea unor forme superioare de colaborare – prin cooperare industrială, diviziunea muncii, specializare, ieșirea în comun pe piețe terțe etc. Ultima sesiune a Comisiei mixte comune de colaborare economică a adoptat hotărîri importante în această privință, și noi credem că ele reprezintă o bază care trebuie să asigure depășirea rămînerii în urmă în acest domeniu.

– Care considerați că este rolul parlamentarilor în promovarea relațiilor de prietenie și colaborare între cele două țări ale noastre ?

– Extrem de mare. Pot să spun, cu satisfacție, că și colaborarea pe acest plan, parlamentar, este tradițională și că ea se desfășoară la toate nivelurile de multă vreme și destul de intens. Am convenit, în cursul convorbirilor actuale, să promovăm pe mai departe această conlucrare, să o intensificăm, îndeosebi la nivelul organelor de lucru ale parlamentelor noastre.

– V-am ruga să vă referiți și la contribuția pe care o aduc parlamentarii în crearea unui climat de pace și înțelegere între popoare.

– În lumea de astăzi, rolul ce revine parlamentarilor în lupta pentru crearea atmosferei de pace și înțelegere între popoare este deosebit de important. În această lumină, noi, în Adunarea R.S.F.I., în Iugoslavia, am apreciat și primit pozitiv și cu satisfacție Apelul Marii Adunări Naționale, din anul trecut, care vine în întîmpinarea acestor eforturi și care înseamnă, în mod obiectiv, o contribuție la exercitarea unui astfel de rol al parlamentelor și care răspunde unor astfel de interese ale omenirii contemporane.

Interviu realizat de Vasile Crișu

„Am avut convorbiri foarte rodnice"

Muhammad Saleh Mutia

ministrul afacerilor externe al Republicii Democrate Populare Yemen

Recent a făcut o vizită oficială, în țara noastră, Muhammad Saleh Mutia, ministrul afacerilor externe al Republicii Democrate Populare Yemen. Cu puțin timp înaintea plecării, oaspetele a făcut următoarea declarație:

Delegația noastră a făcut o vizită extrem de fructuoasă. Am avut, cu prilejul misiunii în România, convorbiri pe care le apreciez foarte rodnice.

Punctul de maximă importanță al vizitei în România l-a constituit primirea la președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Am abordat, cu această ocazie, o gamă largă de probleme ale raporturilor dintre țările noastre, precum și unele aspecte ale situației internaționale.

Fără îndoială că vizita noastră va contribui la amplificarea relațiilor dintre cele două țări. În acest context, al dezvoltării pe multiple planuri a raporturilor româno-yemenite, subliniez faptul că am semnat un program de colaborare între Partidul Comunist Român și Partidul Socialist Yemenit, precum și un program de colaborare în domeniile culturii și științei. De asemenea, am abordat, în această vizită, posibilitățile de adîncire și diversificare a relațiilor economice și comerciale. Sîntem, în concluzie, deosebit de satisfăcuți de rezultatele vizitei noastre.

În privința situației internaționale, între punctele de vedere susținute de către țările noastre în cele mai importante probleme cu care se confruntă astăzi omenirea, există o mare apropiere. Mă refer, de exemplu, la domeniul cooperării și înțelegerii internaționale, al dezarmării și al preocupărilor pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale. Consider că acestea sînt punctele cele mai arzătoare la ordinea zilei și observăm cu satisfacție că, asupra lor, România și Yemenul democrat au poziții foarte apropiate, uneori chiar identice. Remarc, totodată, utilitatea bunei cooperări dintre țările noastre pe planul vieții internaționale.

Folosesc acest prilej pentru a adresa, din toată inima, poporului român, cu ocazia apropiatei sale sărbători naționale, prosperitate și progres. Din partea Partidului Socialist Yemenit, a conducerii de stat, din partea poporului nostru, urez românilor succese pe toate planurile – politic, economic, social-cultural. Din adîncul inimii, vă adresăm multe felicitări.

„România — o sursă de inspirație pentru alte țări în curs de dezvoltare"

M. N. Huda

ministrul finanțelor din Bangladesh

În București, s-au desfășurat, recent, lucrările celei de-a treia sesiuni a Comisiei mixte de cooperare economică și tehnică dintre România și Bangladesh. Înainte de plecare, prof. dr. M.N. Huda, ministrul finanțelor din Bangladesh, președintele părții Bangladesh în Comisie, a avut amabilitatea să acorde următorul interviu :

— Care credeți că a fost cel mai important moment al vizitei dv. în România ?

— Am avut multe întîlniri plăcute, întîlniri folositoare și importante, dar, cu siguranță, cel mai important eveniment al vizitei mele l-a constituit primirea la Excelența Sa președintele Nicolae Ceaușescu. M-am simțit încurajat și plin de speranțe, luînd cunoștință de viziunea președintelui Ceaușescu asupra evenimentelor internaționale și asupra problemelor țărilor în curs de dezvoltare. Am fost foarte impresionat de atenția președintelui Ceaușescu față de toate țările în curs de dezvoltare și, bineînțeles, față de Bangladesh, și îi sînt foarte recunoscător pentru aceasta.

— Ce ne puteți spune despre celelalte convorbiri și contacte oficiale pe care le-ați avut cu oficialitățile române, în cadrul actualei sesiuni a Comisiei mixte de cooperare economică și tehnică dintre România și Bangladesh ?

— Aceasta este cea de-a treia sesiune a Comisiei. În cursul întîlnirii din 1978 a președinților României și Bangladesh, s-a hotărît ca această comisie să fie ridicată la nivel ministerial. Luînd în considerare această decizie și în general directivele celor doi președinți, am abordat pe larg întreaga gamă a cooperării economice existente între cele două țări, precum și posibilitățile de cooperare în viitor ; sînt bucuros să spun că am convenit asupra unor proiecte de cooperare ce vor fi realizate imediat și am identificat noi proiecte în domenii foarte importante pentru noi, domenii ce privesc explorarea și utilizarea resurselor naturale, cum ar fi cărbunele, gazele naturale și petrolul, electrificarea rurală etc. Am achiziționat, recent, din România două sonde pentru a face explorări. De asemenea, întreprindem acțiuni de cooperare în industria textilă. Acestea sînt domenii în care România are o experiență foarte bogată și specialiști bine pregătiți ; o asemenea experiență este deosebit de utilă pentru dezvoltarea Bangladesh.

— Cum apreciați conținutul documentelor care au fost semnate ?

— Documentele semnate conțin înțelegeri privind îndeplinirea proiectelor de cooperare existente. Am finalizat proiecte în domeniul industriei textile, privitor la construirea unei a doua fabrici textile în Bangladesh. Va fi explorată posibilitatea construirii unei fabrici de confecții. De asemenea, am convenit asupra unei societăți mixte de mobilă. Noi domenii de cooperare vor fi exploatarea cărbunelui, a gazelor naturale, explorarea de noi zăcăminte petrolifere, electrificarea rurală etc.

— Ați vizitat obiective economice și sociale din țara noastră ; ce părere aveți despre cele văzute ?

— Am vizitat atît centrala, cît și fabrica de confecții din București, și cred că se face o treabă foarte bună acolo. Producția românească a ajuns la un nivel înalt. Am vizitat, apoi, șantierul naval de la Constanța, și am fost foarte impresionat de munca ce se desfășoară acolo, atît în ceea ce privește repararea vapoarelor, cît și construirea de nave. Acestea sînt, de asemenea, sfere de mare interes pentru noi.

Cred că, într-un timp foarte scurt, România și-a dezvoltat industria, ca și celelalte sectoare economice, într-un mod ce poate constitui o sursă de inspirație pentru alte țări în curs de dezvoltare.

— Care este opinia dv. despre stadiul actual de dezvoltare a relațiilor economice dintre România și Bangladesh și despre perspectivele lor de dezvoltare pe viitor ?

— Bazele actualei noastre cooperări s-au pus în cadrul întîlnirii dintre cei doi președinți, în octombrie 1978. A urmat actuala sesiune a Comisiei mixte. Sperăm că vom putea să extindem cooperarea economică într-o mai mare măsură ; este, acesta, de fapt, mesajul și scopul întîlnirilor pe care le-am avut, ca și ale lucrărilor Comisiei.

Cu siguranță, cele văzute în cursul actualei vizite, discuțiile purtate și înțelegerile încheiate pot forma o bază, un punct de plecare pentru extinderea, în continuare, a cooperării noastre. În acest sens, consider că, pînă la următoarea sesiune, există condiții propice pentru depistarea unor noi arii de cooperare și întrevăd un viitor în care relațiile noastre se vor dezvolta pe o bază și mai largă, căpătînd un ritm tot mai susținut.

— Domnule ministru, în contextul ultimelor evoluții din lume, care credeți că este legătura între cooperare și dezvoltare ?

— Cooperarea este absolut necesară în lumea de azi. În prezent, nici o țară nu se poate dezvolta izolat. Aceasta e cu atît mai valabil pentru țările cel mai puțin dezvoltate, care, chiar dacă ar dori, nu pot să-și mobilizeze toate resursele financiare, umane, resursele naturale și toate cele necesare în scopul unei dezvoltări strict autarhice. Pentru ele, cooperarea e absolut necesară, ca, de altfel, și pentru țările care s-au dezvoltat mai mult, dar care nu pot intra încă în rîndul țărilor dezvoltate, cum ar fi România. Și aceste țări au nevoie de cooperare, pentru că experiența pe care o au, specialiștii lor, bunurile deținute solicită o piață mai largă decît piața internă, și, în felul acesta, se desfășoară procesul de dezvoltare a comerțului în lume. În ceea ce privește țările în curs de dezvoltare, cooperarea între ele este reciproc avantajoasă și necesară, pentru că aceste țări consideră că experiența fiecăreia e mai revelatoare pentru condițiile concrete din țările respective, decît experiența multor țări dezvoltate. Întrevăd o perspectivă pozitivă pentru colaborarea între țările în curs de dezvoltare, direcție în care, însă, mai sînt multe de făcut în ceea ce privește identificarea domeniilor în care ele pot coopera, modul în care ele pot să-și unească forțele, resursele și experiența.

— Aceasta e de fapt una din ideile pe care le-ați pus în evidență și în cadrul expunerii care ați făcut-o la centrul ADIRI din București. Ați insistat, cu această ocazie, și asupra necesității instaurării unei noi ordini economice internaționale, care este și unul din conceptele de bază ale politicii externe a României.

— Cred că aportul României, în această direcție, este foarte important și substanțial; după cum cred că, în realizarea acestui deziderat, cooperarea economică și politică între țările în curs de dezvoltare va fi, de asemenea, un factor important. Dacă există un concept solid de cooperare între țările în curs de dezvoltare, cred că acesta trebuie să se traducă prin eforturile pentru desființarea decalajelor între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare.

— Care sînt direcțiile prioritare ale politicii economice desfășurate de guvernul din Bangladesh ?

— După cum știți, Bangladesh este o țară foarte săracă, cu o populație numeroasă. Obiectivul principal al planurilor noastre de dezvoltare este de a diminua sărăcia și a asigura ritmul de dezvoltare necesar. În acest scop, acordăm prioritate dezvoltării agriculturii și altor activități economice în zonele rurale, în cadrul unui program de dezvoltare cuprinzător. Aceste activități includ nu numai agricultura, ci și mica industrie, industria de prelucrare a bumbacului, activități ale fermelor, activități în domeniul infrastructurii, cum ar fi construcția de drumuri, de canale, electrificare rurală, construcții de case în mediul rural, apoi sectoare cum ar fi învățămîntul, asistența medicală, planificarea familiei, aprovizionarea cu apă în mediul rural. Noi considerăm, toate acestea, ca părți componente ale unui program global, ca pe o problemă globală și încercăm să ne ocupăm de ele ca atare. În prezent, aceasta este marea noastră prioritate.

Avem suficientă forță de muncă. Încercăm să o mobilizăm în procesul de dezvoltare, instruim populația pentru diferite profesii și încercăm să asigurăm participarea în procesul de dezvoltare și, de asemenea, la beneficiile dezvoltării.

În ceea ce privește sectorul industrial, avem industria iutei în care folosim propriile noastre materii prime. Obținem, acum, produse noi, cum ar fi covoare și căptușeală de covoare și furnituri, care au o piață mai bună, atît în interior, cît și în exterior. Apoi, sînt produsele tradiționale din iută, cum ar fi sacii din pînză de iută etc. Un alt sector industrial privește prelucrarea bumbacului. Avem o fabrică de îngrășăminte care e foarte necesară pentru agricultură. Producem îngrășăminte din uree, pentru a satisface jumătate din nevoile interne, iar, pentru cealaltă jumătate, importăm. Proiectăm acum o mare fabrică de îngrășăminte, cu o capacitate de 500 000 tone, care, probabil, ne va acoperi nevoile interne. Deci, într-un fel, toate ramurile noastre industriale au, în primul rînd, ca scop satisfacerea necesităților agriculturii și economiei rurale. Vrem să construim un complex petrochimic bazat pe gaze naturale — iar acesta este un alt domeniu în care apelăm la cooperarea României.

— Aceasta e prima dv. vizită în România. Ce amintiri duceți cu dv. despre țara noastră, despre poporul nostru ?

— Amintiri foarte plăcute. E prima mea vizită și sper că nu ultima. Sînt plăcut surprins de realitățile din România. Oamenii sînt sinceri, deschiși ; așa sîntem și noi și așa ne place să fie toți oamenii. Am fost plăcut surprins de ceea ce ați reușit să faceți în toate domeniile de activitate.

Cele mai călduroase felicitări din partea mea și cele mai bune urări din partea poporului din Bangladesh, cu ocazia apropiatei aniversări a zilei naționale a României. Vă dorim numai succese și progres continuu în toate domeniile.

Interviu realizat de
A. M. Săvulescu și L. Nichifor